

उड्डितभंडार

प्राप्तिस्थान

www.mavjibhai.com

ઉક્તિભંડાર

ઉક્તિ, કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગ એટલે ભાષા લાઘવનો શ્રેષ્ઠ નમૂનો. જે વાત સમજાવતાં જીભના કૂચા વળી જાય તે વાતને માત્ર થોડાં શબ્દોમાં, વધુ સચોટ રીતે ગળે ઉતારવાનું કામ આવા વાક્ય કરી શકે. એ યાદ રાખજો કે અત્રે રજૂ થયેલી યાદી કોઈ રીતે સંપૂર્ણ નથી. તેમાં ઉમેરો કરવા માટે અને સુધારા-વધારા કરવા માટે હજી ઘણો અવકાશ છે. ગુજરાતી ઉક્તિ, કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગની કુલ સંખ્યા ૧૦,૦૦૦થી વધુ હોવાનો માવજીભાઈનો અંદાજ છે. આ ભંડારમાં તેની સંખ્યા હજુ માંડ માંડ ૫,૩૦૦ સુધી પહોંચી શકી છે ! આ ભંડારમાં રહેલો કોઈ કોઈ શબ્દ કે વાક્ય પ્રયોગ કદાચ તમને અજાણ્યો લાગે કે તે અન્યત્ર કોઈ પણ ગુજરાતી શબ્દકોશ કે કોઈ પુસ્તકમાં જોવા કે વાંચવા ન મળે તો તેની ચિંતા કરશો નહિ. અહીં અપાયેલ પ્રત્યેક શબ્દ અને વાક્ય પ્રયોગ ગુજરાતી ભાષાનું અભિન્ન અંગ છે. તે કોઈ છાપેલી ચોપડીમાં હોય કે ન હોય તેનાથી આ બાબતમાં કોઈ ફરક પડતો નથી. સાચું પૂછો તો આજ સુધી જગતભરની કોઈ પણ (અંગ્રેજી સહિતની) ભાષામાં એવો એક પણ શબ્દકોશ પ્રગટ થયો નથી કે જેમાં તે ભાષામાં બોલાતા તમામ શબ્દનો સમાવેશ થતો હોય! ભાષા એ સમુદ્ર છે અને ચોપડીઓ તેમાં ફરતી હોડી જેવી છે. હોડીની અંદર કદી સમુદ્ર કદી સમાઈ શકે ખરો?

છેલ્લો ફેરફાર: તા. ૭ મે, ૨૦૧૭

અ-અં

૧. અકડુ માણસ
૨. અકળાઈ ઊઠવું / જવું
૩. અકળામણ આવવી / કાઢવી / થવી
૪. અકારું લાગવું
૫. અકોણાઈ કરવી
૬. અક્કડ ને અક્કડ રહેવું
૭. અક્કરમીનો પડીઓ કાંણો
૮. અક્કલ ઉધાર ન મળે
૯. અક્કલ ગીરો મૂકવી / ચરવા જવી / બહેર મારી જવી

૧૦. અક્કલ દોડાવવી / ચલાવવી
૧૧. અક્કલનું પ્રદર્શન કરવું
૧૨. અક્કલને અને એને અઢાર ગાઉનું છેટું છે
૧૩. અક્કલનો ઓથમીર, મંગાવી ભાજી તો લાવ્યો કોથમીર
૧૪. અક્કલનો છાંટો નથી
૧૫. અક્કલનો દુશ્મન / બારદાન
૧૬. અખંડ સૌભાગ્યવતી
૧૭. અખાડા કરવા
૧૮. અગત્સ્યનો વાયદો
૧૯. અગિયારા ગણી જવા
૨૦. અગ્નિ આગળ ઘી રાખો તો પીગળ્યા વિના ના રહે
૨૧. અઘરણીનાં પગલાં
૨૨. અઘાટ વેચાણ
૨૩. અઘોરી બાવો
૨૪. અચ્છોવાના કરવાં
૨૫. અજવાળી તોયે રાત
૨૬. અજાણ્યા પાણીમાં ઊતરવું નહિ
૨૭. અજાણ્યો અને આંધળો બેઉ સરખા
૨૮. અઠે દ્વારકા
૨૯. અડદ મગ સાથે ભરડવા
૩૦. અડદાળો કાઢવો
૩૧. અડધા અડધા થઈ જવું
૩૨. અડફેટમાં આવવું / ચડી જવું
૩૩. અડિયલ ટટ્ટુ
૩૪. અડીંગો જમાવીને બેસી જવું

૩૫. અડૂકિયો દડૂકિયો
૩૬. અઢો જમાવવો
૩૭. અઢારે અંગ વાંકા હોવા
૩૮. અઢારે આલમ ભેગી કરવી
૩૯. અણસારો કરવો / સમજવો
૪૦. અણીના વખતે કામ આવવું
૪૧. અણીનો ચૂક્યો સો વરસ જીવે
૪૨. અણોસરું લાગવું
૪૩. અતિ ચીકણો બહુ ખરડાય
૪૪. અતિ લોભ તે પાપનું મૂળ
૪૫. અત્તરનાં છાંટણા જ હોય, અત્તરના કુંડાં ન ભરાય
૪૬. અથાણું કરવું
૪૭. અથાણું બગડ્યું તેનું વરસ બગડ્યું
૪૮. અદક પાંસળી
૪૯. અદબ રાખવી
૫૦. અધૂરામાં પૂરું
૫૧. અધ ખોખરું કરી નાખવું
૫૨. અધૂરો ઘડો છલકાય ઘણો
૫૩. અધિયારી કરવી
૫૪. અર્ધર ચાલવું
૫૫. અર્ધર રાખવું
૫૬. અર્ધર લટકવું / લટકાવી રાખવું
૫૭. અધ્યાહાર રાખવું
૫૮. અનાજ પાણી અગરાજ કરવા
૫૯. અનાજ પારકું છે પણ પેટ થોડું પારકું છે?

૬૦. અન્ન અને દાંતને વેર
૬૧. અપાસરે દીવા ન હોય
૬૨. અફડાતફડી મચી ગઈ
૬૩. અબોલા લેવા
૬૪. અભરાઈ પર ચડાવી દેવું / મૂકવું
૬૫. અભરે ભરાવું
૬૬. અભિમન્યુનો ચક્રાવો
૬૭. અભિમાન તો રાજા રાવણનુંય રહ્યું નથી
૬૮. અરેરાટી ઊપજવી / થવી
૬૯. અર્થનો અનર્થ કરવો
૭૦. અલેલટપ્પુ
૭૧. અલ્લી દલ્લીના તડાકા મારવા
૭૨. અવખે પડી જવું
૭૩. અવસરચૂક્યો મેહુલો શું કામનો?
૭૪. અવસરના ગીત અવસરે જ ગવાય
૭૫. અવળચંડાઈ કરવી / અવળચંડી જાત
૭૬. અવળા ચાલવું / અવળાઈ કરવી
૭૭. અવળા ધંધા કરવા
૭૮. અવળા પાટા બાંધવા
૭૯. અવળા હાથની અડબોથ દઈ દેવી
૮૦. અવળાઈ કરવી
૮૧. અવળે અસ્ત્રે મુંડી નાખવો
૮૨. અવળી મતિ સૂઝવી
૮૩. અવ્વલમંઝિલે પહોંચવું
૮૪. અસાંગરો લાગવો

૮૫. અસ્તમ્ પસ્તમ્ બોલવું / સમજાવવું
૮૬. અંકે કરી લેવું
૮૭. અંગ ઉધાર આપવું / લેવું
૮૮. અંગ ઉપર આવી પડવું
૮૯. અંગ ભરાવું / અંગ ભારે થવું
૯૦. અંગારો પાકવો
૯૧. અંગૂઠાં પકડાવવા
૯૨. અંગૂઠો કાપી આપવો
૯૩. અંગૂઠો દેખાડવો / બતાવવો
૯૪. અંચઈ કરવી / અંચી કરવી
૯૫. અંજળ પાણી ખૂટવા
૯૬. અંતર પડી જવું / રાખવું
૯૭. અંતરાય કરમ બાંધવું
૯૮. અંતે ઘીના ઠામમાં ઘી પડી રહ્યું
૯૯. અંધારામાં રહેવું / રાખવું
૧૦૦. અંધારામાં તીર ચલાવવું
૧૦૧. અંધારામાં ફાંફાં મારવાં
૧૦૨. અંધારામાં પણ ગોળ તો ગળ્યો જ લાગે
૧૦૩. અંધારામાં ભૂસકો મારવો
૧૦૪. અંધેરી નગરી ગંડુ રાજા

આ-ઇ-ઈ

૧૦૫. આ પાર કે પેલે પાર
૧૦૬. આ બધો પૈસાનો ખેલ છે
૧૦૭. આ સંઘ કાશીએ પહોંચશે ખરો ?

૧૦૮. આકડે મધ ને એ પણ માખી વિનાનું
૧૦૯. આકરો સ્વભાવ
૧૧૦. આકાશ તૂટી પડવું
૧૧૧. આકાશ પાતાળ એક કરવા
૧૧૨. આકાશના તારા દેખાડવા
૧૧૩. આકાશમાં / આસમાનમાં ઊડવું / ચડાવવું
૧૧૪. આખા ગામનો ઉતાર
૧૧૫. આખા મગ ભરડવા
૧૧૬. આખાબોલો
૧૧૭. આખું કોળું શાકમાં ગયું !
૧૧૮. આખો લાડવો મોંમાં ન જાય
૧૧૯. આગઝરતી લૂ વરસવી
૧૨૦. આગ લગાડી તમાશો જોવો
૧૨૧. આગ લગાવી તાપણું કરવું
૧૨૨. આગ લાગે ત્યારે કૂવો ખોદવા ન જવાય
૧૨૩. આગ વિના ધુમાડો ન હોય
૧૨૪. આગલીપાછલી ભૂલી જવી
૧૨૫. આગળ ઉલાળ નહિ ને પાછળ ધરાળ નહિ
૧૨૬. આગળ કૂવો ને પાછળ ખીણ
૧૨૭. આગળ દરિયો, પાછળ ખાઈ
૧૨૮. આગળ બુદ્ધિ વાણિયા, પાછળ બુદ્ધિ બ્રહ્મ
૧૨૯. આઘા ખસી જવું
૧૩૦. આઘાપાછા થવું
૧૩૧. આઘુંપાછું કરવું
૧૩૨. આચરકુચર ખાવું

૧૩૩. આછુંપાતળું કરી ચલાવવું
૧૩૪. આજ રોકડા, કાલ ઉધાર
૧૩૫. આજ સૂરજ કઈ બાજુ ઊગ્યો છે ?
૧૩૬. આજની ઘડી અને કાલનો દી
૧૩૭. આજનું કામ કાલ પર ન રખાય
૧૩૮. આજનો લહાવો વિજિયે રે કાલ કોણે દીઠી છે
૧૩૯. આટાલૂણામાં જવું
૧૪૦. આઠે પહોર ને બત્રીસે ઘડી
૧૪૧. આઠે સિદ્ધિ ને નવે નિધિ
૧૪૨. આડખીલી ઊભી કરવી
૧૪૩. આડા અવળા કામ કરવા / રસ્તે ચડી જવું
૧૪૪. આડા થવું / પડવું / ફાટવું
૧૪૫. આડી વાત કરવી / આડોડાઈ કરવી
૧૪૬. આડી લાઈને / આડે રસ્તે ચડી જવું / ચડાવી દેવું
૧૪૭. આડું ચાલવું
૧૪૮. આડું વેતરવું
૧૪૯. આડે ઘડ કામ કરવું / દીધે રાખવું
૧૫૦. આડે પડખે થવું / પડવું
૧૫૧. આડે લાકડે આડો વહેર
૧૫૨. આડો અવળો હાથ મારવો
૧૫૩. આડો આંક વાળવો
૧૫૪. આડો સંબંધ
૧૫૫. આણ દેવી
૧૫૬. આણ વર્તાવવી
૧૫૭. આણપાણના અપૂર્ણાંક

૧૫૮. આથમ્યા પછી અસુર શું ને લૂંટાયા પછી ભો કેવો?
૧૫૯. આદર્યા અધૂરા રહે, હરિ કરે સો હોઈ
૧૬૦. આદુ ખાઈને પાછળ પડી જવું
૧૬૧. આધિ, વ્યાધિ અને ઉપાધિ
૧૬૨. આપ મુવા વિના સ્વર્ગે ન જવાય
૧૬૩. આપ સમાન બળ નહિ ને મેઘ સમાન જળ નહિ
૧૬૪. આપણને નહિ તો આપણા પાડોશીને હજો
૧૬૫. આપણી તે લાપસી અને બીજાની તે કુસકી
૧૬૬. આપણો જ સિક્કો ખોટો હોય તો રાવ ક્યાં કરવી?
૧૬૭. આપવાના કાટલાં જુદા ને લેવાના કાટલાં જુદા
૧૬૮. આપવીતી સૌ જાણે પરવીતી કોઈ ન જાણે
૧૬૯. આપવો દોકડો ને લેવો બોકડો
૧૭૦. આપ્યું ને તાપ્યું કેટલો સમય ચાલે?
૧૭૧. આફતનું પડીકું
૧૭૨. આફરો ચડવો
૧૭૩. આફીન થઈ જવું
૧૭૪. આબરૂ ઉપર હાથ નાખવો
૧૭૫. આબરૂના કાંકરા કરવા / નું લીલામ કરવું / નો ધજાગરો કરવો
૧૭૬. આબરૂને બટ્ટો લગાડવો / લાગવો
૧૭૭. આબરૂનો સવાલ
૧૭૮. આભ ફાટવું
૧૭૯. આભ ફાટ્યું હોય ત્યાં થીગડું ન દેવાય
૧૮૦. આભની સાથે બાથ ભીડવી
૧૮૧. આભડવા જવું
૧૮૨. આમન્યા રાખવી / માં રહેવું

૧૮૩. આમલી-પીપળી રમાડવી
૧૮૪. આરતી ઉતારવી
૧૮૫. આરપારની લડાઈ
૧૮૬. આરંભે શૂરા
૧૮૭. આરી કરવી
૧૮૮. આલતુફાલતુ
૧૮૯. આલાનો ભાઈ માલો
૧૯૦. આલિયા જમાલિયા
૧૯૧. આલિયાની ટોપી માલિયાને માથે
૧૯૨. આવ પાણા, પગ ઉપર પડ
૧૯૩. આવ ભાઈ હરખા, આપણે બેઉ સરખા
૧૯૪. આવડે નહિ ઘેંસ ને રાંધવા બેસ
૧૯૫. આવતાની બોલબાલા ને જતાનાં મોં કાળાં
૧૯૬. આવી બનવું
૧૯૭. આવી ભરાણાં
૧૯૮. આવો, બેસો, પીઓ પાણી એ ત્રણે ચીજ મફતની આણી
૧૯૯. આવ્યા'તા મળવા ને બેસાડ્યા દળવા
૨૦૦. આસમાન જમીનનો ફરક છે
૨૦૧. આસમાની-સુલતાની જોવી / થવી / સહન કરવી
૨૦૨. આહુતિ આપવી
૨૦૩. આળપંપાળ કરવી
૨૦૪. આળસુનો પીર
૨૦૫. આંખ અંજાઈ જવી
૨૦૬. આંખ આડા કાન કરવા
૨૦૭. આંખ આવવી / ઊઠવી

૨૦૮. આંખ ઊઘડવી
૨૦૯. આંખ ઊંચી કરવી
૨૧૦. આંખ કરડી કરવી
૨૧૧. આંખ કાઢવી
૨૧૨. આંખ ખૂલી જવી
૨૧૩. આંખ ચકળવકળ થવી
૨૧૪. આંખ ચગાવવી
૨૧૫. આંખ ચોરવી
૨૧૬. આંખ છે કે કોડિયાં?
૨૧૭. આંખ ટાઢી કરવી / થવી
૨૧૮. આંખ ઠરવી
૨૧૯. આંખ દેખાડવી
૨૨૦. આંખ પહોળી થઈ જવી
૨૨૧. આંખ ફરી જવી
૨૨૨. આંખ ફાડીને જોવું
૨૨૩. આંખ ફોડવી
૨૨૪. આંખ બતાવવી
૨૨૫. આંખ બંધ રાખવી
૨૨૬. આંખ મળવી
૨૨૭. આંખ મારવી
૨૨૮. આંખ ભરાઈ આવવી
૨૨૯. આંખ મીંચામણાં કરવાં
૨૩૦. આંખ મીંચીને મંડી પડવું
૨૩૧. આંખ રાખવી
૨૩૨. આંખ લાલ કરવી

૨૩૩. આંખ વઢવી
૨૩૪. આંખના કણાંની જેમ ખૂંચવું
૨૩૫. આંખની કીકી જેવું
૨૩૬. આંખમાં આવવું
૨૩૭. આંખમાં ખુન્નસ આવવું
૨૩૮. આંખમાં ઝેર ભરાવું
૨૩૯. આંખમાં ધૂળ નાખવી
૨૪૦. આંખમાં પાણી આવવું
૨૪૧. આંખમાં સાપોલિયાં રમવાં
૨૪૨. આંખમાંથી ઝેર ટપકવું
૨૪૩. આંખે અંધારા આવવા
૨૪૪. આંખે ચડવું / ચડી જવું
૨૪૫. આંખે જોયાનું ઝેર છે
૨૪૬. આંખે પડળ આવવા / જામવા
૨૪૭. આંખે પાટા બાંધવાં
૨૪૮. આંખો ચાર થવી
૨૪૯. આંખો પહોળી થઈ / ફાટી જવી
૨૫૦. આંગળાં કરડવાં
૨૫૧. આંગળા ચાટ્યે પેટ ન ભરાય
૨૫૨. આંગળી ચીંધવાનું પુણ્ય
૨૫૩. આંગળી આપો તો પહોંચો પકડે એવો
૨૫૪. આંગળીથી નખ વેગળા જ રહે
૨૫૫. આંગળીના વેઢે ગણાય એટલાં
૨૫૬. આંગળીને ટેરવે નચાવવું / રમાડવું / રાખવું
૨૫૭. આંગળિયાત

૨૫૮. આંચ ન આવવા દેવી
૨૫૯. આંચકો લાગી જવો
૨૬૦. આંટ જવી
૨૬૧. આંટા ફેરા કરવા
૨૬૨. આંટાફેરા ને આશિર્વાદ
૨૬૩. આંટી ઊકેલવી / પડી જવી / પાડવી
૨૬૪. આંટો ખાવો / દેવો / મારવો / લેવો
૨૬૫. આંતરડી કકળવી / કકળાવવી
૨૬૬. આંતરડી દૂભવવી / બાળવી
૨૬૭. આંતરડી ઠરવી / ઠારવી
૨૬૮. આંધણ કરવું
૨૬૯. આંધળા આગળ રોઈએ તો પોતાની જ આંખો ખોઈએ
૨૭૦. આંધળા ભીંત થઈ જવું
૨૭૧. આંધળામાં કાણો રાજા
૨૭૨. આંધળી ઘોડી ને પોચા ચણા, મીઠા લાગ્યાં ને ખાધાં ઘણા
૨૭૩. આંધળી દળે ને કૂતરા ખાય
૨૭૪. આંધળી દોટ મૂકવી
૨૭૫. આંધળે બહેરું કૂટાય
૨૭૬. આંધળો ઓકે સોને રોકે
૨૭૭. આંબા આંબલી બતાવવાં
૨૭૮. આંબે આવ્યા મોર ને વાર્તા કરશું પોર
૨૭૯. આંસુ ખેરવાં
૨૮૦. આંસુ પી જવાં
૨૮૧. આંસુ લૂછવાં
૨૮૨. આંસુ સારવાં

૨૮૩. ઇજ્જતનો કચરો કરવો / કાંકરા કરવા / ફાલુદો કરવો
 ૨૮૪. ઇડરિયો ગઢ જીત્યા
 ૨૮૫. ઈન મીન ને સાડેતીન
 ૨૮૬. ઈરાદો બગડવો
 ૨૮૭. ઈસ્કૂ ઢીલો છે
 ૨૮૮. ઈ દેવ ભાવતો ને સંધાયને ફાવતો
 ૨૮૯. ઈ મરશે એના પાપે, આપણે શું?
 ૨૯૦. ઈશ્વર જે કંઈ કરે તે સારા માટે જ કરે
 ૨૯૧. ઈશ્વરે સામે જોયું
 ૨૯૨. ઈશ્ક આંધળો હોય
 ૨૯૩. ઈશ્કી ટટ્ટું
 ૨૯૪. ઈંટનો જવાબ પથ્થર

ઉ-ઊ

૨૯૫. ઉકરડી ઉઠાડવી
 ૨૯૬. ઉકરડે રતન
 ૨૯૭. ઉકલ્યો કોયડો કોડીનો
 ૨૯૮. ઉકળતો ચરુ
 ૨૯૯. ઉકળાટ ઠાલવવો
 ૩૦૦. ઉઘરાણું કરવું
 ૩૦૧. ઉઘાડું પાડવું
 ૩૦૨. ઉઘાડું બોલવું
 ૩૦૩. ઉઘાડે છોગે
 ૩૦૪. ઉચાટ થવો / માં રહેવું
 ૩૦૫. ઉચાળા ભરવા

૩૦૬. ઉચ્છેદ જવો

૩૦૭. ઉછામણી કરવી

૩૦૮. ઉછી-ઉધારા કરી / ગમે તેમ / જેમ તેમ કરી ગાડું ગબડાવવું /
ચલાવવું / ફોડી લેવું / રોડવવું

૩૦૯. ઉછીનાની માં મોંકાણ

૩૧૦. ઉજ્જડ ગામમાં એરંડો પ્રધાન

૩૧૧. ઉઠમણાંમાં જવું

૩૧૨. ઉઠમણું કરવું

૩૧૩. ઉઠ્યાણ / ઉઠેલ પાનિયાનું

૩૧૪. ઉડાઉ જવાબ દેવા

૩૧૫. ઉડાઉગીરી કરવી

૩૧૬. ઉત્તમ ખેતી, મધ્યમ વેપાર, કનિષ્ઠ નોકરી

૩૧૭. ઉતારી પાડવું

૩૧૮. ઉતાવળે આંબા ન પાકે

૩૧૯. ઉધડો લેવો

૩૨૦. ઉધરસના ઠસકાં આવવા

૩૨૧. ઉધમાત આદરવો / ઉધામા કરવા

૩૨૨. ઉપર આભ ને નીચે ધરતી

૩૨૩. ઉપર ટપકે જોઈ જવું

૩૨૪. ઉપરવટ જવું

૩૨૫. ઉપરવાળાની મહેરબાની છે

૩૨૬. ઉપરાણું લેવું

૩૨૭. ઉપલકની આવક

૩૨૮. ઉપલો માળ ખાલી હોવો

૩૨૯. ઉપાડો લેવો

૩૩૦. ઉપાધિ વળગવી
૩૩૧. ઉપાધિ વહોરવી
૩૩૨. ઉફાંદે ચડવું
૩૩૩. ઉલટી ગંગા
૩૩૪. ઉલાળિયો / ઉલાળો કરવો
૩૩૫. ઉંદર ફૂંક મારતો જાય અને કરડતો જાય
૩૩૬. ઉંદર બિલાડીની રમત
૩૩૭. ઉંદરને ઉચાળો શો ?
૩૩૮. ઉંબરો ઓળંગવો
૩૩૯. ઊકલી જવું
૩૪૦. ઊગતા સૂરજને સૌ પૂજે
૩૪૧. ઊચાટ થવો
૩૪૨. ઊજળું એટલું દૂધ નહિ, પીળું એટલું સોનું નહિ
૩૪૩. ઊઠ વહુ વિસામો ખા, હું કાંતું તું દળવા જા
૩૪૪. ઊડતા પંખીને પાડે તેવો હોંશિયાર
૩૪૫. ઊડીને આંખે વળગે એવું
૩૪૬. ઊતરતાં / વળતાં પાણી થવાં
૩૪૭. ઊતર્યો અમલદાર કોડીનો
૩૪૮. ઊની આંચ ન આવવા દેવી
૩૪૯. ઊપજણ હોવી / ઊપજવું
૩૫૦. ઊભડક જીવે / મન સાથે કામ કરવું
૩૫૧. ઊભડક પગે કામ કરવું
૩૫૨. ઊભા ને ઊભા બળી જવું
૩૫૩. ઊભી પૂંછડીએ ભાગવું
૩૫૪. ઊભે પગે રહેવું / રાખવું

૩૫૫. ઊમરો / ઊંબરો ઘસી નાખવો
૩૫૬. ઊલટ આવવી / ઊલટભેર કામ ઉપાડી લેવું
૩૫૭. ઊલટ તપાસ કરવી
૩૫૮. ઊલટો ચોર કોટવાલને દંડે
૩૫૯. ઊલમાંથી ચૂલમાં પડવા જેવો ઘાટ
૩૬૦. ઊલેચે અંધારું ન જાય
૩૬૧. ઊંઘ, આહાર અને વહેવાર, વધાર્યા વધે ને ઘટાડ્યાં ઘટે
૩૬૨. ઊંઘ ઉડતી નથી / ઊડી જવી
૩૬૩. ઊંઘ વેચીને ઉજાગરો લેવાનો ધંધો ખોટો
૩૬૪. ઊંઘતા ઝડપાઈ જવું
૩૬૫. ઊંઘતો બોલે પણ જાગતો ન બોલે
૩૬૬. ઊંચા નીચા થવું
૩૬૭. ઊંચું આવવું
૩૬૮. ઊંચું ચાલવું / જોવું
૩૬૯. ઊંચું ભાળી જવું
૩૭૦. ઊંચે આભ ને નીચે ધરતી
૩૭૧. ઊંટ જેવડો થયો પણ અક્કલ ન આવી
૩૭૨. ઊંટ ને વળી ઉકરડે ચડ્યું
૩૭૩. ઊંટ મરે ત્યારે મારવાડ સામું જુએ
૩૭૪. ઊંટ મૂકે આકડો અને બકરી મૂકે કાંકરો
૩૭૫. ઊંટવૈદું કરવું
૩૭૬. ઊંટે કર્યા ઢેકા તો માણસે કર્યા કાંઠા
૩૭૭. ઊંટના અઢારે અંગ વાંકા જ હોય
૩૭૮. ઊંટના ઊંટ ચાલ્યા જાય
૩૭૯. ઊંટના મોંમાં જીરું

૩૮૦. ઊંટની પીઠે તણખલું
 ૩૮૧. ઊંટે ચડીને બકરાં હાંકવાં
 ૩૮૨. ઊંઠાં ભણાવવાં
 ૩૮૩. ઊંડા પાણીમાં ઊતરવું
 ૩૮૪. ઊંધા ગધેડે બેસાડી સવારી કાઢવી
 ૩૮૫. ઊંધા ધંધા કરવા
 ૩૮૬. ઊંધા પાટા બાંધવા
 ૩૮૭. ઊંધા રવાડે ચડાવી દેવું
 ૩૮૮. ઊંધી ખોપરીનો માણસ
 ૩૮૯. ઊંધું ચત્તું કરવું / ભરાવવું / સમજાવવું
 ૩૯૦. ઊંધું વળી જવું / વાળવું / વેતરવું
 ૩૯૧. ઊંધે કાંધ ખાબકવું / પડવું
 ૩૯૨. ઊંધે કાંધ મારવું
 ૩૯૩. ઊંધેપડ દેવું
 ૩૯૪. ઊંબાડિયાં મૂકવાની ટેવ ખોટી

એ-ઐ

૩૯૫. એ જ લાગના હોવું
 ૩૯૬. એક એકથી ચડે એવા
 ૩૯૭. એક કરતાં બે ભલા
 ૩૯૮. એક કાનેથી સાંભળી બીજા કાનેથી કાઢી નાખવું
 ૩૯૯. એક કાંકરે બે પક્ષી મારવા
 ૪૦૦. એક ઘર તો ડાકણ પણ છોડે
 ૪૦૧. એક ઘા ને બે કટકા
 ૪૦૨. એક ઘાએ કૂવો ન ખોદાય

૪૦૩. એક જૂઓ ને એક ભૂલો
૪૦૪. એક દી પરોણો, બીજે દી પઈ, ત્રીજે દી રહે તેની અક્કલ ગઈ
૪૦૫. એક નકટો સૌને નકટાં કરે
૪૦૬. એક નન્નો સો દુઃખ હણે
૪૦૭. એક પગ દૂધમાં ને એક પગ દહીંમાં
૪૦૮. એક બાજુ કૂવો અને બીજી બાજુ હવાડો
૪૦૯. એક ભવમાં બે ભવ કરવા
૪૧૦. એક મગની બે ફાડ
૪૧૧. એક મરણિયો સોને ભારી
૪૧૨. એક માળાના મણકા
૪૧૩. એક મ્યાનમાં બે તલવાર ન રહે
૪૧૪. એક લાકડીએ બધાંને હાંકવા
૪૧૫. એક સાંધે ત્યાં તેર તૂટે
૪૧૬. એક હાથે તાળી ન પડે
૪૧૭. એકડા વિનાનાં મીંડા જેવો
૪૧૮. એકડે એકથી ફરી ઘૂંટવું
૪૧૯. એકડે એકથી ફરી શરૂ કરવું
૪૨૦. એકડો કાઢી નાખવો
૪૨૧. એકથી બે ભલા
૪૨૨. એકની એક વાત કરવી
૪૨૩. એકનો એક રાગ આલાપવો
૪૨૪. એકનો બે ન થાય
૪૨૫. એકલપેટા થવું
૪૨૬. એકી લાગવી
૪૨૭. એકીટશે જોવું

૪૨૮. એકે હજારાં, સોએ બિચારાં
 ૪૨૯. એના પેટમાં પાપ છે
 ૪૩૦. એનાં જ ટાંટિયા એનાં જ ગળામાં ભરાવી દેવા
 ૪૩૧. એનો કોઈ વાળ વાંકો ન કરી શકે
 ૪૩૨. એબ ઉઘાડી પાડવી / ઢાંકવી
 ૪૩૩. એમાં આપણને શું લાગે કે વળગે?
 ૪૩૪. એમાં આપણા કેટલાં ટકા?
 ૪૩૫. એમાં શું ખાટું-મોળું થઈ જવાનું છે
 ૪૩૬. એરણની ચોરી ને સોયનું દાન
 ૪૩૭. એલ-ફેલ બોલવું
 ૪૩૮. એવું શું રળીએ કે દીવો મેલીને દળીએ?
 ૪૩૯. એવો તે ભોળો કે મૂકી જાય ગાગર ને લઈ જાય ગોળો!
 ૪૪૦. એવો તે સાચો કે જ્યાં બોલે ત્યાં ખાય તમાચો!
 ૪૪૧. એળે જવું

ઓ-ઔ-અ:

૪૪૨. ઓકી દાતણ જે કરે, નરણે હરડે ખાય
 દૂધે વાળુ જે કરે, તે ઘર વૈદ ન જાય
 ૪૪૩. ઓખાત ખાટી કરી નાખવી / બગાડી દેવી
 ૪૪૪. ઓછું આવવું
 ૪૪૫. ઓછું લાગી જવું
 ૪૪૬. ઓછું પાત્ર ને અદકું ભણ્યો
 ૪૪૭. ઓછે પાટલે બેસવું
 ૪૪૮. ઓછો ઉતરે એવો નથી
 ૪૪૯. ઓટલા પરિષદ

૪૫૦. ઓટલો ભાંગવો
૪૫૧. ઓટલો ઊઠી જવો / બેસી જવો
૪૫૨. ઓટલો ઘસવો
૪૫૩. ઓટલો બાળવો
૪૫૪. ઓડનું ચોડ કરવું
૪૫૫. ઓતપ્રોત થઈ જવું
૪૫૬. ઓમ ઘભાય નમઃ થઈ જવું
૪૫૭. ઓચ ધાડેના
૪૫૮. ઓરડે અજવાળું
૪૫૯. ઓરતો કરવો / રહી જવો
૪૬૦. ઓવારણાં લેવાં / ઓવારી જવું
૪૬૧. ઓસ પડવી
૪૬૨. ઓહિયાં કરી જવું
૪૬૩. ઓળખાણ એટલે સોનાની ખાણ
૪૬૪. ઓળખીતો સિપાઈ બે દંડા વધુ મારે
૪૬૫. ઓળઘોળ કરવું
૪૬૬. ઓળિયો ઘોળિયો કરી બીજાને માથે નાખવો

ક-ક્ષ

૪૬૭. કઈ વાડીનો મૂળો?
૪૬૮. કકડીને ભૂખ લાગવી
૪૬૯. કક્કાના 'ક'ની ખબર નથી / ભાન પડતી નથી
૪૭૦. કક્કો ખરો કરાવવો / ઠરાવવો
૪૭૧. કક્કો ચલાવવો
૪૭૨. કચરાનો ભાઈ પૂંજો

૪૭૩. કચાશ ન રહેવા દેવી
૪૭૪. કચ્ચરઘાણ કાઢવો
૪૭૫. કચ્ચરઘાણ નીકળી જવો
૪૭૬. કજિયા-દલાલ
૪૭૭. કજિયાનું મૂળ હાંસી ને રોગનું મૂળ ખાંસી
૪૭૮. કજિયાનું મોં કાળું
૪૭૯. કજિયો ઉછીનો લેવો / વેચાતો લેવો
૪૮૦. કજિયો કરવો / સળગાવવો
૪૮૧. કટકબટક કરવું / ખાઈ લેવું
૪૮૨. કટકી કરવી / કાઢી લેવી
૪૮૩. કટ્ટી કરવી
૪૮૪. કઠણાઈ બેસવી
૪૮૫. કઠોડે ચડવું / ચડાવવું / ચડાવી દેવું
૪૮૬. કડકા બાલુસ
૪૮૭. કડછો મારવો
૪૮૮. કડડભૂસ થઈ જવું
૪૮૯. કડદો કરવો
૪૯૦. કડપ રાખવો
૪૯૧. કડવી ને પાછી લીમડે ચડેલી
૪૯૨. કડવું ઓસડ મા જ પાય
૪૯૩. કડવો ઘૂંટડો ગળી જવો / ગળે ઊતારવો
૪૯૪. કડે ઘડે હોવું
૪૯૫. કઢી દાનજી
૪૯૬. કણબીની મત થોડી, બળદ વેચી લીધી ઘોડી
૪૯૭. કણસવું

૪૯૮. કતલની રાત
૪૯૯. કથા માંડવી / કરવી
૫૦૦. કપટ ત્યાં ચપટ
૫૦૧. કપડા ઉતારીને વાંચજો
૫૦૨. કપાસિયે કોઠી ફાટી ન જાય
૫૦૩. કપાળ કૂટવું
૫૦૪. કપાળ જોઈને ચાંદલો કરાય
૫૦૫. કપાળમાં લખેલું / કપાળે લખેલું
૫૦૬. કપાળે કાળી ટીલી લાગી જવી
૫૦૭. કપાળે ચોડવું
૫૦૮. કપાળે ચોટેલું
૫૦૯. કફન માથે બાંધીને ફરવું
૫૧૦. કબરના મડદાં ઉખેડવાં
૫૧૧. કમકમાં છૂટવાં
૫૧૨. કમઠાણ ફરવું / બદલાવું
૫૧૩. કમર કસવી
૫૧૪. કમર ભાંગી જવી
૫૧૫. કમર રહી જવી
૫૧૬. કમળો હોય તેને પીળું દેખાય
૫૧૭. કમાઉ દીકરો સૌને વહાલો લાગે
૫૧૮. કમાન છટકવી
૫૧૯. કમાલ કરવી / બતાવવી
૫૨૦. કરકસર એટલે બીજો ભાઈ
૫૨૧. કરણી તેવી પાર ઉતરણી
૫૨૨. કરમ આડે પાંદડું

૫૨૩. કરમ કોડીના અને લખણ લખેશરીના
૫૨૪. કરમ બાંધવા
૫૨૫. કરવા ગયા કંસાર અને થઈ ગઈ થૂલી
૫૨૬. કરવું તો ડરવું નહિ, ડરવું તો કરવું નહિ
૫૨૭. કરી કરી ને નો કરી તે નોકરી
૫૨૮. કરો કંકુના
૫૨૯. કરો તેવું પામો, વાવો તેવું લણો
૫૩૦. કરોળિયાના જાળાં બાઝવા
૫૩૧. કર્યુ તે કામ ને વીંધ્યું તે મોતી
૫૩૨. કર્યુ કારવ્યું ધૂળમાં મળી જવું
૫૩૩. કર્યુ ભગાના ભાઈ જેવું
૫૩૪. કલબલ કરવું / કલબલાટ કરવો
૫૩૫. કલમ, કડછી અને બરછી
૫૩૬. કસ કાઢવો / ચૂસવો
૫૩૭. કસર કાઢવી
૫૩૮. કસર કાપવી
૫૩૯. કસર ભરવી
૫૪૦. કસાઈને ઘેર ગાય બાંધવી
૫૪૧. કસીને લેવું
૫૪૨. કસોટીની એરણે ચડવું / ચડાવવું
૫૪૩. કહેણ આવવું / મોકલવું
૫૪૪. કહેવાય નહિ અને સહેવાય નહિ એવી હાલત
૫૪૫. કઠ્યામાં ન રહેવું / રહેવું
૫૪૬. કળ વળવી / ઊતરવી
૫૪૭. કળશ ભેળવો

૫૪૮. કળી જવું
૫૪૯. કળીએ કળીએ જીવ કપાવો
૫૫૦. કંકાસે ગોળાના પાણી સુકાય
૫૫૧. કંકુ પગલાં કરવા
૫૫૨. કંઠી બાંધવી
૫૫૩. કંતાઈ જવું
૫૫૪. કંપારી આવવી / છૂટવી / વછૂટવી
૫૫૫. ક્યાં રાજા ભોજ અને ક્યાં ગાંગો તેલી ?
૫૫૬. કાકા કહીને કામ કરવું
૫૫૭. કાકા મટીને ભત્રીજા ન થવાય
૫૫૮. કાકા મામા ગાવાના, ગાંઠે હોય તે ખાવાના
૫૫૯. કાકો પરણ્યો ને ફોઈ રાંડી
૫૬૦. કાખમાં છોકરું ને ગામમાં ઢેરો / ગોતાગોત
૫૬૧. કાખલી કૂટવી
૫૬૨. કાગડા ઊડવા
૫૬૩. કાગડા કૂતરાના મોતે મરવું
૫૬૪. કાગડા બધે કાળા જ હોય
૫૬૫. કાગડાની કોટે રતન બાંધવું
૫૬૬. કાગડો ચાલે મોરની ચાલ
૫૬૭. કાગડો દહીંથરું લઈ ગયો
૫૬૮. કાગના ડોળે રાહ જોવી
૫૬૯. કાગનું બેસવું ને ડાળનું પડવું
૫૭૦. કાગનો વાઘ કરવો
૫૭૧. કાગળની હોડીથી દરિયો ના તરાય
૫૭૨. કાગારોળ કરવી / મચાવવી

૫૭૩. કાચના ઘરમાં રહીને પથ્થર ન ફેંકાય
૫૭૪. કાચા કાનનો માણસ
૫૭૫. કાચા સોના જેવી જણાસ
૫૭૬. કાચી બુદ્ધિનો માણસ
૫૭૭. કાચું કાપવું
૫૭૮. કાચે ઘડે પાણી ભરવું
૫૭૯. કાચે તાંતણે બંધાવું
૫૮૦. કાજળની કોટડીમાં પેસે તેને ડાઘ લાગ્યા વિના ન રહે
૫૮૧. કાજી, માજી ને પાજી, લમણાંઝીકમાં રાજી!
૫૮૨. કાજીની કૂતરી મરી જાય ત્યારે આખું ગામ બેસવા આવે પણ
કાજી મરી જાય ત્યારે કાળો કાગડો ય ખરખરો કરવા ન આવે
૫૮૩. કાટલું કાઢવું
૫૮૪. કાઠું કરવું / કાઢવું
૫૮૫. કાણ માંડવી
૫૮૬. કાતરિયું ગેપ
૫૮૭. કાદવ ઊછાળવો
૫૮૮. કાન ઉપર વાત ધરવી / નાખવી
૫૮૯. કાન ખેંચવો
૫૯૦. કાન ખોલીને સાંભળી લે!
૫૯૧. કાન છે કે કોડિયું?
૫૯૨. કાન પકડવા
૫૯૩. કાન ભરવા / ભંભેરવા
૫૯૪. કાનખજુરાનો એકાદ પગ તૂટે તો શું ફરક પડે?
૫૯૫. કાનનાં કીડા ખરી પડે તેવી ગાળ
૫૯૬. કાનની બૂટ પકડવી

૫૯૭. કાનનું કાચું
૫૯૮. કાનમાં ઝેર રેડવું
૫૯૯. કાનમાં ફૂંક મારવી / વાત નાખવી
૬૦૦. કાનમાં ધાક પડી જવી
૬૦૧. કાનાફૂંસી કરવી
૬૦૨. કાનોકાન સાંભળેલી વાત
૬૦૩. કાપો તો લોહી ન નીકળે તેવી હાલત
૬૦૪. કામ કઢવી લેવું
૬૦૫. કામ કરે તે કાલાં અને વાત કરે તે વહાલાં
૬૦૬. કામ કરે કાલી ને જશ ખાય જેઠી
૬૦૭. કામ કામને શીખવે
૬૦૮. કામ તમામ કરવું / થઈ જવું
૬૦૯. કામ પતે એટલે ગંગા નાહ્યા
૬૧૦. કામ પતે એટલે જાન છૂટે
૬૧૧. કામ રાગે / સરાણે ચડવું
૬૧૨. કામના કૂડા ને વાતોના રૂડા
૬૧૩. કામનો ચોર
૬૧૪. કામમાં કોઈ ભલીવાર નથી
૬૧૫. કામમાં જીવ રેડવો
૬૧૬. કાયા કાચો કુંભ
૬૧૭. કારતક મહિને કણભી ડાહ્યો થાય તો શું વળે?
૬૧૮. કારસો રચવો / કારસ્તાન કરવું
૬૧૯. કાલ કોણે દીઠી છે?
૬૨૦. કાલાવાલા કરવા
૬૨૧. કાલાં કાઢવાં

૬૨૨. કાલે ઊઠીને
૬૨૩. કાલો થઈ કાછડીમાં હાથ નાખે એવો
૬૨૪. કાશ કાઢવી
૬૨૫. કાળ ચડવો
૬૨૬. કાળજાની કોર / કાળજાનો કટકો
૬૨૭. કાળજાનું કાયું / પાકું
૬૨૮. કાળજું કપાઈ જવું / કોરાવું / ફાટી જવું
૬૨૯. કાળજું કઠણ / પથ્થરનું કરવું
૬૩૦. કાળજું સવા મણ ને સાત શેરનું હોવું
૬૩૧. કાળઝાળ ગરમી
૬૩૨. કાળમીઠ પથ્થર જેવો છે
૬૩૩. કાળા અક્ષર ભેંશ બરાબર
૬૩૪. કાળા કામનો કરનાર
૬૩૫. કાળા પાણીની સજા
૬૩૬. કાળા માથાનો માનવી ધારે તે કરી શકે
૬૩૭. કાળાં ગયા ને ધોળાં આવ્યાં
૬૩૮. કાળાં ધોળાં કરવાં
૬૩૯. કાળિયો ઠકર
૬૪૦. કાળી ટીલી ચોંટવી
૬૪૧. કાળી પણ કામણગારી
૬૪૨. કાળી લાય લાગવી
૬૪૩. કાળું ડીબાંગ
૬૪૪. કાળો કેર વર્તાવવો
૬૪૫. કાં લડ કાં લડવાવાળો દે
૬૪૬. કાંઈનું કાંઈ કરવું

૬૪૭. કાંકરી કાઢી નાખવી
૬૪૮. કાંકરી મારવી
૬૪૯. કાંકરીચાળો કરવો
૬૫૦. કાંકરે કાંકરે પાળ બંધાય ને ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય
૬૫૧. કાંકરો કાઢી નાખવો
૬૫૨. કાંચિડાની જેમ રંગ બદલવા
૬૫૩. કાંટો કાઢવો
૬૫૪. કાંટો કાંટાને કાઢે ને લોઢું લોઢાને કાપે
૬૫૫. કાંટો ચડવો
૬૫૬. કાંટોકાંટ તોળીને આપવું / લેવું
૬૫૭. કાંડાં કાપી આપવાં / લેવાં
૬૫૮. કાંદો કાઢવો
૬૫૯. કાંધ મારવું
૬૬૦. કાંધા કરવાં / બાંધી આપવા
૬૬૧. કિનારે આવેલું વહાણ ડૂબ્યું
૬૬૨. કીડિયારું ઊભરાવું
૬૬૩. કીડિયારું પૂરવું
૬૬૪. કીડી કોશનો ડામ ખમી શકે?
૬૬૫. કીડી પર કટક ન ઊતારાય
૬૬૬. કીડી સંઘરે ને તેત્તર ખાય
૬૬૭. કીડીઓ ચઢવી
૬૬૮. કીડીને કણ, હાથીને મણ
૬૬૯. કીડીને પાંખ ફૂટે એ એના મરવાની ઁંધાણી
૬૭૦. કીધે કુંભાર ગધેડે ન ચડે
૬૭૧. કુછંદે ચડી જવું

૬૭૨. કુમળો / કૂણો છોડ જેમ વાળીએ તેમ વળે
૬૭૩. કુલડીમાં ગોળ ભાંગવો
૬૭૪. કુશકાં ખાંડયે ચોખા ન મળે
૬૭૫. કુહાડીનો હાથો બનવું
૬૭૬. કુંડળી મળવી / મેળવવી
૬૭૭. કુંડાળામાં પગ પડી જવો
૬૭૮. કુંભકરણની જેમ ઘોરવું
૬૭૯. કુંભાર કરતાં ગદેડાં ડાઘ્યાં
૬૮૦. કુંભારના ઘડયાં ને માણસના જણ્યાં બધા જીવે તો ધરતી પર સમાય નહિ
૬૮૧. કૂકડો બોલે તો જ સવાર પડે એવું ન હોય
૬૮૨. કૂખ દીપાવવી
૬૮૩. કૂખ લજવવી / લાજવી
૬૮૪. કૂચે મરવું
૬૮૫. કૂતરાની પૂંછડી વાંકી તે વાંકી જ રહે
૬૮૬. કૂતરાને મોત મરવું
૬૮૭. કૂતરાને રોટલા નાખવા
૬૮૮. કૂતરાનો સંઘ કાશીએ ન પહોંચે
૬૮૯. કૂતરું કાઢતા બિલાડું પેઠું
૬૯૦. કૂતરું તાણે ગામ ભણી ને શિયાળ તાણે સીમ ભણી
૬૯૧. કૂતરો પોતાની શેરીમાં સિંહ થઈને ફરે
૬૯૨. કૂવામાં ઉતારવું
૬૯૩. કૂવામાં હોય તો અવેડામાં આવે
૬૯૪. કૂવામાંનો દેડકો
૬૯૫. કૂવો પૂરવો / ગોઝારો કરવો
૬૯૬. કૂંડી કથરોટને હસે

૬૯૭. કેટલી વીસે સો થાય તેની ખબર પડવી
૬૯૮. કેડો છોડવો
૬૯૯. કેડો પકડવો
૭૦૦. કેડો મૂકવો
૭૦૧. કેસ ખલાસ
૭૦૨. કેસરિયા કરવા
૭૦૩. કેળામાં ખાંડ હોય ને મૂળામાં મીઠું હોય
૭૦૪. કોઈના ઈશારે નાચવું
૭૦૫. કોઈના પેટ પર પગ મૂકવો નહિ
૭૦૬. કોઈની જીભ ચાલે તો કોઈના હાથ ચાલે
૭૦૭. કોઈની સાડીબાર ન રાખે
૭૦૮. કોઈનું ઘર બળે ને કોઈને તાપણું થાય
૭૦૯. કોઈને પોતાનો વાંસો દેખાય નહિ
૭૧૦. કોઈનો બળદ, કોઈની વેલ ને બંદાનો ડચકારો
૭૧૧. કોકડું ગૂંચવાયું
૭૧૨. કોકના મહેલ જોઈ આપણાં ઝૂંપડાં બાળી નખાય
૭૧૩. કોચવવું / કોચવાવું
૭૧૪. કોઠી ધોયે કાદવ જ નીકળે
૭૧૫. કોઠું આપવું / દેવું
૭૧૬. કોઠે જઈ આવ્યો ને કથા કરવા બેઠો
૭૧૭. કોઠે પડી જવું
૭૧૮. કોડ પૂરા કરવા
૭૧૯. કોડિયા જેવડું કપાળ અને વચ્ચે ભમરો
૭૨૦. કોણ કહે રાંપીનો ઘા?
૭૨૧. કોણીએ ગોળ ચોપડવો

૭૨૨. કોણે કહ્યું'તું કે બેટા બાવળિયા પર ચડજો?
૭૨૩. કોથળામાં પાનશેરી રાખીને મારવો
૭૨૪. કોથળામાંથી બિલાડું કાઢવું
૭૨૫. કોના પૈસા આપ્યા ને તમે બાકી રહી ગયા?
૭૨૬. કોના બાપની દિવાળી
૭૨૭. કોની માએ સવા શેર સૂંઠ ખાધી છે
૭૨૮. કોપરાં જોખવાં
૭૨૯. કોરા કાગળ પર લખી આપવું
૭૩૦. કોલસાની દલાલીમાં કાળા હાથ
૭૩૧. ક્યાસ કાઢવો
૭૩૨. ક્યો મોરલો કળા કરી ગયો હશે?
૭૩૩. ક્ષત્રિય ધર્મનું પાલન કરવું
૭૩૪. ક્ષમા વીરનું ભૂષણ છે
૭૩૫. ક્ષીરનીર જુદાં કરવાં
૭૩૬. ક્ષેત્રસંન્યાસ લેવો

ખ

૭૩૭. ખખડાવી નાખવું
૭૩૮. ખખડી જવું
૭૩૯. ખટકો રાખવો
૭૪૦. ખટપટ કરવી / ચલાવવી / માં પડવું
૭૪૧. ખટપટની પૂતળી
૭૪૨. ખડ ખડ પાંચમ
૭૪૩. ખડ વાઢવા જવું ને ગોળપાપડીનું ભાતું!
૭૪૪. ખડકલો કરવો / ખડકાવું

૭૪૫. ખડખડિયું / ગડગડિયું આપી દેવું / પરખાવવું

૭૪૬. ખડમાંકડી

૭૪૭. ખડિયો ખાટી જવો

૭૪૮. ખડિયા પોટલાં બાંધવાં

૭૪૯. ખડિયામાં ખાપણ લઈને ફરવું

૭૫૦. ખડૂસ માણસ

૭૫૧. ખડે પગે

૭૫૨. ખણખોદ કરવી

૭૫૩. ખતા ખાવી

૭૫૪. ખપ તેનો છોછ નહિ

૭૫૫. ખપ પડવો / લાગવું

૭૫૬. ખપી જવું

૭૫૭. ખપ્પર ભરવું

૭૫૮. ખબર કાઢવી

૭૫૯. ખબર પાડી દેવી

૭૬૦. ખબર રાખવી

૭૬૧. ખબર લઈ નાખવી

૭૬૨. ખમતીધર આસામી

૭૬૩. ખમૈયા કરવા

૭૬૪. ખરખરો કરવો

૭૬૫. ખરા બપોરે તારા દેખાડવા

૭૬૬. ખરાખરીનો ખેલ

૭૬૭. ખરી કરી યાર!

૭૬૮. ખરું ખોટું ઈશ્વર જાણે

૭૬૯. ખર્યું પાન

૭૭૦. ખળભળી ઊઠવું / જવું
૭૭૧. ખંખેરી નાખવું / ને ચાલતા થવું
૭૭૨. ખંખોળિયું ખાવું
૭૭૩. ખંગ વાળી દેવો
૭૭૪. ખંભે કોથળો ને દેશ મોકળો
૭૭૫. ખાઈ પી ઉતરેલો
૭૭૬. ખાઈને સૂઈ જવું, મારીને ભાગી જવું
૭૭૭. ખાઉકણ / ખાઉધરો
૭૭૮. ખાખરાની ખિસકોલી સાકરનો સ્વાદ શું જાણે
૭૭૯. ખાખી બંગાળી
૭૮૦. ખાખી બાવો
૭૮૧. ખાટલે મોટી ખોડ કે પાયો જ ન મળે
૭૮૨. ખાટલેથી પાટલે ને પાટલેથી ખાટલે
૭૮૩. ખાટલો ઢાળવો
૭૮૪. ખાટા થવું
૭૮૫. ખાટી છાશ ઉકરડે ઢોળાય
૭૮૬. ખાટી જવું
૭૮૭. ખાડામાં ઊતરવું / પડવું
૭૮૮. ખાડે જવું
૭૮૯. ખાડો ખોદે તે પડે
૭૯૦. ખાતર ઉપર દીવો
૭૯૧. ખાતર પાડવું
૭૯૨. ખાતો જાય ને ખાસડા મારતો જાય
૭૯૩. ખાતો નથી ને ખાવા દેતોય નથી
૭૯૪. ખાધું પીધું સાથે આવશે, બીજું કંઈ ભેગું નહિ આવે

૭૯૫. ખાઘું પીઘું ને રાજ કર્યું
૭૯૬. ખાઘે પીઘે સુખી
૭૯૭. ખાપરો-કોડિયો
૭૯૮. ખાય એનું જ ખોદે
૭૯૯. ખાય ભીમ અને ઝાડા થાય શકુનીને
૮૦૦. ખાર રાખવો / ખારા થવું
૮૦૧. ખારા જળનું માછલું મીઠા જળમાં મરી જાય
૮૦૨. ખાલ પાડી દેવી
૮૦૩. ખાલી ચડવી
૮૦૪. ખાલી ચણો વાગે ઘણો
૮૦૫. ખાલી વાસણ ખખડે ઘણું
૮૦૬. ખાવા દોડવું / ધાવું
૮૦૭. ખાવાના ખેલ નથી
૮૦૮. ખાસડાં ખાવાં / મળવાં
૮૦૯. ખાળે ડૂચા અને દરવાજા મોકળા
૮૧૦. ખાંડ ખાય છો
૮૧૧. ખાંડાના ખેલ ખેલવા /ની ધારે ચાલવું
૮૧૨. ખાંધ આપવી / દેવી
૮૧૩. ખિલ્લી ઉડાવવી
૮૧૪. ખિસ્સા ખાલી ને ભભકા ભારી
૮૧૫. ખિસ્સા તર તો ફાવે તે કર
૮૧૬. ખિસ્સામાં રાખવું
૮૧૭. ખિસ્સામાં વજન હોવું
૮૧૮. ખિસ્સું ગરમ હોવું
૮૧૯. ખિસ્સું ભરવું

૮૨૦. ખીખીયાટા કરવા
૮૨૧. ખીચડી પકવવી
૮૨૨. ખીચડી હલાવી બગડે ને દીકરી મલાવી બગડે
૮૨૩. ખીલાના જોરે વાછરડું કૂદે
૮૨૪. ખીલે બંધાવું / બાંધવું
૮૨૫. ખુડદો કરી નાખવો / બોલાવી દેવો
૮૨૬. ખૂટલવેડા કરવા / ખૂટલાઈ કરવી
૮૨૭. ખૂણો પાળવો
૮૨૮. ખેધીલાની વાદે ન ચડીએ
૮૨૯. ખેધે પડી જવું
૮૩૦. ખેતરનું ઢાંકણ વાડ, બાપનું ઢાંકણ બેટડો, ઘરનું ઢાંકણ નાર
૮૩૧. ખેલ ખતમ, પૈસા હજમ
૮૩૨. ખેલ પાડવો / બગાડવો
૮૩૩. ખેલા કબાડાં કરવાં
૮૩૪. ખેલો કરવો
૮૩૫. ખો આપવી
૮૩૬. ખો કાઢી નાખવી
૮૩૭. ખો નીકળી જવી
૮૩૮. ખો ભુલાવી દેવી
૮૩૯. ખો ભૂલી જવી
૮૪૦. ખોખરો કરવો
૮૪૧. ખોટ બેસવી
૮૪૨. ખોટી ગુલબાંગો હાંકવી
૮૪૩. ખોટું લગાડવું / લાગવું / લાગી જવું
૮૪૪. ખોટો રૂપિયો કદી ન ખોવાય

૮૪૫. ખોડખાંપણ કાઢવી / કાઢ્યા કરવી
 ૮૪૬. ખોદે ઉંદર અને ભોગવે ભોરિંગ
 ૮૪૭. ખોદો ડુંગર ને કાઢ્યો ઉંદર
 ૮૪૮. ખોપરીમાં હવા ભરાઈ જવી
 ૮૪૯. ખોબલે ખોબલે રૂપ મળવું
 ૮૫૦. ખોળે બેસવું / બેસી જવું / લેવું
 ૮૫૧. ખોળો પાથરવો
 ૮૫૨. ખોળો ભરવો
 ૮૫૩. ખોળો ભરાવો
 ૮૫૪. ખોંચરો માણસ
 ૮૫૫. ખ્યાલી પુલાવ પકાવવો

ગ-શ

૮૫૬. ગઈ ગુજરી ભૂલી જવી
 ૮૫૭. ગઈ તિથિ જોશી પણ ન વાંચે
 ૮૫૮. ગઈ ભેંશ પાણીમાં
 ૮૫૯. ગગા મોટો થા પછી પરણાવશું
 ૮૬૦. ગગો કુંવારો રહી જવો
 ૮૬૧. ગચ્છન્તિ કરી જવું
 ૮૬૨. ગજ ગજ છાતી ફૂલવી
 ૮૬૩. ગજ ટૂંકો પડવો
 ૮૬૪. ગજ વાગતો નથી
 ૮૬૫. ગજવેલના પારખાં ન હોય
 ૮૬૬. ગજા બહારનું કામ ન કરવું
 ૮૬૭. ગડદા-પાટુંનો માર

૮૬૮. ગડબડ ગોટો ને પરમેશ્વર મોટો!
૮૬૯. ગડબડગોટો વાળવો
૮૭૦. ગતકડાં કાઢવાં
૮૭૧. ગતાગમ વિનાનો
૮૭૨. ગડથોલિયું ખાઈ જવું
૮૭૩. ગણી ગણીને પગલાં મૂકવાં
૮૭૪. ગદબદિયાં / ગલગલિયાં કરવાં / થવાં
૮૭૫. ગધેડા ઉપર અંબાડી ન શોભે
૮૭૬. ગધેડાને તાવ આવે તેવી વાત
૮૭૭. ગધેડાની પાછળ અને હાથીની આગળ ઊભા ન રહેવાય
૮૭૮. ગધેડી ને ફાળીયું / પછેડી બેઉ ગયા
૮૭૯. ગધેડી પકડવી
૮૮૦. ગધેડે ચડવું
૮૮૧. ગધ્ધાપચ્ચીશી
૮૮૨. ગધ્ધાવૈતરું કરવું
૮૮૩. ગપ મારવી
૮૮૪. ગપ્પીને ઘેર આવ્યાં ગપ્પીજી
બાર હાથનું ચીભડું ને તેર હાથનું બી
૮૮૫. ગફલતમાં રહેવું
૮૮૬. ગમ ખાઈ જવો
૮૮૭. ગમતાનો ગુલાલ કરવો
૮૮૮. ગમે તેમ કરીને
૮૮૯. ગરકવું / ગરકાવવું
૮૯૦. ગરજ જેટલી મીઠી ચીજ બીજી કોઈ નથી
૮૯૧. ગરજ સરી એટલે વૈદ વેરી

૮૯૨. ગરજવાનને અક્કલ ન હોય
૮૯૩. ગરજે ગધેડાને પણ બાપ કહેવો પડે
૮૯૪. ગરથ વિનાનો ગાંગલો, ગરથે ગંગુશેઠ
૮૯૫. ગરમી નીકળી જવી
૮૯૬. ગરાસ બાંધી આપવો / વહેંચવો
૮૯૭. ગરીબ ગાય જેવો
૮૯૮. ગરીબ બોલે તો ટપલાં પડે ને મોટાં બોલે તો તાળીઓ પડે
૮૯૯. ગરીબના નસીબ ગરીબ હોય
૯૦૦. ગરીબની આંતરડી કકળાવવી નહિ
૯૦૧. ગરીબની હાથ કદી લેવી નહિ
૯૦૨. ગરીબનો બેલી પરમેશ્વર
૯૦૩. ગલ્લાંતલ્લાં કરવા
૯૦૪. ગળક ગળક થવું
૯૦૫. ગળચવાં ગળવાં
૯૦૬. ગળચી પકડવી
૯૦૭. ગળથુથીના સંસ્કાર
૯૦૮. ગળા સુધી આવી જવું
૯૦૯. ગળાના સમ ખાવા / દેવા
૯૧૦. ગળિયા બળદ જેવો
૯૧૧. ગળું કાપવું
૯૧૨. ગળું બેસી જવું
૯૧૩. ગળું ભરાઈ આવવું / જવું
૯૧૪. ગળે ડૂમો બાઝી જવો / ભરાવો
૯૧૫. ગળે પડવું / વળગવું / વળગાડવું
૯૧૬. ગળેપડું માણસ

૯૧૭. ગળ્યું એટલે ગળ્યું, બીજું બધું બળ્યું
૯૧૮. ગળ્યું મોં કરવું / કરાવવું
૯૧૯. ગંગા નાઠ્યા
૯૨૦. ગંજીનો કૂતરો, ન ખાય ન ખાવા દે
૯૨૧. ગંદવાડ ત્યાં મંદવાડ
૯૨૨. ગાગરમાં સાગર
૯૨૩. ગાજરની પિપૂડી વાગે ત્યાં સુધી વગાડવાની ને પછી ખાઈ જવાની
૯૨૪. ગાજ્યા મેઘ વરસે નહિ ને ભસ્યા કૂતરા કરડે નહિ
૯૨૫. ગાડરિયો પ્રવાહ
૯૨૬. ગાડા નીચે કૂતરું
૯૨૭. ગાડી પાટે ચડવી / ચડાવી દેવી
૯૨૮. ગાડી, વાડી ને લાડી
૯૨૯. ગાડું અટકી પડવું
૯૩૦. ગાડું ગબડવું / ગબડાવવું
૯૩૧. ગાડું દેખી ગુડા ભાંગે
૯૩૨. ગાપચી મારવી
૯૩૩. ગાભા કાઢી નાખવા
૯૩૪. ગામ આખામાં હોહા કરવી
૯૩૫. ગામ ગાંડું કરવું
૯૩૬. ગામ ભેગું કરવું / માથે લેવું
૯૩૭. ગામ હોય ત્યાં ઉકરડો પણ હોય
૯૩૮. ગામના મહેલ જોઈ આપણાં ઝૂંપડાં તોડી ન નખાય
૯૩૯. ગામના મોંએ ગરણું ન બંધાય
૯૪૦. ગામનું કૂતરું પણ વહાલું લાગે
૯૪૧. ગામનો ઉતાર

૯૪૨. ગામમાં ઘર નહિ, સીમમાં ખેતર નહિ
૯૪૩. ગામેગામનાં પાણી પીવાં
૯૪૪. ગાય દોહી કૂતરાને પાવું
૯૪૫. ગાય પાછળ વાછરડું
૯૪૬. ગાયનો ભાઈ છો!
૯૪૭. ગાયા કરવું
૯૪૮. ગાલાવેલો થા મા
૯૪૯. ગાળો કાઢી લેવો / રાખવો
૯૫૦. ગાળો ખાવી
૯૫૧. ગાળોનો મેહ વરસાવવો
૯૫૨. ગાજ્યા મેહ વરસે નહિ
૯૫૩. ગાંગો ગ્યો ગોકળ ને વાંહે થઈ ગઈ મોકળ
૯૫૪. ગાંજ્યો જાય તેવો નથી
૯૫૫. ગાંઠ પડી જવી
૯૫૬. ગાંઠ બાંધવી
૯૫૭. ગાંઠના ગોપીચંદન કરવા
૯૫૮. ગાંઠે બાંધવું
૯૫૯. ગાંઠે હોય જર તો સૌ પૂછે ઘર
૯૬૦. ગાંડાં કાઢવાં
૯૬૧. ગાંડાં સાથે ગામ જવું ને ભૂતની કરવી ભાઈબંધી
૯૬૨. ગાંડાંના ગામ ન વસે
૯૬૩. ગાંડી માથે બેડું
૯૬૪. ગાંડી પોતે સાસરે ન જાય અને ડાહીને શીખામણ આપે
૯૬૫. ગાંધી-વૈદનું સહીયારું
૯૬૬. ગુગલી ફેંકવી

૯૬૭. ગુટલી મારવી
૯૬૮. ગુડાવેલ / ગુડાગાડી / ગુડિયાવેલમાં બેસીને જવું
૯૬૯. ગુરુ કરતાં ચેલો સવાયો
૯૭૦. ગુરુ ગયા ગોકળ વાંહે ચેલાને મોકળ
૯૭૧. ગુરુ મળી જવો
૯૭૨. ગુરુઘંટાલ / ગુરુ માણસ / ગુરુનો ગુરુ
૯૭૩. ગુલછરા ઉડાવવા
૯૭૪. ગુલબાંગ ફેંકવી / હાંકવી
૯૭૫. ગુલામીખત લખી આપવું
૯૭૬. ગુલાંટ મારવી
૯૭૭. ગુંદરિયો માણસ
૯૭૮. ગેંગે-ફેફે થઈ જવું
૯૭૯. ગોટલાં છોતરાં નીકળી જવા
૯૮૦. ગોથાં ખાવા
૯૮૧. ગોબરગણેશ
૯૮૨. ગોર પરણાવી દે, ઘર ન માંડી દે
૯૮૩. ગોરણી કરવી / જમાડવી
૯૮૪. ગોલા લડાઈ કરવી
૯૮૫. ગોલો-ગોલી લડે ને ગધેડીનો કાન આમળે
૯૮૬. ગોળ અંધારે ગળ્યો લાગે ને અજવાળે પણ ગળ્યો લાગે
૯૮૭. ગોળ ખાધા વેંત જુલાબ ન લાગે
૯૮૮. ગોળ ગોળ વાત કરવી / સમજાવવું
૯૮૯. ગોળ નાખો એટલું ગળ્યું લાગે
૯૯૦. ગોળ ને ખોળ સરખાં થોડાં ગણાય ?
૯૯૧. ગોળ વિના મોળો કંસાર, મા વિના સૂનો સંસાર

૯૯૨. ગોળથી મરતો હોય તો ઝેર શું કામ પાવું?
૯૯૩. ગોળનું ગાડું મળવું
૯૯૪. ગોળને પાણીએ નાહી નાખવું / નવડાવવું
૯૯૫. ગોળો ગબડાવવો
૯૯૬. ગ્રહ વાંકા થવાં
૯૯૭. ગ્રહણ ટાણે સાપ નીકળવો
૯૯૮. ગ્રહદશા ખરાબ / નબળી હોવી
૯૯૯. ગ્રહદશા ફરવી / બદલાવી

ઘ-૩

૧૦૦૦. ઘઘલાવવું
૧૦૦૧. ઘચરકો આવવો
૧૦૦૨. ઘટસ્ફોટ કરવો / થવો
૧૦૦૩. ઘડ બેસવી
૧૦૦૪. ઘડપણ એટલે બીજું બાળપણ
૧૦૦૫. ઘડપણ લજવવું
૧૦૦૬. ઘડિયાં લગન લેવાં
૧૦૦૭. ઘડી બેઘડીનો મહેમાન
૧૦૦૮. ઘડીઓ ગણાઈ રહી છે
૧૦૦૯. ઘડીના છઠ્ઠા ભાગમાં
૧૦૧૦. ઘડો-લાડવો કરી નાખવો
૧૦૧૧. ઘણાં વાનાં કરવા
૧૦૧૨. ઘનચક્કર
૧૦૧૩. ઘર ઉખેળી જુઓ ને વિવાહ માંડી જુઓ

૧૦૧૪. ઘર કરવું
૧૦૧૫. ઘર કરી બેસવું / રહેવું
૧૦૧૬. ઘર ગયું ને ઓસરી રહી
૧૦૧૭. ઘર ઘર રમવું
૧૦૧૮. ઘર ઘરાઉ માલ આપી દેવો
૧૦૧૯. ઘર ચલાવવું
૧૦૨૦. ઘર ફૂટે ઘર જાય
૧૦૨૧. ઘર બાળીને તીરથ ન કરાય
૧૦૨૨. ઘર ચલાવવું
૧૦૨૩. ઘર ભરવું
૧૦૨૪. ઘર ભલું ને આપણે ભલા
૧૦૨૫. ઘર ભાંગવું / માંડવું
૧૦૨૬. ઘર ભેગું કરવું / થવું
૧૦૨૭. ઘર માથે લેવું
૧૦૨૮. ઘર હોય તો બે વાસણ ખખડે પણ ખરાં
૧૦૨૯. ઘરકૂકડી બની જવું
૧૦૩૦. ઘરઘરણાંનો વરઘોડો ન હોય
૧૦૩૧. ઘરજમાઈ થઈને રહેવું
૧૦૩૨. ઘરડાં ગાડાં વાળે
૧૦૩૩. ઘરડી ઘોડી લાલ લગામ, કોઈ ન પરખાવે ફૂટી બદામ
૧૦૩૪. ઘરડે ઘડપણ
૧૦૩૫. ઘરડો ખખખ
૧૦૩૬. ઘરના દેવ ને ઘરના પૂજારી
૧૦૩૭. ઘરના ભુવા ને ઘરના ડાકલાં
૧૦૩૮. ઘરનાં છોકરા ઘંટી ચાટે ને ઉપાધ્યાયને આટો

૧૦૩૯. ઘરની દાઝી વનમાં ગઈ તો વનમાં લાગી આગ
૧૦૪૦. ઘરની ધોરાજી ચલાવવી
૧૦૪૧. ઘરની વાત ઘરમાં જ રહે તો સારું
૧૦૪૨. ઘરની શોભા નાર
૧૦૪૩. ઘરનું ઘર
૧૦૪૪. ઘરનું ઢાંકણ નાર
૧૦૪૫. ઘરનું માણસ
૧૦૪૬. ઘરનો ધંધો
૧૦૪૭. ઘરનો જોગી જોગટો, બહારગામનો સંત
૧૦૪૮. ઘરનો ભેદી લંકા બાળે
૧૦૪૯. ઘરમાં ઘાલવું / ઘરમાં ઘો ઘાલવી / ઘૂસી જવી
૧૦૫૦. ઘરમાં બેસવું / બેસાડવી
૧૦૫૧. ઘરમાં વાઘ બહાર બકરી
૧૦૫૨. ઘરમાં હાંડલા કુસ્તી કરે તેવી હાલત
૧૦૫૩. ઘરમાંથી કકળાટ કાઢવો / ઘરમાંથી ઘો કાઢવી
૧૦૫૪. ઘરમેળે પતાવવું / માંડવાળ કરવી
૧૦૫૫. ઘરે ધોળો હાથી બાંધવો
૧૦૫૬. ઘસાતું બોલવું
૧૦૫૭. ઘસી પીવું
૧૦૫૮. ઘસીને ના પાડી દેવી
૧૦૫૯. ઘંટ માણસ
૧૦૬૦. ઘંટીના સો અને ઘંટાનો એક
૧૦૬૧. ઘા ખાઈ જવો
૧૦૬૨. ઘા પર મીઠું ભભરાવવું
૧૦૬૩. ઘા ભેગો ઘસરકો

૧૦૬૪. ઘાઘરી પલટન ભેગી કરવી / થવી
૧૦૬૫. ઘાટ કરતાં ઘડામણ મોંઘું
૧૦૬૬. ઘાટ ઘડી નાખવો
૧૦૬૭. ઘાટે ઘાટનાં પાણી પીધાં છે
૧૦૬૮. ઘાણ નીકળી જવો
૧૦૬૯. ઘાણ વાળી નાખવો
૧૦૭૦. ઘાણીનો બળદ ગમે તેટલું ચાલે પણ રહે ઠેરનો ઠેર
૧૦૭૧. ઘાત જવી
૧૦૭૨. ઘામ થવો
૧૦૭૩. ઘારું પડવું
૧૦૭૪. ઘાલમેલ કરવી
૧૦૭૫. ઘાંઘાં થઈ જવું / ઘાંઘાંવેડા કરવા
૧૦૭૬. ઘાંટા પાડવા
૧૦૭૭. ઘી કેળાં થઈ જવા
૧૦૭૮. ઘી ઢોળાયું તો ખીચડીમાં
૧૦૭૯. ઘી વિના લૂખો કંસાર, મા વિના સૂનો સંસાર
૧૦૮૦. ઘીના ઠામમાં ઘી પડી રહ્યું
૧૦૮૧. ઘીસ ખાવી
૧૦૮૨. ઘીસનો વરરાજા
૧૦૮૩. ઘુરકિયાં કરવાં
૧૦૮૪. ઘુસ્તો મારવો
૧૦૮૫. ઘૂરી ચડવી
૧૦૮૬. ઘૂસ આપવી
૧૦૮૭. ઘૂસ મારવી
૧૦૮૮. ઘૂસણખોરી / ઘૂસણપટ્ટી કરવી

૧૦૮૯. ઘૂસણિયો માણસ
૧૦૯૦. ઘૂસપૂસ કરવી
૧૦૯૧. ઘૂંટણ ટેકવી દેવા / ઘૂંટણિયે પડવું
૧૦૯૨. ઘૂંસા મારવા / લગાવવા
૧૦૯૩. ઘેર ઘેર માટીના ચૂલા
૧૦૯૪. ઘેર બેઠાં ગંગા
૧૦૯૫. ઘેરો ઘાલવો
૧૦૯૬. ઘેલછા વળગવી
૧૦૯૭. ઘેલા ઘેલા થઈ જવું
૧૦૯૮. ઘેલાં કાઢવાં
૧૦૯૯. ઘેલી સૌથી પહેલી
૧૧૦૦. ઘેલું લાગી જવું
૧૧૦૧. ઘો મરવાની થાય ત્યારે વાઘરીવાડે જાય
૧૧૦૨. ઘોઘા જેવો / ઘોઘા રાણો / ઘોઘો
૧૧૦૩. ઘોડા-ગઘેડાનો ફરક
૧૧૦૪. ઘોડા જેવી તબિયત
૧૧૦૫. ઘોડે ચડીને આવવું
૧૧૦૬. ઘોડો ઘોડો કરવું
૧૧૦૭. ઘોડો ઝાડ થવો
૧૧૦૮. ઘોડો નાસી ગયા પછી તબેલાને તાળાં મારવાં
૧૧૦૯. ઘોડો મારી મૂકવો
૧૧૧૦. ઘોબો પડવો
૧૧૧૧. ઘોયરું
૧૧૧૨. ઘોર ખોદવી
૧૧૧૩. ઘોરખોદિયો

૧૧૧૪. ઘોળીને પી જવું
૧૧૧૫. ઘોંચપરોણો કરવો
૧૧૧૬. ઘોંચમાં પડવું

ચ

૧૧૧૭. ચકચાર જાગવી
૧૧૧૮. ચકચૂર થઈ જવું
૧૧૧૯. ચકડોળે ચડવું
૧૧૨૦. ચકમક ઝરવી
૧૧૨૧. ચકલી નાની ને ફેડકો મોટો
૧૧૨૨. ચકલીના માળા ચૂંથવા
૧૧૨૩. ચકીબાઈ નાહી રહ્યાં
૧૧૨૪. ચક્કર ચલાવવું
૧૧૨૫. ચગાવવું / ચગી જવું
૧૧૨૬. ચચરાટ / ચરચરાટ થવો
૧૧૨૭. ચટક મટક ચાલવું
૧૧૨૮. ચટકો / ચટાકો ચડવો / લાગવો
૧૧૨૯. ચટપટી ઉપડવી / થવી / લાગવી
૧૧૩૦. ચટાકો લાગી જવો
૧૧૩૧. ચડતા / ચઢતા દિવસ આવવા
૧૧૩૨. ચડસાચડસી કરવી / ચડસે ચડવું
૧૧૩૩. ચડાઉ ધનેડું
૧૧૩૪. ચડી જવું / બેસવું
૧૧૩૫. ચડી વાગવું
૧૧૩૬. ચણભણ થવી

૧૧૩૭. ચણાના ઝાડ ઉપર ચડાવી દેવું / ચડી જવું
૧૧૩૮. ચપટી ધૂળની ય જરૂર પડે
૧૧૩૯. ચપટી મીઠાની તાણ
૧૧૪૦. ચપટી વગાડતાં કામ થઈ જવું
૧૧૪૧. ચપટીમાં ચોળી નાખવું
૧૧૪૨. ચમચાગીરી કરવી / ચમચો
૧૧૪૩. ચમડી તૂટે પણ દમડી ન છૂટે
૧૧૪૪. ચમત્કાર વિના નમસ્કાર નહિ
૧૧૪૫. ચરબી ચડી જવી
૧૧૪૬. ચરી ખાવું
૧૧૪૭. ચરી પાળવી
૧૧૪૮. ચલક ચલાણું ઓલે ઘેર ભાણું
૧૧૪૯. ચલતો પૂજો
૧૧૫૦. ચવાઈ જવું / ચવાઈને ચુથ્યો થઈ ગયેલ શબ્દો
૧૧૫૧. ચશમપોશી કરવી
૧૧૫૨. ચસકવા ન દેવું / ચસકવું / ચસકી જવું
૧૧૫૩. ચસ્કો લાગી જવો
૧૧૫૪. ચહેરા પર નૂર આવી જવું
૧૧૫૫. ચહેરાનો રંગ ઊડી જવો
૧૧૫૬. ચ હેરો ખીલી ઊઠવો
૧૧૫૭. ચળ આવવી
૧૧૫૮. ચળ ઉપડવી
૧૧૫૯. ચળ દૂર કરવી
૧૧૬૦. ચળ ભાંગવી
૧૧૬૧. ચંગુ-મંગુની જોડી

૧૧૬૨. ચંચુપાત કરવો
૧૧૬૩. ચંડાળ ચોકડી
૧૧૬૪. ચા કરતાં કીટલી વધારે ગરમ હોય
૧૧૬૫. ચાકર ચોરે તો બરકત જાય ને શેઠ ચોરે તો નખોદ જાય
૧૧૬૬. ચાગલા થવું / ચાગલાઈ કરવી
૧૧૬૭. ચાટ પડી જવું
૧૧૬૮. ચાડી ખાવી / ચાડીચુગલી કરવી
૧૧૬૯. ચાદર જોઈને પગ પહોળા કરાય
૧૧૭૦. ચાનક ચડવી
૧૧૭૧. ચાબખા મારવા
૧૧૭૨. ચાર ચાસણી ચડે એવો
૧૧૭૩. ચાર મળે ચોટલા તો ભાંગે કૈંકના ઓટલા
૧૧૭૪. ચારે બાજુ એકાદશી ને વચમાં ગોકળ આઠમ
૧૧૭૫. ચાલ રમવી
૧૧૭૬. ચાલતા બળદને ઘોંસપરોણો કરવો
૧૧૭૭. ચાલતી ગાડીએ ચડી બેસવું
૧૧૭૮. ચાલતી પકડવી
૧૧૭૯. ચાલુ થઈ જવું
૧૧૮૦. ચાલુ માણસ
૧૧૮૧. ચાવી ચડાવવી
૧૧૮૨. ચાવી હાથમાં આવી જવી
૧૧૮૩. ચાળા કરવા / પાડવા
૧૧૮૪. ચાંઉ કરી જવું
૧૧૮૫. ચાંચ ડૂબવી / ડૂબાડવી
૧૧૮૬. ચાંદલો ચોંટવો

૧૧૮૭. ચાંદી થઈ જવી
૧૧૮૮. ચાંદીના ઘૂઘરે રમવું
૧૧૮૯. ચાંદુડિયાં પાડવાં
૧૧૯૦. ચાંપલા થવું / ચાંપલાશ કરવી
૧૧૯૧. ચિ. (ચિરંજીવી)
૧૧૯૨. ચિક્કીનો ચાકર
૧૧૯૩. ચિંગુસ
૧૧૯૪. ચિંતા કરતાં ચિતા ભલી
૧૧૯૫. ચિંતાથી ચતુરાઈ ઘટે
૧૧૯૬. ચિત્ત ચાકડે ચડવું
૧૧૯૭. ચીકણો માણસ
૧૧૯૮. ચીકાશ કરવી
૧૧૯૯. ચીટીયો ભરવો
૧૨૦૦. ચીક્કીનો ચાકર
૧૨૦૧. ચીતરી ચડવી / ચડે એવું
૧૨૦૨. ચીનનો શાહુકાર
૧૨૦૩. ચીપિયો પછાડવો
૧૨૦૪. ચીપી ચીપીને બોલવું
૧૨૦૫. ચીભડાના ચોરને ફાંસીની સજા
૧૨૦૬. ચીમકી આપવી
૧૨૦૭. ચીલઝડપ કરવી
૧૨૦૮. ચીલાચાલુ
૧૨૦૯. ચીવટ રાખવી / ચીવટાઈથી કામ કરવું
૧૨૧૦. ચીંથરાં ફાડવાં
૧૨૧૧. ચીંથરે વીંટાળેલું રતન

૧૨૧૨. ચીંથરેહાલ થઈ જવું
૧૨૧૩. ચુંગલમાં આવવું / લેવું / સપડાવું
૧૨૧૪. ચુંચી આંખે જોવું
૧૨૧૫. ચૂડી-ચાગલી કરવી
૧૨૧૬. ચૂડી પહેરી લેવી
૧૨૧૭. ચૂનો ચોપડવો / લગાડવો
૧૨૧૮. ચૂલામાં પડવું
૧૨૧૯. ચૂં કે ચાં ન કરવું
૧૨૨૦. ચૂંક આવવી / ઊપડવી
૧૨૨૧. ચૂંચી આંખે જોવું
૧૨૨૨. ચૂંટી ખણવી
૧૨૨૩. ચૂંથણાં ચૂંથવાં
૧૨૨૪. ચેડાં કરવાં
૧૨૨૫. ચેતતો નર સદા સુખી
૧૨૨૬. ચેપ લાગી જવો
૧૨૨૭. ચેલો મૂંડવો
૧૨૨૮. ચૈતર ચડે નહિ ને વૈશાખ ઊતરે નહિ
૧૨૨૯. ચોકઠું બેસી જવું / બેસાડવું / ફીટ કરી દેવું
૧૨૩૦. ચોકસાઈ રાખવી / ચોકસી કરવી
૧૨૩૧. ચોકી પહેરો રાખવો
૧૨૩૨. ચોકો નોખો કરવો
૧૨૩૩. ચોખલિયાવેડા કરવા
૧૨૩૪. ચોખા મૂકવા
૧૨૩૫. ચોખ્ખું ચણોઠી જેવું
૧૨૩૬. ચોખ્ખું ને ચટ સંભળાવી દેવું

૧૨૩૭. ચોટલી પકડવી / મંતરવી / હાથમાં આવવી
૧૨૩૮. ચોટલો લેવો
૧૨૩૯. ચોપડાવી દેવું
૧૨૪૦. ચોર કોટવાલને દંડે
૧૨૪૧. ચોર પણ ચાર ઘર છોડે
૧૨૪૨. ચોરટું
૧૨૪૩. ચોરની દાઢીમાં તણખલું
૧૨૪૪. ચોરની મા કોઠીમાં મોં ઘાલીને રૂએ
૧૨૪૫. ચોરની માને ભાંડ પરણે
૧૨૪૬. ચોરની વાદે ચણા ઉપાડવા જવું
૧૨૪૭. ચોરને કહે ચોરી કરજે અને સિપાઈને કહે જાગતો રહેજે
૧૨૪૮. ચોરને ઘેર ચોર પરોણો
૧૨૪૯. ચોરને ચાર આંખ હોય
૧૨૫૦. ચોરને પોટલે ધૂળની ધૂળ
૧૨૫૧. ચોરનો ભાઈ ઘંટીચોર
૧૨૫૨. ચોરી ઉપર શિરજોરી / શીનાજોરી
૧૨૫૩. ચોરે ને ચૌટે વાત થવી
૧૨૫૪. ચોરીનું ધન સીકે ન ચડે
૧૨૫૫. ચોવટ કરવી / ડહોળવી
૧૨૫૬. ચોળીને ચીકણું કરવું
૧૨૫૭. ચૌદમું રતન ચખાડવું
૧૨૫૮. ચૌદશિયો

૯

૧૨૫૯. છક થઈ જવું

૧૨૬૦. છકી જવું
૧૨૬૧. છક્કડ ખવડાવવી / ખાઈ જવી
૧૨૬૨. છક્કા છૂટી જવા
૧૨૬૩. છક્કો
૧૨૬૪. છછુંદરનાં છયે સરખાં
૧૨૬૫. છછુંદરવેડા કરવા
૧૨૬૬. છટકબારી શોધવી
૧૨૬૭. છટકું ગોઠવવું
૧૨૬૮. છઠની સાતમ ને સાતમની છઠ કોઈથી ન થાય
૧૨૬૯. છઠ્ઠીના લેખ ભૂસ્યાં ન ભૂસાય
૧૨૭૦. છઠ્ઠીનું ધાવણ ઓકાવવું / યાદ આવી જવું
૧૨૭૧. છડી પોકારવી
૧૨૭૨. છડેચોક
૧૨૭૩. છણકો કરવો
૧૨૭૪. છતના ચાળા
૧૨૭૫. છતું કરવું / થવું
૧૨૭૬. છતી આંખે આંધળો
૧૨૭૭. છત્રી કાગડો થઈ જવી
૧૨૭૮. છત્રીસનો આંકડો
૧૨૭૯. છપ્પન ઉપર ભૂંગળ વાગવી
૧૨૮૦. છપ્પનિયાના દુકાળમાંથી આવેલ
૧૨૮૧. છપ્પરપગી
૧૨૮૨. છબછબિયાં કરવા
૧૨૮૩. છબરડો વાળવો
૧૨૮૪. છરી હૂલાવી દેવી

૧૨૮૫. છલાંગ મારવી
૧૨૮૬. છળી મરવું
૧૨૮૭. છંદ લાગવો / છંદે ચડી જવું
૧૨૮૮. છાકમછોળ ઉડાવવી
૧૨૮૯. છાકટા થવું
૧૨૯૦. છાજિયા લેવા
૧૨૯૧. છાણના દેવને કપાસિયાની જ આંખ હોય
૧૨૯૨. છાણના દેવને ખાસડાંની પૂજા
૧૨૯૩. છાણનો કીડો ઘીમાં મરી જાય
૧૨૯૪. છાણાં થાપવા
૧૨૯૫. છાતી ઉપર પથ્થર મૂકવો
૧૨૯૬. છાતી ઉપર મગ દળવા
૧૨૯૭. છાતી કાઢીને / ફૂલાવીને ફરવું
૧૨૯૮. છાતી ગજગજ ઉછળવી
૧૨૯૯. છાતી ચિરાઈ / ફાટી જવી
૧૩૦૦. છાતી ઢોકીને કહેવું
૧૩૦૧. છાતી બેસી જવી / ભાંગી પડવી
૧૩૦૨. છાતી સરસું ચાંપવું
૧૩૦૩. છાતીફાટ રડવું / રોવું
૧૩૦૪. છાનગપતિયાં કરવા
૧૩૦૫. છાનાં રાખવાં / છાનો રાખવો
૧૩૦૬. છાપ ઊભી કરવી / જમાવી દેવી / બેસાડી દેવી
૧૩૦૭. છાપ પડી જવી
૧૩૦૮. છાપરે ચડાવી દેવું
૧૩૦૯. છાપેલ કાટવું

૧૩૧૦. છાપો મારવો
૧૩૧૧. છાબ ભરવી
૧૩૧૨. છાબડું બેસાડી દેવું / બેસી જવું
૧૩૧૩. છારી વળવી
૧૩૧૪. છાશ લેવા જવી અને દોણી સંતાડવી
૧૩૧૫. છાશમાં માખણ જાય અને વહુ ફુવડ કહેવાય
૧૩૧૬. છાશવારે
૧૩૧૭. છાસિયું કરવું
૧૩૧૮. છાંટા ઊડવા
૧૩૧૯. છાંટોપાણી કરવા
૧૩૨૦. છાંડેલી
૧૩૨૧. છાંડી દેવું
૧૩૨૨. છાંદાછુંદી કરવા / છાંદી દેવું
૧૩૨૩. છિનાળું કરવું
૧૩૨૪. છીછરો માણસ
૧૩૨૫. છીણી મૂકવી
૧૩૨૬. છીંડા શોધતા ફરવું
૧૩૨૭. છીંડે ચડ્યો તે ચોર
૧૩૨૮. છીંડું પાડવું
૧૩૨૯. છૂટ / છૂટછાટ આપવી / મૂકવી
૧૩૩૦. છૂટ રાખવી
૧૩૩૧. છૂટ મોંએ ધાણીફોડ / બેફામ બોલવું
૧૩૩૨. છૂટ હાથની મારામારી કરવી
૧૩૩૩. છૂટું કરવું
૧૩૩૪. છૂટે હાથે પૈસા વેરવા

૧૩૩૫. છૂટો દોર આપી દેવો
૧૩૩૬. છૂપો રુસ્તમ
૧૩૩૭. છૂમંતર થઈ જવું
૧૩૩૮. છે કોઈ માઈનો લાલ / હરિનો લાલ ?
૧૩૩૯. છેટું પડી જવું
૧૩૪૦. છેડતી કરવી
૧૩૪૧. છેડે બાંધવું
૧૩૪૨. છેડો છોડાવવો
૧૩૪૩. છેડો પકડવો
૧૩૪૪. છેડો પાથરવો
૧૩૪૫. છેડો ફાડવો / છેડાછૂટકો કરવો
૧૩૪૬. છેલછબીલો / છેલબટાઉ
૧૩૪૭. છેલ્લા પાટલે બેસી જવું
૧૩૪૮. છેલ્લું ઓસડ છાશ
૧૩૪૯. છેહ દેવો
૧૩૫૦. છોકરમત કરવી
૧૩૫૧. છોકરાંથી છાશ પિવાય ?
૧૩૫૨. છોકરાંને છાશ ભેગા કરવા
૧૩૫૩. છોકરાંને મન રમત પણ દેડકાંનો જીવ જાય
૧૩૫૪. છોકરાંનો ખેલ નથી
૧૩૫૫. છોકરીને અને ઉકરડાને વધતાં વાર ન લાગે
૧૩૫૬. છોગામાં
૧૩૫૭. છોગાળો છેલ
૧૩૫૮. છોછ રાખવો
૧૩૫૯. છોડાં ઉખેડી નાખવાં

૧૩૬૦. છોતાપાણી થઈ જવા
 ૧૩૬૧. છોબંધ ઘર
 ૧૩૬૨. છોરું કછોરું થાય પણ માવતર કમાવતર ન થાય
 ૧૩૬૩. છોલી નાખવું
 ૧૩૬૪. છોળો ઊડવી

જ-ઝ-ઞ

૧૩૬૫. જખ મારવી / મારીને
 ૧૩૬૬. જગ બત્રીસીએ ચડવું
 ૧૩૬૭. જગા આપવી
 ૧૩૬૮. જગા કરવી
 ૧૩૬૯. જગા પૂરવી
 ૧૩૭૦. જગા લેવી
 ૧૩૭૧. જગ્યાએ આવવું
 ૧૩૭૨. જડ ઊખેડવી / ખોદવી
 ૧૩૭૩. જડ ઘાલવી / જમાવવી
 ૧૩૭૪. જડબાતોડ જવાબ દેવો
 ૧૩૭૫. જડભરત જેવો
 ૧૩૭૬. જડમૂળથી ઉખાડી નાખવું
 ૧૩૭૭. જણનારીમાં જોર ન હોય તો સુયાણી શું કરે ?
 ૧૩૭૮. જતું કરવું
 ૧૩૭૯. જતે દહાડે
 ૧૩૮૦. જનોઈવઢ ઘા
 ૧૩૮૧. જમાવટ કરવી
 ૧૩૮૨. જન્મજાત સંસ્કાર

૧૩૮૩. જન્મારો ગાળવો
૧૩૮૪. જપ કરવો / કરાવવો
૧૩૮૫. જપ્તિ બેસાડવી
૧૩૮૬. જબરા થવું / જબરાઈ કરવી
૧૩૮૭. જબાન આપવી
૧૩૮૮. જબાન ખૂલવી
૧૩૮૯. જબાન ખોલવી
૧૩૯૦. જબાન ચલાવવી
૧૩૯૧. જબાન પર અંકુશ રાખવો
૧૩૯૨. જબાન પર તાળું મારવું
૧૩૯૩. જબાન સંભાળવી
૧૩૯૪. જમ ને જમાઈ બેઉ સરખા
૧૩૯૫. જમણ તો સૂરતનું, મરણ તો કાશીનું
૧૩૯૬. જમણમાં લાડુ અને સગપણમાં સાદુ
૧૩૯૭. જમણો હાથ જે કરે તેની ડાબા હાથને ખબર ન પડે
૧૩૯૮. જમણો હાથ બનવું
૧૩૯૯. જમનું તેડું
૧૪૦૦. જમવામાં જગલો અને કૂટવામાં ભગલો
૧૪૦૧. જમાઈ એટલે દશમો ગ્રહ
૧૪૦૨. જમાઈ ખાતો જાય ને ખાસડા મારતો જાય
૧૪૦૩. જમાનાની હવા લાગવી
૧૪૦૪. જમાનાનો ખાધેલ
૧૪૦૫. જમાવટ કરવી
૧૪૦૬. જમીનદોસ્ત થઈ જવું
૧૪૦૭. જર, જમીન ને જોરું, એ ત્રણ કજિયાના છોરું

૧૪૦૮. જરીજરીમાં
૧૪૦૯. જલસો થઈ જવો
૧૪૧૦. જલેબી જેવો સીધો
૧૪૧૧. જવાબ ખાઈ જવો
૧૪૧૨. જશને બદલે જૂતાં / જોડા
૧૪૧૩. જહન્નમમાં જા
૧૪૧૪. જહન્નમની ખાડમાં પડ
૧૪૧૫. જળ બંબાકાર
૧૪૧૬. જળજળિયાં આવવાં
૧૪૧૭. જળસમાધિ લેવી
૧૪૧૮. જળોની જેમ ચોંટવું / વળગવું
૧૪૧૯. જંગલમાં મંગલ કરવું / થવું
૧૪૨૦. જંજાળ વહોરવી / જંજાળમાં પડવું / ફસાવું
૧૪૨૧. જંપ વળવો / જંપીને બેસવું
૧૪૨૨. જા બિલાડી મોભામોભ
૧૪૨૩. જાકુબીના ધંધા કરવા
૧૪૨૪. જાગતા દેવની પૂજા કરાય
૧૪૨૫. જાગરણ કરવું / કરાવવું
૧૪૨૬. જાગ્યા ત્યાંથી સવાર
૧૪૨૭. જાડી ચામડીનો માણસ
૧૪૨૮. જાડો નર જોઈને સૂળીએ ચડાવવો
૧૪૨૯. જાણી કરીને / જાણી જોઈને / જાણી બૂઝીને
૧૪૩૦. જાણ્યે અજાણ્યે
૧૪૩૧. જાત ઉપર જવું / જાત દેખાડવી
૧૪૩૨. જાત નિચોવી નાખવી

૧૪૩૩. જાત મહેનત ઝિંદાબાદ
૧૪૩૪. જાતી જિંદગીએ
૧૪૩૫. જાતે પગ પર કુહાડો મારવો
૧૪૩૬. જાન ખાવો / છોડાવવો
૧૪૩૭. જાન જોડવી
૧૪૩૮. જાન પર આવી ખેલવું / જાનની બાજી લગાવી દેવી
૧૪૩૯. જાનમાં કોઈ જાણે નહિ કે હું વરની ફૂઈ
ગાડે કોઈ બેસાડે નહિ ને દોડી દોડી મૂઈ
૧૪૪૦. જાપતો રાખવો
૧૪૪૧. જામી જવી
૧૪૪૨. જામી જવું / પડવું
૧૪૪૩. જામીન ઉપર છૂટવું
૧૪૪૪. જામીન થવું
૧૪૪૫. જામીન પડવું
૧૪૪૬. જાસાયિક્કી મોકલવી
૧૪૪૭. જાળ પાથરવી / બિછાવવી
૧૪૪૮. જાળમાં ફસાવું
૧૪૪૯. જાંગડ માલ આપવો / લેવો
૧૪૫૦. જાંઘ ખુલ્લી કરવી
૧૪૫૧. જિગરનો ટુકડો
૧૪૫૨. જિગરી દોસ્ત
૧૪૫૩. જિદ કરવી / પકડવી / પર ચડવું
૧૪૫૪. જિંદગી સુધારવી
૧૪૫૫. જી લબ્બે કરવું / જી હજુરી કરવી
૧૪૫૬. જીભ આપવી

૧૪૫૭. જીભ કચરવી
૧૪૫૮. જીભ કડવી હોવી
૧૪૫૯. જીભ લપસી જવી
૧૪૬૦. જીભ છૂટી થવી / હોવી
૧૪૬૧. જીભ છે કે કાતર ?
૧૪૬૨. જીભ ઝલાઈ જવી
૧૪૬૩. જીભ તો કાતરની જેમ ચાલે છે.
૧૪૬૪. જીભ ન ઊપડવી
૧૪૬૫. જીભ લગામમાં રાખવી
૧૪૬૬. જીભ લાંબી હોવી
૧૪૬૭. જીભ સખણી ન રહેવી
૧૪૬૮. જીભ સીવાઈ જવી
૧૪૬૯. જીભડો કાઢવો
૧૪૭૦. જીભના કૂચા વળી જવાં / ના લોચા વળવા
૧૪૭૧. જીભમાં હાડકું ન હોય, તે આમ પણ વળે અને તેમ પણ વળે
૧૪૭૨. જીભાજોડી કરવી / માં ઉતરવું
૧૪૭૩. જીભે લાપસી પીરસવી તો મોળી શું કામ પીરસવી?
૧૪૭૪. જીભે લોચાં વળવાં
૧૪૭૫. જીભે સાક્ષાત સરસ્વતીનો વાસ હોવો
૧૪૭૬. જીભથી ઝેર તો જગથી વેર
૧૪૭૭. જીભને ચટાકો / સ્વાદ લાગી જવો
૧૪૭૮. જીવ અડધો થઈ જવો
૧૪૭૯. જીવ અદ્ધર થઈ જવો
૧૪૮૦. જીવ ઉપર આવી જવું
૧૪૮૧. જીવ ઊઠી જવો

૧૪૮૨. જીવ ઊડી જવો
૧૪૮૩. જીવ ઊંચો થઈ જવો
૧૪૮૪. જીવ ઓળઘોળ કરવો
૧૪૮૫. જીવ કઠણ કરવો
૧૪૮૬. જીવ કપાઈ જવો
૧૪૮૭. જીવ કોચવાવો
૧૪૮૮. જીવ ખાવો
૧૪૮૯. જીવ ગતે જવો
૧૪૯૦. જીવ ગભરાવો
૧૪૯૧. જીવ ચકડોળે ચડવો
૧૪૯૨. જીવ ચપટીમાં હોવો
૧૪૯૩. જીવ ચાલવો
૧૪૯૪. જીવ ચૂંથાવો
૧૪૯૫. જીવ ચોંટાડવો
૧૪૯૬. જીવ ઝાલ્યો રહેતો નથી
૧૪૯૭. જીવ ટૂંકો કરવો / થવો
૧૪૯૮. જીવ ઠરવો
૧૪૯૯. જીવ ઠેકાણે પડવો
૧૫૦૦. જીવ ડહોળાવો
૧૫૦૧. જીવ તલપાપડ થવો
૧૫૦૨. જીવ તાળવે ચોંટવો / ટીંગાવો
૧૫૦૩. જીવ થાળે પડવો
૧૫૦૪. જીવ દાઝવો
૧૫૦૫. જીવ દુભાવો / દૂભવવો
૧૫૦૬. જીવ નીકળી જવો

૧૫૦૭. જીવ પડીકે બંધાવો
૧૫૦૮. જીવ પીગળવો
૧૫૦૯. જીવ બગાડવો
૧૫૧૦. જીવ બળવો / બાળવો
૧૫૧૧. જીવ ભરાઈ આવવો
૧૫૧૨. જીવ મળી જવો
૧૫૧૩. જીવ મોટો રાખવો
૧૫૧૪. જીવ રહી જવો
૧૫૧૫. જીવ લઈને નાસી જવું
૧૫૧૬. જીવ લબૂકઝબૂક થવો
૧૫૧૭. જીવ લાગવો
૧૫૧૮. જીવ સટોસટની બાજી ખેલવી
૧૫૧૯. જીવ હેઠે બેસવો
૧૫૨૦. જીવતર જીવી જાણવું
૧૫૨૧. જીવતર ધૂળ થઈ જવું
૧૫૨૨. જીવતા જગતિયું કરવું
૧૫૨૩. જીવતો જાગતો
૧૫૨૪. જીવતો નર ભદ્રા પામે
૧૫૨૫. જીવન ઝરમર
૧૫૨૬. જીવને શ્વાસ તણી સગાઈ, ઘરમાં ઘડી ન રાખે ભાઈ
૧૫૨૭. જીવમાં જીવ આવવો
૧૫૨૮. જીવવું થોડું ને જંજાળ ઝાઝી
૧૫૨૯. જીવો અને જીવવા દો
૧૫૩૦. જીવ્યા કરતાં જોયું ભલું
૧૫૩૧. જીવ્યા મર્યાના જુહાર

૧૫૩૨. જુલાબ આપવો
૧૫૩૩. જુલાબ લાગવો
૧૫૩૪. જુવાનજોધ
૧૫૩૫. જુવાનીનું જોર
૧૫૩૬. જુસ્સો ઠંડો પડી જવો
૧૫૩૭. જુસ્સો મરી જવો
૧૫૩૮. જૂતા ખાવા
૧૫૩૯. જૂતા ઘસવા
૧૫૪૦. જૂતા ચાટવા
૧૫૪૧. જૂતા પડવા
૧૫૪૨. જૂની આંખે નવા તમાશા
૧૫૪૩. જૂનું એટલું સોનું
૧૫૪૪. જૂનો જોગી
૧૫૪૫. જે કરશે તે ભરશે
૧૫૪૬. જે કળથી થાય તે બળથી ન થાય
૧૫૪૭. જે ગામ જવું હોય નહિ તેનો મારગ શા માટે પૂછવો?
૧૫૪૮. જે ચડે, તે પડે
૧૫૪૯. જે જન્મ્યું, તે જાય
૧૫૫૦. જે જાય દરબાર, તેના વેચાય ઘરબાર
૧૫૫૧. જે ડાળ પર બેઠા હોઈએ તે ડાળ કાપી ન નખાય
૧૫૫૨. જે ન કરે દવા, તે કરે હવા
૧૫૫૩. જે નમે, તે સૌને ગમે
૧૫૫૪. જે ફરે તે ચરે, બાંધ્યું ભૂખ્યું મરે
૧૫૫૫. જે બોલાવવી / જેજેકાર કરવો
૧૫૫૬. જે બોલે, તે બે ખાય

૧૫૫૭. જે વાર્યા ન વરે, તે હાર્યા વરે
૧૫૫૮. જે સૌનું થશે, તે વહુનું થશે
૧૫૫૯. જે હરિની આરતી
૧૫૬૦. જેટલા મોં તેટલી વાતો
૧૫૬૧. જેટલા સાંધા એટલા વાંધા
૧૫૬૨. જેટલું ઘરનાંને દાઝે એટલું બહારનાંને થોડું દાઝે ?
૧૫૬૩. જેટલો ગોળ નાખો તેટલું ગળ્યું લાગે
૧૫૬૪. જેટલો બહાર છે તેથી વધુ ભોંયમાં છે
૧૫૬૫. જેણે દાંત આપ્યા છે તે ચાવણું પણ આપશે
૧૫૬૬. જેણે મૂકી લાજ, એનું નાનું સરખું રાજ
૧૫૬૭. જેના દહાડા પાધરા, તેની વેરી આંધળા
૧૫૬૮. જેના લગન હોય તેના જ ગીત ગવાય
૧૫૬૯. જેના હાથમાં, તેના મોંમાં
૧૫૭૦. જેની ગાંઠે નાણાં તેને નિત્ય ટાણાં
૧૫૭૧. જેની લાઠી તેની ભેંસ
૧૫૭૨. જેની રૂપાળી વહુ, તેના ભાઈબંધ બહુ
૧૫૭૩. જેનું ખાય તેનું ખોદે
૧૫૭૪. જેનું નામ તેનો નાશ
૧૫૭૫. જેને કોઈ ન પહોંચે, તેને પેટ પહોંચે
૧૫૭૬. જેને ગાડે બેસીએ, તેનાં ગીત ગાઈએ
૧૫૭૭. જેને રામ રાખે, તેને કોણ ચાખે
૧૫૭૮. જેને વીતી હોય તે જાણે
૧૫૭૯. જેનો આગેવાન આંધળો, તેનું કટક કૂવામાં
૧૫૮૦. જેનો રાજા વેપારી, તેની પ્રજા ભિખારી
૧૫૮૧. જેમ તેમ કરીને ગાડું ગબડાવવું / બે છેડા ભેગા કરવા

૧૫૮૨. જેવા દામ એવું કામ
૧૫૮૩. જેવા પડ્યા તેવા દેવાશે
૧૫૮૪. જેવા સાથે તેવા
૧૫૮૫. જેવાં ભાઈનાં મોસાળાં, તેવાં બેનનાં ગીત
૧૫૮૬. જેવી દાનત તેવી બરકત
૧૫૮૭. જેવી દષ્ટિ તેવી સૃષ્ટિ
૧૫૮૮. જેવી સોબત તેવી અસર
૧૫૮૯. જેવું અન્ન તેવો ઓડકાર
૧૫૯૦. જેવું કરો તેવું પામો
૧૫૯૧. જેવું કામ તેવા દામ
૧૫૯૨. જેવો દેશ તેવો વેશ
૧૫૯૩. જેવો સંગ તેવો રંગ
૧૫૯૪. જેસલ હટે જવભર ને તોરલ હટે તલભર
૧૫૯૫. જોઈ વિચારીને કામ કરવું
૧૫૯૬. જોઈતું કારવતું મંગાવજો
૧૫૯૭. જોખમ માથે લેવું / વહોરવું
૧૫૯૮. જોખી જોખીને બોલવું
૧૫૯૯. જોગ કરવો / ખાવો / થવો / હોવો
૧૬૦૦. જોટો જડવો
૧૬૦૧. જોડી જમાવવી
૧૬૦૨. જોતરાઈ જવું / જોતરાવું
૧૬૦૩. જોયા જેવી થશે, હોં
૧૬૦૪. જોયો ન હોય તે હાલી મર્યો છે
૧૬૦૫. જોર અજમાવવું
૧૬૦૬. જોર કરવું

૧૬૦૭. જોર ચડવું
૧૬૦૮. જોર ચલાવવું
૧૬૦૯. જોર બતાવવું
૧૬૧૦. જોરુનો ગુલામ
૧૬૧૧. જોશ ચડી જવું
૧૬૧૨. જોશીના પાટલે અને વૈદના ખાટલે
૧૬૧૩. જ્યાં ગોળ હોય ત્યાં માખી બમણતી આવે જ
૧૬૧૪. જ્યાં ચાહ ત્યાં રાહ
૧૬૧૫. જ્યાં જાય ઉકો, ત્યાં સમુંદર સૂકો
૧૬૧૬. જ્યાં ત્યાં મોઢું મારવું
૧૬૧૭. જ્યાં ન પહોંચે રવિ, ત્યાં પહોંચે કવિ
૧૬૧૮. જ્યાં પંચ ત્યાં પરમેશ્વર
૧૬૧૯. જ્યાં મળે ખાવા ત્યાં બાવો બેસે ગાવા
૧૬૨૦. જ્યાં સંપ ત્યાં જંપ
૧૬૨૧. જ્યાં સુધી શ્વાસ ત્યાં સુધી આશ
૧૬૨૨. ઝગમગ ઝગમગ થવું
૧૬૨૩. ઝટ દઈને
૧૬૨૪. ઝડકો દેવો / ભરવો
૧૬૨૫. ઝડપાઈ જવું / ઝડપી લેવું
૧૬૨૬. ઝડી વરસાવવી
૧૬૨૭. ઝપટમાં આવવું / લેવું
૧૬૨૮. ઝપાટો દેવો / બોલાવવો / મારવો
૧૬૨૯. ઝબરદસ્તી કરવી
૧૬૩૦. ઝબ્બે કરવું
૧૬૩૧. ઝમેલો કરવો / થઈ જવો

૧૬૩૨. ઝળાંહળાં થઈ થવું
૧૬૩૩. ઝંખવાણા પડવું
૧૬૩૪. ઝંડો ઉઠાવવો / ફરકાવવો / રોપવો
૧૬૩૫. ઝાઝા રસોઈયા રસોઈ બગાડે
૧૬૩૬. ઝાઝા હાથ રળિયામણા
૧૬૩૭. ઝાઝા હાંડલા ભેગા થાય તો ખખડે પણ ખરા
૧૬૩૮. ઝાઝી કીડી સાપને ખાઈ જાય
૧૬૩૯. ઝાઝી વાતે ગાડાં ન ભરાય
૧૬૪૦. ઝાઝી સૂયાણી વિયાંતર બગાડે
૧૬૪૧. ઝાઝું કરે તે થોડા માટે
૧૬૪૨. ઝાટકણી કાઢવી / ઝાટકી નાખવું
૧૬૪૩. ઝાટકાં વાગવા
૧૬૪૪. ઝાડું કાઢવું
૧૬૪૫. ઝાપટ મારવી
૧૬૪૬. ઝાપટી જવું
૧૬૪૭. ઝાટકી નાખવું
૧૬૪૮. ઝાળ લાગી જવી
૧૬૪૯. ઝાલ્યો ઝલાય નહિ
૧૬૫૦. ઝાંખપ આવવી
૧૬૫૧. ઝાંખી કરવી / થવી
૧૬૫૨. ઝાંવાં મારવાં
૧૬૫૩. ઝીણું કાંતવું
૧૬૫૪. ઝીંક ઝીલવી
૧૬૫૫. ઝીંકી દેવું
૧૬૫૬. ઝેર ઓકવું

૧૬૫૭. ઝેરના પારખાં ન હોય
 ૧૬૫૮. ઝેરનું મારણ ઝેર
 ૧૬૫૯. ઝોડ વળગવું
 ૧૬૬૦. ઝોલાં ખાવાં
 ૧૬૬૧. ઝોંસટવું

૮

૧૬૬૨. ટક ટક કરવી
 ૧૬૬૩. ટકાની ડોશી અને ઢબુનું મૂંડામણ
 ૧૬૬૪. ટકે શેર ભાજી, ટકે શેર ખાજાં
 ૧૬૬૫. ટકો કરવો / રંગાવો
 ૧૬૬૬. ટકો મૂંડો ટાઉં ટાઉં, બટકું રોટલો ખાઉં ખાઉં
 ૧૬૬૭. ટકોર કરવી
 ૧૬૬૮. ટકોરો મારવો
 ૧૬૬૯. ટકોરાબંધ
 ૧૬૭૦. ટક્કર મારવી / લાગવી / લેવી
 ૧૬૭૧. ટગવું / ટગાવવું
 ૧૬૭૨. ટગરટગર જોવું
 ૧૬૭૩. ટયાકા ફોડવા / લેવા
 ૧૬૭૪. ટટળાવવું
 ૧૬૭૫. ટટાર ઊભા રહેવું
 ૧૬૭૬. ટટ્ટી કરવી / જવું / થવી
 ૧૬૭૭. ટણક ટોળકી
 ૧૬૭૮. ટન ટનાટન
 ૧૬૭૯. ટપ દઈને

૧૬૮૦. ટપકી પડવું
૧૬૮૧. ટપકાવી લેવું
૧૬૮૨. ટપલી (ટાપલી) / ટપલું / ટપલાં ખમવાં / ખાઈને ઘડાવું / મારવાં
૧૬૮૩. ટપલીઢાવ રમવો
૧૬૮૪. ટપાટપી કરવી / થવી / પર આવી જવું
૧૬૮૫. ટપારવું
૧૬૮૬. ટપી જવું
૧૬૮૭. ટપોટપ
૧૬૮૮. ટમકું મૂકવું
૧૬૮૯. ટલ્લે ચડાવવું
૧૬૯૦. ટશનો મશ ન થાય
૧૬૯૧. ટહેલ નાખવી
૧૬૯૨. ટળવળવું / ટળવળાવવું
૧૬૯૩. ટંકશાળ પડવી
૧૬૯૪. ટાઢ વાય સૌને, ન વાય વહુને
૧૬૯૫. ટાઢક વળવી
૧૬૯૬. ટાઢ પહોરની ગપ / તડાકા
૧૬૯૭. ટાઢ પાણીએ ખસ જવી
૧૬૯૮. ટાઢ પેટે વાત કરવી
૧૬૯૯. ટાઢું પડી જવું / પાડી દેવું
૧૭૦૦. ટાઢો ડામ દેવો
૧૭૦૧. ટાણું સાચવી લેવું
૧૭૦૨. ટાબોટા પાડવા
૧૭૦૩. ટાપશી પૂરવી / પૂરાવવી
૧૭૦૪. ટાયલાવેડાં કરવાં

૧૭૦૫. ટાચડું ઘોડું
૧૭૦૬. ટાલ પડવી / પાડી દેવી
૧૭૦૭. ટાલિયા નર કો'ક નિર્ધન
૧૭૦૮. ટાંકણે જ / ટાણાંસર
૧૭૦૯. ટાંકો લેવો / મારવો / તૂટવો / ભરવો
૧૭૧૦. ટાંચ આવવી / મારવી
૧૭૧૧. ટાંટિયા ખેંચવા
૧૭૧૨. ટાંટિયા જોરમાં હોવા / ઢીલાં પડી જવા
૧૭૧૩. ટાંટિયા મેળવવા / ટાંટિયામેળ કરવો
૧૭૧૪. ટાંટિયાતોડ કરવી / ટાંટિયા ભાંગવા
૧૭૧૫. ટાંટિયાની કઢી થઈ જવી
૧૭૧૬. ટાંટિયો કાઢવો / ટકવો / ટળવો
૧૭૧૭. ટાંડી મૂકવી
૧૭૧૮. ટાંપ રાખવી / ટાંપીને બેસવું
૧૭૧૯. ટાંચટાંચ ફૂંસ
૧૭૨૦. ટિચાવું
૧૭૨૧. ટીખળ કરવું
૧૭૨૨. ટીપવું / ટીપાવું / ટીપી નાખવું
૧૭૨૩. ટીપણું વાંચવું
૧૭૨૪. ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય, કાંકરે કાંકરે પાળ બંધાય
૧૭૨૫. ટીમણ કરવું
૧૭૨૬. ટીલિયો ભગત
૧૭૨૭. ટીંગાટોળી કરવી
૧૭૨૮. ટુચકો કરવો
૧૭૨૯. ટુંબા ખાવા

૧૭૩૦. ટૂંકમાં પતાવવું
૧૭૩૧. ટૂંકી ગરદન બાઠ્યા કાન, એ હરામખોરીના નિશાન
૧૭૩૨. ટૂંકું ને ટચ
૧૭૩૩. ટૂંપો દેવો
૧૭૩૪. ટેક રાખવી / ટેકીલો માણસ
૧૭૩૫. ટેભા તૂટી જવા
૧૭૩૬. ટેસ પડી જવો
૧૭૩૭. ટેસડા થઈ જવાં
૧૭૩૮. ટૈડકાવવું
૧૭૩૯. ટોકરી વગાડતા રહી જવું
૧૭૪૦. ટોકવું
૧૭૪૧. ટોટો પીસવો
૧૭૪૨. ટોણો મારવો
૧૭૪૩. ટોપી પહેરાવી દેવી
૧૭૪૪. ટોપી ફેરવી નાખવી
૧૭૪૫. ટોલાં કાઢવાં / પડવાં / વીણવાં
૧૭૪૬. ટોળ ટપ્પા હાંકવા
૧૭૪૭. ટોળેટોળાં ઊભરાવાં

૬

૧૭૪૮. ઠચૂક ઠચૂક કામ કરવું / રમવું
૧૭૪૯. ઠઠ જામવી
૧૭૫૦. ઠણ મશકરીની હદ હોય છે
૧૭૫૧. ઠણઠણ ગોપાલ
૧૭૫૨. ઠપકો આપવો / ખાવો / દેવો / મળવો / સાંભળવો

૧૭૫૩. ઠમઠોરવું
૧૭૫૪. ઠરડ કાઢી નાખવી
૧૭૫૫. ઠરવું
૧૭૫૬. ઠરી ઠામ થઈને બેસવું
૧૭૫૭. ઠરીને ઠીકરું થઈ જવું
૧૭૫૮. ઠરેલ માણસ
૧૭૫૯. ઠરેલ સ્વભાવ
૧૭૬૦. ઠસો કરવો
૧૭૬૧. ઠંડક પહોંચવી / ઠંડક વળવી
૧૭૬૨. ઠંડા પહોરની ગપ
૧૭૬૩. ઠંડા પાણીએ નાહી નાખવું
૧૭૬૪. ઠંડા પેટે / કલેજે
૧૭૬૫. ઠંડા થઈ જવું / પડી જવું
૧૭૬૬. ઠંડુ પાણી રેડી દેવું
૧૭૬૭. ઠંડુંગાર થઈ જવું
૧૭૬૮. ઠાગાઠૈયા કરવા
૧૭૬૯. ઠામ ઠેકાણા વિનાનું
૧૭૭૦. ઠાર કરવું / મારવું
૧૭૭૧. ઠાલુંઠમ
૧૭૭૨. ઠાવકું
૧૭૭૩. ઠાંઠાં ભાંગી નાખવા
૧૭૭૪. ઠાંઠું વધી જવું
૧૭૭૫. ઠાંઠું રંગી નાખવું
૧૭૭૬. ઠીક પડે તેમ / લાગે તેમ કરવું
૧૭૭૭. ઠીકઠાક કરવું

૧૭૭૮. ઠૂંઠવો મૂકવો
૧૭૭૯. ઠૂંઠકો મારવો
૧૭૮૦. ઠૂંઠ કાઢવી / થઈ જવું
૧૭૮૧. ઠૂંઠોપાણી કરવા
૧૭૮૨. ઠેકડાં મારવા
૧૭૮૩. ઠેકડી ઉડાવવી / કરવી
૧૭૮૪. ઠેકાણા વિનાની વાત કરવી
૧૭૮૫. ઠેકાણું ગોતી લેવું
૧૭૮૬. ઠેકાણો આવવું / પડવું / ઠેકાણાસર થવું
૧૭૮૭. ઠેકાણો કરવું / નાખવું / પાડવું / લાવવું
૧૭૮૮. ઠેકો-ઠૂંઠકો
૧૭૮૯. ઠેકો આપવો / ઠેકો લેવો
૧૭૯૦. ઠેઠ સુધી / લગણ
૧૭૯૧. ઠેબાં ખાવાં
૧૭૯૨. ઠેબે ઉડાવવું / ચડવું / ચડાવવું / મારવું
૧૭૯૩. ઠેરના ઠેર
૧૭૯૪. ઠેલો મારવો
૧૭૯૫. ઠેસ ખાવી / લાગવી / મારવી
૧૭૯૬. ઠેંગો બતાવવો
૧૭૯૭. ઠેકમઠેક કરવી
૧૭૯૮. ઠેકર ખાવી / મારવી / લાગવી
૧૭૯૯. ઠેકર વાગે ત્યારે જ અક્કલ આવે / સાન ઠેકાણો આવે
૧૮૦૦. ઠેકાઠેક કરવી
૧૮૦૧. ઠેકી ઘાલવું / દેવું / પાડવું
૧૮૦૨. ઠેકી બજાવીને કહેવું

૧૮૦૩. ઠોકી બેસાડવું / મારવું
 ૧૮૦૪. ઠોક્યે રાખવું
 ૧૮૦૫. ઠોઠ નિશાળિયાને વતરણાં ઝાઝા
 ૧૮૦૬. ઠોબારું
 ૧૮૦૭. ઠોલવું / ઠોલી ખાવું
 ૧૮૦૮. ઠોંસો ખાવો / મારવો

૩

૧૮૦૯. ડકારી આવવી
 ૧૮૧૦. ડખો કરવો / ડાખો કરવો / ઘરમાં ઘાલવો
 ૧૮૧૧. ડગલું ઓળખવું
 ૧૮૧૨. ડગલું દેવું / ભરવું / માંડવું
 ૧૮૧૩. ડગલે ને પગલે
 ૧૮૧૪. ડગી જવું / ડગમગ થવું / ડગુમગુ ચાલવું
 ૧૮૧૫. ડચકારો કરવો
 ૧૮૧૬. ડચકાં ખાવાં
 ૧૮૧૭. ડચૂરો બાઝવો / ભરાવો
 ૧૮૧૮. ડબકડોયું / ડબકાં મેલવાં
 ૧૮૧૯. ડબડબ કરવું
 ૧૮૨૦. ડબ્બો ઊડવો / ગુલ થઈ જવો
 ૧૮૨૧. ડરનું માર્યું
 ૧૮૨૨. ડહાપણ ડહોળવું
 ૧૮૨૩. ડહાપણની દાઢ ઊગવી
 ૧૮૨૪. ડહાપણની પૂંછડી
 ૧૮૨૫. ડંકાની ચોટે કહેવું

૧૮૨૬. ડંકો વગાડવો / વાગી જવો
૧૮૨૭. ડંખ મારવો / રહી જવો / રાખવો / લાગવો
૧૮૨૮. ડંખીલો માણસ
૧૮૨૯. ડંડા ખાવા / મારવા
૧૮૩૦. ડંફાસ મારવી / હાંકવી
૧૮૩૧. ડાકણેય એક ઘર તો છોડે
૧૮૩૨. ડાગળી ખસવી / ચસકવી / ઠેકાણે ન હોવી
૧૮૩૩. ડાચામાં બાળવું
૧૮૩૪. ડાચું ફાડવું
૧૮૩૫. ડાચું ફેરવી નાખવું / રંગી નાખવું
૧૮૩૬. ડાચું વકાસીને બેસવું
૧૮૩૭. ડાટ વાળવો
૧૮૩૮. ડાટો દેવો
૧૮૩૯. ડાફરિયાં દેવા / મારવા
૧૮૪૦. ડાબા હાથની વાત જમણાને ખબર ન પડે
૧૮૪૧. ડાબા હાથનું કામ
૧૮૪૨. ડાબા હાથનો ખેલ
૧૮૪૩. ડાબા હાથે ચીજ મુકી દેવી
૧૮૪૪. ડાબી આંખ ફરકવી
૧૮૪૫. ડામ ચાંપવો / દેવો
૧૮૪૬. ડામચિયો
૧૮૪૭. ડામાડોળ હાલત
૧૮૪૮. ડામવું / ડામી દેવું
૧૮૪૯. ડાપરો જમાવવો / જામવો
૧૮૫૦. ડારો દેવો

૧૮૫૧. ડાલમથો સાવજ
૧૮૫૨. ડાહી માના દીકરા
૧૮૫૩. ડાહીબાઈને બોલાવો ને ખીરમાં મીઠું નખાવો
૧૮૫૪. ડાળે વળગવું / વળગાડી દેવું
૧૮૫૫. ડાંગે માર્યા પાણી જુદાં ન પડે
૧૮૫૬. ડાંકિયાં દેવાં
૧૮૫૭. ડાંડવેડા કરવા / ડાંડાઈ કરવી
૧૮૫૮. ડાંડીયાં ગુલ થઈ જવાં
૧૮૫૯. ડાંફાં મારવા
૧૮૬૦. ડિંગ ઠોકવી / મારવી / હાંકવી
૧૮૬૧. ડીલ તૂટવું / ભારે થવું / ભાંગવું
૧૮૬૨. ડીંડક / ડીંડવાણું ચલાવવું / હાંકવું
૧૮૬૩. ડુગડુગી વગાડવી
૧૮૬૪. ડુંગર દૂરથી રળિયામણા
૧૮૬૫. ડૂકી જવું
૧૮૬૬. ડૂયો ઊડી જવો
૧૮૬૭. ડૂયો કાઢવો
૧૮૬૮. ડૂયો દેવો
૧૮૬૯. ડૂયો નીકળી જવો
૧૮૭૦. ડૂયો મારવો
૧૮૭૧. ડૂબકી ખાવી / દેવી / મારવી
૧૮૭૨. ડૂબતો માણસ તરણું પકડે
૧૮૭૩. ડૂબી જવું / મરવું
૧૮૭૪. ડૂમો ભરાવો
૧૮૭૫. ડૂલ કરવું / થવું

૧૮૭૬. ડૂસકાં ખાવાં / ભરવાં
 ૧૮૭૭. ડેડો કૂટવો
 ૧૮૭૮. ડોકિયું કરવું
 ૧૮૭૯. ડોકી ધુણાવવી
 ૧૮૮૦. ડોબાં ચારવા / મૂંડવાં
 ૧૮૮૧. ડોડડિયો થવો / પૂરો કરવો
 ૧૮૮૨. ડોસાં ડગરાં
 ૧૮૮૩. ડોસી મરે તેનો ભો નથી, જમ ઘર ભાળી જાય તેનો વાંધો છે
 ૧૮૮૪. ડોસીએ ડાટ વાળ્યો
 ૧૮૮૫. ડોળ કરવો / ઘાલવો
 ૧૮૮૬. ડોળાં ઊંચે ચડી જવા
 ૧૮૮૭. ડોળાં કકડાવવા
 ૧૮૮૮. ડોળાં કાઢવા
 ૧૮૮૯. ડોળાં ડબકાવવાં
 ૧૮૯૦. ડોળાં ફાટી જવા
 ૧૮૯૧. ડોળાં ફાડવા

ઢ-ણ

૧૮૯૨. ઢગલા મોઢે / ઢગલાબંધ
 ૧૮૯૩. ઢગલો થઈ જવું / વળી જવું
 ૧૮૯૪. ઢગાનો ઢ
 ૧૮૯૫. ઢચુપચુ થઈ જવું
 ૧૮૯૬. ઢબુનો ઢ
 ૧૮૯૭. ઢબૂરવું
 ૧૮૯૮. ઢમઢેલ ને માંહે પોલ

૧૮૯૯. ઢસરડો કરવો / ઢસડબોળો ઉપાડવો
૧૯૦૦. ઢંગધડા વિનાનું
૧૯૦૧. ઢંઢેરો પીટવો
૧૯૦૨. ઢંકણીમાં પાણી લઈ ડૂબી મર
૧૯૦૩. ઢંકપિછોડો કરવો
૧૯૦૪. ઢંકો-ઢૂંબો કરવો
૧૯૦૫. ઢંગરો / ઢંઢે થયો તોય અક્કલ ન આવી
૧૯૦૬. ઢીકો ખાવો / મારવો
૧૯૦૭. ઢીબવું / ઢીબી નાખવું
૧૯૦૮. ઢીમ ઢળી દેવું
૧૯૦૯. ઢીલ મૂકવી
૧૯૧૦. ઢીલા થવું / પડવું
૧૯૧૧. ઢીલાઢફ થઈ જવું
૧૯૧૨. ઢીલાપોચાનું કામ નથી
૧૯૧૩. ઢીલું મૂકી દેવું
૧૯૧૪. ઢીંકા-પાટુંનો વરસાદ વરસાવવો
૧૯૧૫. ઢીંઢું ભાંગી નાખવું
૧૯૧૬. ઢેફલાં જેવો
૧૯૧૭. ઢેલના પગ બે દિવસ રાતા
૧૯૧૮. ઢેલ પીટાવવો
૧૯૧૯. ઢેરમાર મારવો
૧૯૨૦. ઢેળાયેલા દૂધ પર અફસોસ શું કામનો?
૧૯૨૧. ઢેંગધતિંગ / ઢેંગધતુરા કરવા

૧૯૨૨. તકદીર સામે તદબીર ન ચાલે
૧૯૨૩. તકનો લાભ લેવો
૧૯૨૪. તકાદો કરવો
૧૯૨૫. તકિયા કલામ
૧૯૨૬. તખ્તો પલટાઈ જવો
૧૯૨૭. તજવીજ કરવી
૧૯૨૮. તડ ને ફડ કરવું / સંભળાવી દેવું
૧૯૨૯. તડકા છાયા તો આવ્યા જ કરે
૧૯૩૦. તડકામાં વાળ ધોળા નથી કર્યા
૧૯૩૧. તડકે મૂકવું
૧૯૩૨. તડાકા મારવા
૧૯૩૩. તડાકો પડવો
૧૯૩૪. તડાતડી થવી
૧૯૩૫. તડાતડી / તડાફડી બોલાવી દેવી
૧૯૩૬. તડામાર તૈયારી કરવી
૧૯૩૭. તડાં પડવાં
૧૯૩૮. તડીપાર કરવું / થવું
૧૯૩૯. તણખલાને તોલે ગણવું
૧૯૪૦. તણખા ઊડવા / ખરવા / ઝરવા
૧૯૪૧. તણાઈ મરવું / તણાવું
૧૯૪૨. તતડાવવું
૧૯૪૩. તતપપ કરવું / થઈ જવું
૧૯૪૪. તન-મન-ધનથી સેવા કરવી

૧૯૪૫. તનતોડ મહેનત કરવી
૧૯૪૬. તપ કરવું / તપસ્યા કરવી
૧૯૪૭. તપી જવું
૧૯૪૮. તબલાં તોડી નાખવા / નાખે એવું
૧૯૪૯. તબિયત ખુશ થઈ જાય એવું
૧૯૫૦. તબિયત તર થઈ જવી
૧૯૫૧. તમા રાખવી / હોવી
૧૯૫૨. તમાચો મારી ગાલ લાલ રાખવો
૧૯૫૩. તમારો જોડો ને મારું માથું
૧૯૫૪. તમાશાને તેડું ન હોય
૧૯૫૫. તમાશો જોવો
૧૯૫૬. તરકટ ઊભું કરવું / રચવું
૧૯૫૭. તરખાટ મચાવવો
૧૯૫૮. તરછોડી દેવું
૧૯૫૯. તરણા ઓથે ડુંગર
૧૯૬૦. તરત દાન ને મહાપુણ્ય
૧૯૬૧. તરફડિયાં ખાવાં / મારવાં
૧૯૬૨. તરબતર / તરબોળ કરી દેવું / થઈ જવું
૧૯૬૩. તરસ ખાવી
૧૯૬૪. તરાપ મારવી
૧૯૬૫. તર્પણ કરવું
૧૯૬૬. તલપ જાગવી / લાગવી
૧૯૬૭. તલપાપડ થવું
૧૯૬૮. તલમાં તેલ નથી
૧૯૬૯. તલવારથી દાઢી ન કરાય

૧૯૭૦. તલવારની ધાર ઉપર ચાલવું
૧૯૭૧. તલસાટ જાગવો
૧૯૭૨. તલાશી લેવી
૧૯૭૩. તસુ નમે તેને વેંત નમીએ
૧૯૭૪. તળપદી ભાષામાં બોલવું
૧૯૭૫. તળિયા ઝાટક સાફ
૧૯૭૬. તંતનો અંત નહિ
૧૯૭૭. તંતે ચડી જવું
૧૯૭૮. તા.ક. (તાજા કલમ)
૧૯૭૯. તાકડો બાઝવો
૧૯૮૦. તાકીદ કરવી
૧૯૮૧. તાગ કાઢવો / લેવો
૧૯૮૨. તાગડધિન્ના કરવાં
૧૯૮૩. તાજુબીમાં ડૂબી જવું / તરબોળ થઈ જવું
૧૯૮૪. તાડના ઝાડ પર ચડાવી દેવું
૧૯૮૫. તાડનો ત્રીજો ભાગ
૧૯૮૬. તાડૂકવું
૧૯૮૭. તાણ કરવી / રાખવી / પડવી
૧૯૮૮. તાનમાં આવી જવું
૧૯૮૯. તાપ જીરવવો / સહેવો
૧૯૯૦. તાબૂતનો વાઘ
૧૯૯૧. તાબોટા પાડી બેસી રહેવું
૧૯૯૨. તાપફો કરવો
૧૯૯૩. તાર મળવા
૧૯૯૪. તારણ કાઢવું / પર આવવું

૧૯૯૫. તારવણી કરવી
૧૯૯૬. તારા જેવા તાંબિયાના તેર મળે છે
૧૯૯૭. તારા જેવા કેટલાંયને ખીરસામાં લઈને ફરું છું
૧૯૯૮. તારા જેવા કેંક જોઈ નાખ્યા છે
૧૯૯૯. તારા બાપનું કપાળ
૨૦૦૦. તારા, મારા અને આપણાં
૨૦૦૧. તારાથી તો તોબા
૨૦૦૨. તારીજ કરવી
૨૦૦૩. તાળો મળવો / મળી જવો / મેળવવો / બેસાડવો
૨૦૦૪. તારી અક્કલ ક્યાં ઘાસ ચરવા ગઈ હતી?
૨૦૦૫. તારીખ પડવી
૨૦૦૬. તારું મારું સહિયારું ને મારું મારા બાપનું
૨૦૦૭. તાલમેલ ને તાશેરો
૨૦૦૮. તાલમેળ રાખવો / હોવો
૨૦૦૯. તાવણી કરવી / તાવી જોવું
૨૦૧૦. તાળી આપવી
૨૦૧૧. તાળીનો વરસાદ વરસવો
૨૦૧૨. તાળો બેસવો / મળવો / મેળવવો
૨૦૧૩. તાંબિયાની તોલડી તેર વાના માંગે
૨૦૧૪. તિલાંજલિ આપવી
૨૦૧૫. તીકડમ્ કરવું / ચલાવવું
૨૦૧૬. તીકડમબાજી
૨૦૧૭. તીડની જેમ તૂટી પડવું
૨૦૧૮. તીરથે જઈને મૂંડાવવું
૨૦૧૯. તુકબંધી કરવી

૨૦૨૦. તું શું કાંઈ ટંકારાનું ટીલું લઈને આવ્યો છે ?
૨૦૨૧. તુંકારે બોલાવવું / તુંકારો કરવો
૨૦૨૨. તુંતાં કરવું / પર આવી જવું
૨૦૨૩. તુંબડા બાંધી દરિયો ન તરાય
૨૦૨૪. તુંબડીમાં કાંકરા
૨૦૨૫. તૂટી તેની બૂટી નહિ
૨૦૨૬. તૂત / તૂતેતૂત ચલાવવું
૨૦૨૭. તેજીને ટકોરો, ગઘેડાને ડફણાં
૨૦૨૮. તેજીલો તોખાર
૨૦૨૯. તેડું કરવું / મોકલવું
૨૦૩૦. તેલ જુઓ, તેલની ધાર જુઓ
૨૦૩૧. તેલ નીકળી જવું
૨૦૩૨. તેલ પાઈને એરંડિયું કાઢવું
૨૦૩૩. તેલ લેવા જાય
૨૦૩૪. તૈયાર ભાણે બેસી જવું
૨૦૩૫. તો તો તમારા મોઢામાં ઘી ને સાકર!
૨૦૩૬. તોડ કરવો / કાઢવો / લાવવો
૨૦૩૭. તોડપાણી કરવાં
૨૦૩૮. તોડી પાડવું
૨૦૩૯. તોબરો ચડાવીને ફરવું
૨૦૪૦. તોબા પોકારવી / પોકારાવવી
૨૦૪૧. તોળી તોળીને બોલવું
૨૦૪૨. ત્રણ સાથે જાય તો થાય ત્રેખડ ને માથે પડે ભેખડ
૨૦૪૩. ત્રાગડો કરવો / રચવો
૨૦૪૪. ત્રાગું કરવું

૨૦૪૫. ત્રાજવું નીચું નમવું
 ૨૦૪૬. ત્રાટક કરવું / ત્રાટકવું
 ૨૦૪૭. ત્રાહિમામ્ પોકરાવવું
 ૨૦૪૮. ત્રિશંકુ જેવી સ્થિતિમાં મૂકાવું
 ૨૦૪૯. ત્રિશંકુની જેમ લટકવું
 ૨૦૫૦. ત્રીજી આંખ ઉઘાડવી
 ૨૦૫૧. ત્રેવડ એટલે ત્રીજો ભાઈ
 ૨૦૫૨. ત્રેવડ હોવી

થ

૨૦૫૩. થડકો બેસી જવો
 ૨૦૫૪. થડે બેસવું / થડો સંભાળવો
 ૨૦૫૫. થનગન કરવું / થનગનાટ જાગવો / થનગનભૂષણ
 ૨૦૫૬. થપ્પડ ચોડી દેવી / ઝીંકી દેવી / ઠોકી દેવી / લગાવવી
 ૨૦૫૭. થપ્પીની થપ્પી ખડકી દેવી
 ૨૦૫૮. થર થર કાંપવું / ધ્રુજવું
 ૨૦૫૯. થરના થર જામી જવા
 ૨૦૬૦. થયું તે ન થયું થાય નહિ
 ૨૦૬૧. થાક ઉતારવો / ઊતરવો / ખાવો / લાગવો
 ૨૦૬૨. થાકીને ટેં / ઠૂસ / ઢગલો / લોથપોથ થઈ જવું
 ૨૦૬૩. થાક્યાના ગાઉ છોટા હોય
 ૨૦૬૪. થાગડથીગડ કરી ચલાવવું
 ૨૦૬૫. થાણું જમાવવું / નાખવું
 ૨૦૬૬. થાપ આપવી / ખાઈ જવી / ખાવી / દેવી
 ૨૦૬૭. થાપણ ઓળવવી / ઉપાડી લેવી / મૂકવી / વટાવવી

૨૦૬૮. થાબડભાણાં કરવાં
૨૦૬૯. થાય તેવા થઈએ ને ગામ વચ્ચે રહીએ
૨૦૭૦. થાળ ધરવો / ધરાવવો / માનવો
૨૦૭૧. થાળી પીરસવી
૨૦૭૨. થાળે પડવું
૨૦૭૩. થાંથાવેડા કરવા
૨૦૭૪. થીંગડું દેવું / મારવું
૨૦૭૫. થીજી જવું
૨૦૭૬. થૂથૂ કરવું / થઈ પડવું
૨૦૭૭. થૂલિયો
૨૦૭૮. થૂંક ઉડાડવું
૨૦૭૯. થૂંકના સાંધા કેટલા દી ટકે?
૨૦૮૦. થૂંકેલું ચાટવું / પાછું ગળવું
૨૦૮૧. થોડા દહાડાનો મહેમાન છે
૨૦૮૨. થોડે નફે બહોળો વેપાર
૨૦૮૩. થોડું લખ્યું છે ઝાઝું કરીને વાંચજો
૨૦૮૪. થોબડું ચડાવવું / રંગી નાખવું / રંગાઈ જવું

૬

૨૦૮૫. દક્રિયાનૂસી ખયાલ
૨૦૮૬. દક્ષિણા આપવી
૨૦૮૭. દગો કોઈનો સગો ન થાય
૨૦૮૮. દડ દડ આંસુ વહેવા
૨૦૮૯. દડમજલ કરવી

૨૦૯૦. દફડાવવું
૨૦૯૧. દબડાવવું
૨૦૯૨. દબાવી દબાવીને ખાવું
૨૦૯૩. દબોચવું / દબોચી લેવું
૨૦૯૪. દમ આપવો / ભરાવવો / મારવો
૨૦૯૫. દમ કાઢવો
૨૦૯૬. દમ નીકળી જવો
૨૦૯૭. દમ લગાવીને કામ કરવું
૨૦૯૮. દમ વિનાનું
૨૦૯૯. દયા ડાકણને ખાય
૨૧૦૦. દયા પ્રભુની, ધર્મની જય!
૨૧૦૧. દરબદર ભટકવું
૨૧૦૨. દરગુજર કરવું
૨૧૦૩. દરજનો દીકરો જીવે ત્યાં સુધી સીવે
૨૧૦૪. દરબાર ભરવો
૨૧૦૫. દરમાયો બાંધી આપવો
૨૧૦૬. દરમિયાનગીરી કરવી
૨૧૦૭. દરિદ્રનારાયણ
૨૧૦૮. દરિયાવદિલ / દરિયાપેટો
૨૧૦૯. દરિયો ખેડવો
૨૧૧૦. દરોડો પાડવો
૨૧૧૧. દર્શન આપવાં / કરવાં / ઊઘડવાં / થવાં
૨૧૧૨. દસ્તૂરી આપવી / લેવી / વસુલ કરવી
૨૧૧૩. દલ્લો મળવો / હાથમાં આવવો
૨૧૧૪. દવ લાગવો

૨૧૧૫. દવલું હોવું
૨૧૧૬. દવા લાગુ પડવી
૨૧૧૭. દવાદારુ કરવા
૨૧૧૮. દશા કરવી
૨૧૧૯. દશા ફરવી / બેસવી
૨૧૨૦. દશેરાના દિવસે જ ઘોડું ન દોડે
૨૧૨૧. દસ્તખત કરવા / દસ્તખત પોતે
૨૧૨૨. દહાડા ચડવા
૨૧૨૩. દહાડા ફરવા
૨૧૨૪. દહાડા ભરાઈ જવા
૨૧૨૫. દહાડા રહેવા
૨૧૨૬. દહાડો વળવો
૨૧૨૭. દહીંદૂધ બેઉમાં પગ રાખવો
૨૧૨૮. દળદર ફીટવું
૨૧૨૯. દળી, દળીને ઢાંકણીમાં
૨૧૩૦. દંગ રહી જવું / થઈ જવું
૨૧૩૧. દંગો કરવો / મચાવવો
૨૧૩૨. દંડ કરવો / થવો / ભરવો / માફ કરવો / વસુલ કરવો
૨૧૩૩. દંડ પીલવા / દંડબેઠક કરવી
૨૧૩૪. દંડવત પ્રણામ કરવા
૨૧૩૫. દા.ત. (દાખલા તરીકે)
૨૧૩૬. દાખડો કરવો
૨૧૩૭. દાખલા-દલીલ સાથે રજૂઆત
૨૧૩૮. દાખલો આપવો / દેવો
૨૧૩૯. દાખલો બેસાડવો / લેવો

૨૧૪૦. દાખલો ગણવો
૨૧૪૧. દાઝ ઉતારવી / કાઢવી / ચડવી / રાખવી
૨૧૪૨. દાઝે બળવું
૨૧૪૩. દાઝયા પર ડામ દેવો
૨૧૪૪. દાટ વાળવો
૨૧૪૫. દાડા ગણવા
૨૧૪૬. દાડિયેણ / દાડિયો મજૂર
૨૧૪૭. દાડો કરવો
૨૧૪૮. દાઢ ગળવી / સળકવી
૨૧૪૯. દાઢમાં બોલવું / રાખવું / લેવું
૨૧૫૦. દાઢી કરવી / બનાવવી / મુંડાવવી
૨૧૫૧. દાઢીના દોઢસો ને ચોટલીના ચારસો
૨૧૫૨. દાઢીની દાઢી ને સાવરણીની સાવરણી
૨૧૫૩. દાઢીમાં હાથ નાખવો
૨૧૫૪. દાઢે લાગવું / વળગવું
૨૧૫૫. દાણા નાખવા / જોવડાવવા
૨૧૫૬. દાણાપાણીનો જોગ કરવો / થવો
૨૧૫૭. દાણો દબાવવો / ચાંપી જોવો
૨૧૫૮. દાદ આપવી / દેવી
૨૧૫૯. દાદ માગવી
૨૧૬૦. દાદ મેળવવી
૨૧૬૧. દાદ સાંભળવી
૨૧૬૨. દાધારિંગો
૨૧૬૩. દાન ઉપર દક્ષિણા
૨૧૬૪. દાનત ખોરા ટોપરા જેવી થઈ જવી

૨૧૬૫. દાનો દુશ્મન સારો પણ મૂરખ મિત્ર ખોટો
૨૧૬૬. દાપું આપવું / ચૂકવવું / લેવું
૨૧૬૭. દાબ જમાવવો / બેસાડવો / રાખવો
૨૧૬૮. દાયજો કરવો
૨૧૬૯. દારો મદાર
૨૧૭૦. દાવ જોઈને સોગથી મારવી
૨૧૭૧. દાળ ઓરવી / ગળવી / ચડવી
૨૧૭૨. દાળ ન ગળવી
૨૧૭૩. દાળમાં કાળું છે
૨૧૭૪. દાળ બગડે તેનો દહાડો બગડે, અથાણું બગડે તેનું વરસ બગડે
૨૧૭૫. દાંત અંબાઈ જવા
૨૧૭૬. દાંત આપ્યા છે એ ચાવણું નહિ આપે ?
૨૧૭૭. દાંત આવવા
૨૧૭૮. દાંત કચકચાવીને કામ કરવું
૨૧૭૯. દાંત કરડવા
૨૧૮૦. દાંત કાઢવા
૨૧૮૧. દાંત ખાટા કરી નાખવા
૨૧૮૨. દાંત ભાંગી નાંખવા
૨૧૮૩. દાંતિયાં કરવાં
૨૧૮૪. દાંતે તરણું પકડવું / લેવડાવવું
૨૧૮૫. દ્રાક્ષ ખાટી છે
૨૧૮૬. દિ. બ. (દિવાન બહાદૂર)
૨૧૮૭. દિમાગ ચાટવું
૨૧૮૮. દિમાગમાં વાત ઊતરવી
૨૧૮૯. દિલ ઊઠી જવું

૨૧૯૦. દિલ દગડાઈ કરવી / ઊઠી જવું
૨૧૯૧. દિલ ખોલીને વાત કરવી
૨૧૯૨. દિલ દઈને કામ કરવું
૨૧૯૩. દિલદાર / દિલાવર / દિલેર માણસ
૨૧૯૪. દિલનો સાફ
૨૧૯૫. દિલસોજી પાઠવવી
૨૧૯૬. દિલ્હી હજી ઘણી દૂર છે
૨૧૯૭. દિલ્હીનો ઠગ / શાહુકાર
૨૧૯૮. દિવસ ફરવા
૨૧૯૯. દિવસ ભાંગવા
૨૨૦૦. દિવસ રહેવા
૨૨૦૧. દિવસ સુધરી જવો
૨૨૦૨. દિવસનો ક્યાં દુકાળ છે?
૨૨૦૩. દિવેલ પીધા જેવું મોઢું / દિવેલિયું ડાયું
૨૨૦૪. દિંગમૂઠ થઈ જવું
૨૨૦૫. દી ઊઠવો / ફરવો / વળવો
૨૨૦૬. દી ભરાઈ ગયા છે
૨૨૦૭. દીકરી એટલે સાપનો ભારો
૨૨૦૮. દીકરી જન્મે એ પહેલાં પહેરી-ઓઢી લેવું ને
વહુ આવે તે પહેલાં ખાઈ-પી લેવું
૨૨૦૯. દીકરી તો પારકી થાપણ કહેવાય
૨૨૧૦. દીકરી ને ગાય, દોરે ત્યાં જાય
૨૨૧૧. દીકરીએ દીવો રહેવો
૨૨૧૨. દીઠે ડોળે ન બનવું
૨૨૧૩. દીતવારને દી અગતો પાળવો જોઈએ

૨૨૧૪. દીધે રાખો મારા ભાઈ
૨૨૧૫. દીવા તળે અંધારું
૨૨૧૬. દીવાલને પણ કાન હોય
૨૨૧૭. દીવો લઈને કૂવામાં પડવું
૨૨૧૮. દુકાન છે સાંકડી, ચા છે ફાંકડી
૨૨૧૯. દુકાળમાં અધિક માસ
૨૨૨૦. દુખતી રગ દબાવવી / પકડવી / પર હાથ મૂકવો
૨૨૨૧. દુખણાં લેવા
૨૨૨૨. દુઃખના ઝાડ ઊગવાં / ડુંગર ખડકાવાં
૨૨૨૩. દુઃખીના દાળિયા થઈ જવું
૨૨૨૪. દુઃખનું ઓસડ દહાડા
૨૨૨૫. દુઃખે છે પેટ અને કૂટે છે માથું
૨૨૨૬. દુણાયેલી ખીચડી
૨૨૨૭. દુનિયાની હવા લાગવી
૨૨૨૮. દુર્વાસાનો અવતાર
૨૨૨૯. દુશ્મનનો દુશ્મન મિત્ર ગણાય
૨૨૩૦. દુહાઈ આપવી / દેવી
૨૨૩૧. દૂઝણી ગાયની લાત ભલી
૨૨૩૨. દૂધ પાઈને સાપ ઉછેરવો
૨૨૩૩. દૂધ, સાકર, એલચી, વરીઆળી ને દ્રાક્ષ
જો કંઈનો ખપ હોય તો પાંચેય વસ્તુ રાખ
૨૨૩૪. દૂધના દાંત / દૂધિયા દાંત
૨૨૩૫. દૂધનું દૂધ અને પાણીનું પાણી કરી નાખવું
૨૨૩૬. દૂધની બહેન / દૂધનો ભાઈ
૨૨૩૭. દૂધનો દાઝેલો છાશ પણ કૂંકી કૂંકીને પીએ

૨૨૩૮. દૂધમાં અને દહીંમાં પગ રાખવો
૨૨૩૯. દૂધમાંથી પોરા કાઢવા
૨૨૪૦. દૂધે ધોઈને પૈસા પાછા આપવા
૨૨૪૧. દૂધે ધોયેલાં હોવું
૨૨૪૨. દૂબળાં ઢોરને બગાં ઝાઝી
૨૨૪૩. દૂબળું ઢોર કૂસકે રાજી
૨૨૪૪. દે દામોદર દાળમાં પાણી
૨૨૪૫. દે ધનાધન / માર
૨૨૪૬. દેકારો કરવો
૨૨૪૭. દેખવું નહિ અને દાઝવું નહિ
૨૨૪૮. દેખાડી દેવું
૨૨૪૯. દેખાડો કરવો
૨૨૫૦. દેખાદેખી કરવી
૨૨૫૧. દેખાવ ખાતર
૨૨૫૨. દેખીતી રીતે
૨૨૫૩. દેખો ત્યાં ઠાર મારો
૨૨૫૪. દેડકાની પાંચશેરી
૨૨૫૫. દેવ દેવલાં સમાતા ન હોય ત્યાં પૂજારાને ક્યાં બેસાડવા
૨૨૫૬. દેવ પોઢી જવાં / દેવપોઢી અગિયારશ
૨૨૫૭. દેવલોક પામવું / દેવશરણ થવું
૨૨૫૮. દેવાળું કાઢવું / ફૂંકવું / નીકળવું
૨૨૫૯. દેવું કરીને પણ ઘી પીવું
૨૨૬૦. દેશાટન કરવું / પર ઉપડવું
૨૨૬૧. દેશી માણસ
૨૨૬૨. દેશી હિસાબ

૨૨૬૩. દૈવત વિનાનું
૨૨૬૪. દોકડો નીકળી જવો
૨૨૬૫. દોટ મૂકવી / દોટંદોટા ભાગવું
૨૨૬૬. દોડધામ / દોડાદોડી કરી મૂકવી
૨૨૬૭. દોડવું હતું ને ઢાળ મળ્યો
૨૨૬૮. દોઢ ડાહ્યાં થવું
૨૨૬૯. દોઢ દોઢ મણની ગાળ ચોપડાવવી
૨૨૭૦. દોઢિયાંપાણી ખલાસ થઈ જવા / નો જોગ કરવો
૨૨૭૧. દોણી પકડાવવી
૨૨૭૨. દોથો ભરીને
૨૨૭૩. દોમ દોમ સાયબી
૨૨૭૪. દોરદમામ ખલાસ થઈ જવો
૨૨૭૫. દોરાધાગા કરવા
૨૨૭૬. દોરી લોટો લઈને કમાવા નીકળી પડવું
૨૨૭૭. દોરીસંચાર કરવો
૨૨૭૮. દોસ્તીદાવે
૨૨૭૯. દોષનો ટોપલો બીજા પર ઢેળી દેવો
૨૨૮૦. દોહદ થવા
૨૨૮૧. દોંગાઈ કરવી

ધ

૨૨૮૨. ધકેલ પંચા દોઢસો
૨૨૮૩. ધક્કામૂકી કરવી / ધક્કે ચડાવવું
૨૨૮૪. ધક્કો ખવડાવવો / ખાવો / દેવો

૨૨૮૫. ધક્કો પહોંચવો / પહોંચાડવો
૨૨૮૬. ધક્કો મારવો / લાગવો / વાગવો
૨૨૮૭. ધખવું
૨૨૮૮. ધખારો ઊપડવો / કરવો
૨૨૮૯. ધજાગરો બાંધવો / કરવો
૨૨૯૦. ધડ દઈને ના પાડી દેવી
૨૨૯૧. ધડ માથા વિનાની વાત કહેવી
૨૨૯૨. ધડાકો કરવો / ધડાકા-ફડાકા કરવા
૨૨૯૩. ધડાપીટ કરવી / બોલાવવી
૨૨૯૪. ધડામાર તૈયારી
૨૨૯૫. ધડો આપવો
૨૨૯૬. ધડો કરવો
૨૨૯૭. ધડો થવો
૨૨૯૮. ધડો બેસાડવો
૨૨૯૯. ધડો લેવો
૨૩૦૦. ધડોધડ કામ ઉકેલવું
૨૩૦૧. ધણધણાવીને
૨૩૦૨. ધણી વગરના ઢેર જેવી હાલત
૨૩૦૩. ધણીધોરી વિનાનું
૨૩૦૪. ધણીની નજર એક, ચોરની નજર ચાર
૨૩૦૫. ધણીને ધાકમાં રાખવો
૨૩૦૬. ધણીને સૂઝે ઢાંકણીમાં, પાડોશીને અરીસામાં પણ ન સૂઝે
૨૩૦૭. ધણીનો કોઈ ધણી નહિ
૨૩૦૮. ધત્ તેરી
૨૩૦૯. ધધડાવવું / ધધડાવી નાખવું

૨૩૧૦. ધન ઘડી અને ધન ભાગ
૨૩૧૧. ધનોતપનોત કાઢી નાખવું / નીકળી જવું
૨૩૧૨. ધબ દઈને / ધબાક કરીને / ધબાંગ કરીને પડી જવું
૨૩૧૩. ધબડકો થવો / વળવો / વાળવો
૨૩૧૪. ધબધબાટી બોલાવવી
૨૩૧૫. ધબી જવું
૨૩૧૬. ધબેડી / ધોઈ નાખવો
૨૩૧૭. ધબ્બો મારવો
૨૩૧૮. ધબ્બો લાગવો
૨૩૧૯. ધમકાવવું / ધમકી આપવી
૨૩૨૦. ધમધમતું થઈ જવું / ધમધમી ઊઠવું
૨૩૨૧. ધમપછાડા કરવા
૨૩૨૨. ધમરોળી નાખવું
૨૩૨૩. ધમાચકડી કરવી / મચાવવી
૨૩૨૪. ધમાધમ કરવી / ધમધમાવવું
૨૩૨૫. ધમાલ કરવી / થઈ જવી / મચી જવી
૨૩૨૬. ધરતી ધણધણી ઊઠવી
૨૩૨૭. ધરતીનો છેડો ધર
૨૩૨૮. ધરપત આપવી / રાખવી / વળવી
૨૩૨૯. ધરમ કરતાં ધાડ પડી
૨૩૩૦. ધરમ ધક્કો ખાવો / થવો
૨૩૩૧. ધરમના કામમાં ઢીલ ન હોય
૨૩૩૨. ધરમની ગાયના દાંત ન જોવાય
૨૩૩૩. ધરમની બહેન / ધરમનો ભાઈ
૨૩૩૪. ધરમીને ત્યાં ધાડ, પાપીના પાસાં પોબાર

૨૩૩૫. ધરમૂળના ફેરફાર કરવા
૨૩૩૬. ધરવવું / ધરાવું / ધરો થવો
૨૩૩૭. ધર્મસંકટમાં મૂકાઈ જવું
૨૩૩૮. ધર્યું રહેવું
૨૩૩૯. ધરારપટેલ
૨૩૪૦. ધર્મસંકટ ઊભું થવું
૨૩૪૧. ધંધે વળગવું
૨૩૪૨. ધંધો કરવો / ખેડવો / જામવો
૨૩૪૩. ધ્યાન બહાર જવું / માં રાખવું / માં લેવું
૨૩૪૪. ધ્યાન ધરવું / માં બેસવું
૨૩૪૫. ધ્રુજારી છૂટવી / ધ્રુજાવી દેવું
૨૩૪૬. ધા નાખવી
૨૩૪૭. ધાક જમાવવી / બેસાડવી / માં રહેવું / માં રાખવું
૨૩૪૮. ધાડ પડવી / પાડવી / મારવી
૨૩૪૯. ધાણીફૂટ બોલવું
૨૩૫૦. ધાન ધરપત ને ઘી સંપત
૨૩૫૧. ધાપ આપવી / ખાવી / મારવી
૨૩૫૨. ધાબું પડવું / બેસવું
૨૩૫૩. ધાબો દેવો
૨૩૫૪. ધામા નાખવા
૨૩૫૫. ધારાધોરણ ઘડવા
૨૩૫૬. ધારાવાડી કરવી
૨૩૫૭. ધાર્યું ધણીનું થાય
૨૩૫૮. ધાંધિયા કરવા
૨૩૫૯. ધિંગાણું કરવું / મચાવવું

૨૩૬૦. ધીકતો ધંધો
૨૩૬૧. ધીખતી ધરાની ચાલ ચાલવી
૨૩૬૨. ધીરજ આપવી / ધરવી
૨૩૬૩. ધીરજના ફળ મીઠા હોય
૨૩૬૪. ધુબાકા મારવા / હોવા
૨૩૬૫. ધુમાડાને બાયકા ભર્યો કંઈ ન વળે
૨૩૬૬. ધૂણવું
૨૩૬૭. ધૂણી ધખાવીને બેસી જવું
૨૩૬૮. ધૂન ઊપડવી / ચડવી / લાગવી
૨૩૬૯. ધૂમ કમાણી કરવી
૨૩૭૦. ધૂમ મચી જવી / મચાવવી
૨૩૭૧. ધૂળ ઉપર લીંપણ ન કરાય
૨૩૭૨. ધૂળ કાઢી નાખવી / ખંખેરવી / ઝાટકવી
૨૩૭૩. ધૂળ ચાટતા / ભેગા થઈ જવું
૨૩૭૪. ધૂળ ને ઢેફાં
૨૩૭૫. ધૂળમાં લીટા તાણવા
૨૩૭૬. ધૂળધાણી કરી નાખવું / થઈ જવું
૨૩૭૭. ધૂળધાણી ને વા પાણી
૨૩૭૮. ધૂંસરી ઊપાડવી / એ જોડાવું
૨૩૭૯. ધોઈ પીવું
૨૩૮૦. ધોકા પંથ ચલાવવો
૨૩૮૧. ધોકાવાળી કરવી
૨૩૮૨. ધોકે ધોકે ધોઈ નાખવું
૨૩૮૩. ધોકે નાર પાંસરી
૨૩૮૪. ધોકો મારીને ધરમ કરાવવો

૨૩૮૫. ધોખો કરવો
 ૨૩૮૬. ધોડા કરવા
 ૨૩૮૭. ધોડી ધોડીને હરખભેર જવું
 ૨૩૮૮. ધોણ ધોવી
 ૨૩૮૯. ધોબીનો કૂતરો, નહિ ઘરનો નહિ ઘાટનો
 ૨૩૯૦. ધોબીપછાડ આપવી / ખાવી
 ૨૩૯૧. ધોમધખતો તડકો
 ૨૩૯૨. ધોયેલ મૂળા જેવો
 ૨૩૯૩. ધોલધપાટ કરવી
 ૨૩૯૪. ધોળા કરવાં
 ૨૩૯૫. ધોળા દિવસે / બપોરે તારા દેખાવા
 ૨૩૯૬. ધોળામાં ધૂળ પડી
 ૨૩૯૭. ધોળિયા સાથે કાળિયો રહે, વાન ન આવે પણ સાન જરૂર આવે
 ૨૩૯૮. ધોળી ધજા ફરકાવવી
 ૨૩૯૯. ધોળું પૂણી જેવું / ધોળું ફક / ધોળું બાસ્તા જેવું
 ૨૪૦૦. ધોળે ધરમે ન ખપે
 ૨૪૦૧. ધોળો હાથી બાંધવો

ન

૨૪૦૨. ન આવડે ભીખ તો વૈદું શીખ
 ૨૪૦૩. ન કરું વરો, જમું ખરો ને મને શેઠ કરો
 ૨૪૦૪. ન કરે નારાયણ ને...
 ૨૪૦૫. ન ઘરનો, ન ઘાટનો
 ૨૪૦૬. ન ત્રણમાં, ન તેરમાં, ન છપ્પનના મેળમાં
 ૨૪૦૭. ન બોલ્યામાં નવ ગુણ

૨૪૦૮. ન મળી નારી એટલે સહેજે બાવા બ્રહ્મચારી
૨૪૦૯. ન મામા કરતા કહેણો મામો સારો
૨૪૧૦. નકટા દેવને ખાસડાની પૂજા હોય
૨૪૧૧. નકટાની જમાત
૨૪૧૨. નકલમાં અક્કલ ન હોય
૨૪૧૩. નકોરડો ઉપવાસ કરવો
૨૪૧૪. નક્કી કરવું
૨૪૧૫. નક્કી જ માનવું
૨૪૧૬. નક્કી ઠરાવવું
૨૪૧૭. નક્કી થઈ જવું
૨૪૧૮. નખ જેવડું
૨૪૧૯. નખ વડે ભોંય ખોતરવી
૨૪૨૦. નખથી માથા સુધી
૨૪૨૧. નખમાં યે રોગ ન હોવો
૨૪૨૨. નખરાં કરવાં
૨૪૨૩. નખશિખ ઝાળ લાગવી / સળગી ઊઠવું
૨૪૨૪. નખશિખ સજ્જન
૨૪૨૫. નખોદ જવું / નીકળવું / વળી જવું
૨૪૨૬. નખખોદ જાય તારું
૨૪૨૭. નગદ નારાયણ
૨૪૨૮. નગારખાનામાં પીપૂડીનો અવાજ ક્યાંથી સંભળાય?
૨૪૨૯. નઘરોળ
૨૪૩૦. નજર અંદાજ કરવું
૨૪૩૧. નજર ઉતારવી
૨૪૩૨. નજર કરડી કરવી

૨૪૩૩. નજર ચુકાવવી
૨૪૩૪. નજર ઝૂકી જવી
૨૪૩૫. નજર નજરમાં ફેર હોય
૨૪૩૬. નજર પહોંચવી
૨૪૩૭. નજર ફેંકવી
૨૪૩૮. નજર બગડવી
૨૪૩૯. નજર લાગવી
૨૪૪૦. નજર રાખવી
૨૪૪૧. નજરકેદની સજા
૨૪૪૨. નજરનો મેલો
૨૪૪૩. નજરે ચડી જવું
૨૪૪૪. નજરે જોયાનું ઝેર છે
૨૪૪૫. નજરોનજર જોયેલું
૨૪૪૬. નણંદની નણંદ નાતરે જાય ને મારે હૈયે હરખ ન માય
૨૪૪૭. નથ ઉતારવી / ઘાલવી
૨૪૪૮. નદી નાવ સંજોગ
૨૪૪૯. નદીના મૂળ અને ઋષિના કુળ ન શોધાય
૨૪૫૦. નદીમાં નાલ્હે પુણ્ય મળે તો બધા મગરમચ્છ સ્વર્ગે જ જાય
૨૪૫૧. નનૈયો ભણવો
૨૪૫૨. નપાવટ પુરવાર થવું
૨૪૫૩. નપાસ થવું
(અંગ્રેજીમાં ફેઈલ થવાય, ગુજરાતીમાં નપાસ થવું પડે!)
૨૪૫૪. નબળો ઘણી બૈરી પર શૂરો
૨૪૫૫. નબળો સબળાને ગણ કરે તે આટાલૂણમાં જાય
૨૪૫૬. નભાઈ-નપીરી

૨૪૫૭. નમક અદા કરવું / નમકહરામી કરવી
૨૪૫૮. નમતું આપવું / જોખવું / મૂકવું
૨૪૫૯. નમાજ પઢતા મસીદ કોટે વળગી
૨૪૬૦. નમાલો / નપાણીઓ
૨૪૬૧. નમે તે સૌને ગમે
૨૪૬૨. નરણાં કોઠે
૨૪૬૩. નરમ ઘેંશ જેવું થઈ જવું
૨૪૬૪. નરમ પડી જવું
૨૪૬૫. નરમાઈ દાખવવી
૨૪૬૬. નરમાશથી વાત કરવી
૨૪૬૭. નરો વા કુંજરો વા
૨૪૬૮. નવ ગજના નમસ્કાર કરવા
૨૪૬૯. નવ નેજાં પાણી ઊતરવું
૨૪૭૦. નવડાવી નાખવું
૨૪૭૧. નવરો ધૂપ
૨૪૭૨. નવરો બેઠો નખ્ખોદ કાઢે
૨૪૭૩. નવલશા હીરજી
૨૪૭૪. નવાઈ ઉપજવી / લાગવી
૨૪૭૫. નવાજિશ કરવી
૨૪૭૬. નવાજૂની થવી
૨૪૭૭. નવાણિયો કૂટાઈ ગયો
૨૪૭૮. નવાણુંનો ધક્કો લાગવો
૨૪૭૯. નવી આંખે જૂના તમાશા
૨૪૮૦. નવી ગિલ્લી નવો દાવ
૨૪૮૧. નવી નવાઈની વાત

૨૪૮૨. નવી વહુ નવ દહાડા
૨૪૮૩. નવે નાકે દિવાળી
૨૪૮૪. નવો મુલ્લો બાંગ વધુ જોરથી પોકારે
૨૪૮૫. નવો મુસલમાન નવ વાર નમાજ પઢે
૨૪૮૬. નશામાં ચૂર થવું / નશો ઉતરવો / કરવો / ચડવો
૨૪૮૭. નસકોરાં બોલાવવા
૨૪૮૮. નસકોરી ફૂટવી
૨૪૮૯. નસીબ અવળા હોય તો ભોંયમાંથી ભાલા વાગે
૨૪૯૦. નસીબ આડે પાંદડું
૨૪૯૧. નસીબ ઊઘડવું / ખૂલવું / જાગવું / જાગી ઊઠવું
૨૪૯૨. નસીબ જોવડાવવું
૨૪૯૩. નસીબ ફરવું
૨૪૯૪. નસીબ ફૂટી જવું
૨૪૯૫. નસીબ કંઈ વેચી ખાધું નથી
૨૪૯૬. નસીબ બે ડગલા આગળનું આગળ રહે છે
૨૪૯૭. નસીબ બેઠેલાનું બેઠું રહે, દોડતાનું દોડતું રહે
૨૪૯૮. નસીબનું પાંદડું ફરવું
૨૪૯૯. નસીબનો બળિયો
૨૫૦૦. નસ્તર મૂકવું / મૂકાવવું
૨૫૦૧. નહિ ઘરનો, નહિ ઘાટનો
૨૫૦૨. નળિયાં ચારવા
૨૫૦૩. નંખાઈ જવું
૨૫૦૪. નંદના ફંદ ગોવિંદ જાણે
૨૫૦૫. નંબર લાગવો
૨૫૦૬. નાક ઉપર માખી ન બેસવા દેવી

૨૫૦૭. નાક ઊંચું કરવું
૨૫૦૮. નાક ઊંચું રાખીને ફરવું
૨૫૦૯. નાક કપાઈ જવું
૨૫૧૦. નાક વીંધવું / વીંધાવવું
૨૫૧૧. નાક કપાવી અપશુકન ન કરાવાય
૨૫૧૨. નાક કાપીને હાથમાં આપવું
૨૫૧૩. નાક જેવું કાંઈ છે કે નહિ?
૨૫૧૪. નાક દાબીએ તો મોં ઊઘડે
૨૫૧૫. નાકલીટી તાણવી
૨૫૧૬. નાકની દાંડીએ ચાલ્યા જવું
૨૫૧૭. નાકનું ટીચકું ઉપર ચડી જવું
૨૫૧૮. નાકલીટી ખેંચવી / તાણવી
૨૫૧૯. નાકા ઉપરની દુકાન
૨૫૨૦. નાકાવેરો
૨૫૨૧. નાકે છી ગંધાતી નથી
૨૫૨૨. નાકે દમ આવી જવો / લાવી દેવો
૨૫૨૩. નાકોડી ફૂટવી
૨૫૨૪. નાખી દેવા જેવી વાત કરવી
૨૫૨૫. નાગાની પાનશેરી ભારે હોય
૨૫૨૬. નાગાને નાવું શું અને નીચોવવું શું?
૨૫૨૭. નાચવું ન હોય તો કહે આંગણું વાંકું
૨૫૨૮. નાટક કરવું / નાટકીયાવેડા કરવા
૨૫૨૯. નાડ પકડવી / પકડી લેવી
૨૫૩૦. નાડ પારખવી / હાથમાં આવવી
૨૫૩૧. નાડું પકડી રાખવું

૨૫૩૨. નાણા વગરનો નાથીયો, નાણે નાથાલાલ
૨૫૩૩. નાણા વિનાનો નર નિમાણો
૨૫૩૪. નાણી જોવું
૨૫૩૫. નાણું મળશે પણ ટાણું નહિ મળે
૨૫૩૬. નાતનો માલ નાત જમે, મુસાભાઈના વા ને પાણી
૨૫૩૭. નાતબહાર કરવો / મૂકવો
૨૫૩૮. નાતરું કરવું / નાતરે જવું
૨૫૩૯. નાદ લાગવો / નાદે ચડી જવું
૨૫૪૦. નાદારી નોંધાવવી
૨૫૪૧. નાના બાપનું થવું
૨૫૪૨. નાના મોઢે મોટી વાત
૨૫૪૩. નાનું તોય નાગનું બચ્યું
૨૫૪૪. નાનો પણ રાઈનો દાણો
૨૫૪૫. નામ કમાવું / કાઢવું
૨૫૪૬. નામ ગાજવું / થવું
૨૫૪૭. નામ ડુબાડવું
૨૫૪૮. નામ દેવું
૨૫૪૯. નામ ન લેવું
૨૫૫૦. નામ પર થૂંકવું
૨૫૫૧. નામ બદનામ થવું / બોળવું
૨૫૫૨. નામ લીધું છે તો યાદ રાખજે
૨૫૫૩. નામનિશાન ન રહેવું / મીઠાવી દેવું
૨૫૫૪. નામનું / નામ પૂરતું
૨૫૫૫. નામનું નાહી નાખવું
૨૫૫૬. નામુક્કર જવું

૨૫૫૭. નામું માંડવું
૨૫૫૮. નામે કરવું / ચડાવવું
૨૫૫૯. નારદવેડા કરવા
૨૫૬૦. નારિયેળ આપવું / ચડાવવું / પકડાવવું / પરખાવવું
૨૫૬૧. નારી જોઈ મુનિવર ચળે
૨૫૬૨. નાવા-નીચોવાનો સંબંધ નથી
૨૫૬૩. નાહી નાખવું / પરવારવું
૨૫૬૪. નિ.મુ. (નિયમ મુજબ)
૨૫૬૫. નિકંદન કાઢવું / નીકળી જવું
૨૫૬૬. નિયત ખરાબ થવી / ફરવી / બગડવી
૨૫૬૭. નિયમ કરવો
૨૫૬૮. નિયમ ઠરાવવો
૨૫૬૯. નિયમ પાળવો
૨૫૭૦. નિયમ બાંધવો
૨૫૭૧. નિયમ રાખવો
૨૫૭૨. નિયમ લેવો
૨૫૭૩. નિરાંત થવી / વળવી
૨૫૭૪. નિવેડો આણવો / લાવવો
૨૫૭૫. નિવેદ કરવાં / ધરવાં
૨૫૭૬. નિસાસો નાખવો / મૂકવો
૨૫૭૭. નિસાસો લાગવો / લેવો / વહોરવો
૨૫૭૮. નિંધવો / નીંભર માણસ
૨૫૭૯. નીચા નમીને ચાલવું
૨૫૮૦. નીચા બાપનો
૨૫૮૧. નીચી મૂંડીએ સાંભળી લેવું / હાલતા થવું

૨૫૮૨. નીર ક્ષીર વિવેક
૨૫૮૩. નીવડે વખાણ થાય
૨૫૮૪. નીંધવો-નીંભર
૨૫૮૫. નૂરિયો જમાલિયો
૨૫૮૬. નેપાળો આપી દેવો
૨૫૮૭. નેવાંના પાણી મોભે ના ચડે
૨૫૮૮. નેવે ચડાવી દેવું / મૂકવું
૨૫૮૯. નૈયું પાકવું
૨૫૯૦. નૈવેદ્ય ઝારવા / ધરવું / ધરાવવું
૨૫૯૧. નોકર ખાય તો નફો જાય, શેઠ ખાય તો મૂડી જાય
૨૫૯૨. નોખું તરી આવવું
૨૫૯૩. નોતરું આપવું / દેવું / મોકલવું
૨૫૯૪. નોબત આવવી / ન આવવા દેવી
૨૫૯૫. નોરે પડવું
૨૫૯૬. નોંધ કરવી / લેવી / નોંધણી કરવી
૨૫૯૭. નોંધારાનો આધાર
૨૫૯૮. ન્યાલ થઈ જવું
૨૫૯૯. ન્યોછાવર કરવું

૫

૨૬૦૦. પ.પૂ. (પરમ પૂજ્ય)
૨૬૦૧. પકડ આવવી / બેસી જવી / માં આવવું / માં લેવું
૨૬૦૨. પકડાઈ જવું / પકડાવી દેવું
૨૬૦૩. પકડી પાડવું / રાખવું / લેવું
૨૬૦૪. પક્કાઈ કરવી

૨૬૦૫. પક્ષ ખેંચવો / તાણવો / લેવો / પક્ષપાત કરવો / રાખવો
૨૬૦૬. પખાળ લેવી
૨૬૦૭. પગ આડોઅવળો થવો
૨૬૦૮. પગ આવવા
૨૬૦૯. પગ ઉપર ઊભા રહેવું
૨૬૧૦. પગ ઉપર પગ ચડાવી બેસી જવું
૨૬૧૧. પગ ઉપાડી ચાલવું
૨૬૧૨. પગ એકીબેકી રમતા થઈ જવા
૨૬૧૩. પગ કરી જવું
૨૬૧૪. પગ કુંડાળામાં પડી જવો
૨૬૧૫. પગ ઘસવા
૨૬૧૬. પગ ઘસાઈ જવા
૨૬૧૭. પગ ઘાલવો
૨૬૧૮. પગ ચલાવવા
૨૬૧૯. પગ છૂટા કરવા
૨૬૨૦. પગ જમાવવા
૨૬૨૧. પગ ટકવો
૨૬૨૨. પગ ટળવો
૨૬૨૩. પગ ઠરવો
૨૬૨૪. પગ ઢસરડવો
૨૬૨૫. પગ ઢીલાં થઈ જવાં
૨૬૨૬. પગ દાબવાં
૨૬૨૭. પગ ન ઊપડવો
૨૬૨૮. પગ નીચે રેલો આવવો
૨૬૨૯. પગ નીચેથી જમીન ખસી જવી

૨૬૩૦. પગ પકડવા
૨૬૩૧. પગ પહોળા કરવા
૨૬૩૨. પગ પાછા પડવા
૨૬૩૩. પગ પાણી પાણી થઈ જવા
૨૬૩૪. પગ ભારે થવા
૨૬૩૫. પગ મૂકવાની જગ્યા ન હોવી
૨૬૩૬. પગ લપસી જવો
૨૬૩૭. પગ વાળીને બેસવું
૨૬૩૮. પગચંપી કરવી
૨૬૩૯. પગપેસારો કરવો
૨૬૪૦. પગભર કરવું / થવું
૨૬૪૧. પગરખાંમાં પગ મૂકવો
૨૬૪૨. પગરણ કરવું / માંડવું
૨૬૪૩. પગલાં ઓળખવાં / પારખવા
૨૬૪૪. પગલાં કરવાં / પાડવાં
૨૬૪૫. પગલાં ભરવાં
૨૬૪૬. પગલું દબાવવું / પગેરું કાઢવું
૨૬૪૭. પગલે પગલે ચાલવું
૨૬૪૮. પગથી માથા સુધીની ઝાળ લાગી જવી
૨૬૪૯. પગે પડવું / લાગવું
૨૬૫૦. પચાવી પાડવું
૨૬૫૧. પછડાટ ખાવી / પછડાટિયાં ખાવાં
૨૬૫૨. પછેડી પ્રમાણે સોડ તાણવી
૨૬૫૩. પટ કરતાં / દઈને
૨૬૫૪. પટકવું / પટકાવું / પટકી પાડવી

૨૬૫૫. પટિયાં પાડવાં
૨૬૫૬. પટ્ટી પાડવી
૨૬૫૭. પડખું સેવવું / દેવું
૨૬૫૮. પડખે ઊભું રહેવું / ચડવું / રહેવું
૨૬૫૯. પડઘમ વાગવાં
૨૬૬૦. પડતાલ કરવી
૨૬૬૧. પડતી થવી
૨૬૬૨. પડતું નાખવું / પડતું મૂકવું
૨૬૬૩. પડતો બોલ ઊંચકી લેવો / ઝીલવો
૨૬૬૪. પડદા પાછળ રહીને કામ કરવું / થી દોરી ખેંચવી
૨૬૬૫. પડદો પાડવો
૨૬૬૬. પડશે તેવા દેવાશે
૨૬૬૭. પડી ટેવ તે તો ટળે કેમ ટાળી
૨૬૬૮. પડી નથી
૨૬૬૯. પડી પટોડે ભાત, ફાટે પણ ફીટે નહિ
૨૬૭૦. પડી ભાંગવું / રહેવું
૨૬૭૧. પડીકું વાળી નાખવું / પડીકે બંધાવું
૨૬૭૨. પડીને પાદર થઈ જવું
૨૬૭૩. પડું પડું થવું
૨૬૭૪. પડેલું પાનું નીભાવી લેવું
૨૬૭૫. પડો વગડાવવો
૨૬૭૬. પડ્યા ઉપર પાટું
૨૬૭૭. પડ્યા એવા દેવાશે
૨૬૭૮. પડ્યા પાથર્યા રહેવું
૨૬૭૯. પડ્યું પાનું નિભાવી લેવું

૨૬૮૦. પડ્યો પોદળો ધૂળ ઊંચક્યા વિના ન રહે
૨૬૮૧. પડ્યો બોલ ઝીલવો
૨૬૮૨. પઢવેલો પોપટ
૨૬૮૩. પત / પતીજ ખોવી / ગુમાવવી / જવી / રાખવી
૨૬૮૪. પતીજ પડવી
૨૬૮૫. પતાવી દેવું / નાખવું / પતી જવું
૨૬૮૬. પતીકાં કરવાં
૨૬૮૭. પત્તર ખાંડવી / ફાંડવી / ઢોકવી / રગડી નાખવી
૨૬૮૮. પત્તો ખાવો / મળવો / લાગવો
૨૬૮૯. પથરો નાખવો / મારવો
૨૬૯૦. પથારી કરવી / પાથરવી / ફેરવી નાખવી
૨૬૯૧. પથારીવશ થવું
૨૬૯૨. પથારો પાથરવો
૨૬૯૩. પથ્થર ઉપર પાણી
૨૬૯૪. પથ્થર સાથે માથું ફોડવું
૨૬૯૫. પદેડી (પદોડી) કરવી / કાઢવી
૨૬૯૬. પનારો પડવો / પાડવો
૨૬૯૭. પનો ટૂંકો પડવો
૨૬૯૮. પનોતી ઊતરવી / જવી / બેસવી
૨૬૯૯. પરચો આપવો / દેખાડવો
૨૭૦૦. પરણેલાં પસ્તાય ને કુંવારાં કોડે મરે
૨૭૦૧. પરણ્યા નથી પણ પાટલે તો બેઠા છો ને?
૨૭૦૨. પરબારું ને પોણાબારું
૨૭૦૩. પરભવ સુધારવો / પરભવનું ભાથું બાંધવું
૨૭૦૪. પરમાટી ખાવી

૨૭૦૫. પરલોક જવું / પામવું / સિધાવવું
૨૭૦૬. પરવશ થઈ જવું / પરાધિન થવું
૨૭૦૭. પરવા કરવી / રાખવી / ન કરવી / ન રાખવી
૨૭૦૮. પરવારવું / પરવારી જવું / બેસવું
૨૭૦૯. પરસેવાના રેલાં ઊતરવા / પરસેવે રેબઝેબ થઈ જવું
૨૭૧૦. પરસેવાનું ધન / પરસેવાની કમાણી
૨૭૧૧. પરસેવો ઉતારવો / છૂટી જવો / પાડવો / રેડવો
૨૭૧૨. પરાક્રમ કરવું
૨૭૧૩. પરાણે વહાલું લાગે તેવું
૨૭૧૪. પરેજી પાળવી
૨૭૧૫. પલટી મારવી
૨૭૧૬. પલાળ્યું એટલે મૂંડાવવું તો પડે જ
૨૭૧૭. પલાણ માંડવું / પલાણે ચડવું
૨૭૧૮. પલાંઠી મારવી / વાળવી / વાળીને બેસવું
૨૭૧૯. પલીતો ચાંપવો / મૂકવો
૨૭૨૦. પલોટવું / પલોટાવું
૨૭૨૧. પલ્લું નમવું / ભારે થવું
૨૭૨૨. પલ્લે પડવું
૨૭૨૩. પવન પ્રમાણે પીઠ ફેરવવી / સઢ ફેરવવો
૨૭૨૪. પવન કાઢવો / ચાલવો / ભરાવો / લાગવો
૨૭૨૫. પસ્તાળ પડવી / પાડવી
૨૭૨૬. પહાડ જેવડી ભૂલ કરવી
૨૭૨૭. પહેરામણી આપવી / કરવી
૨૭૨૮. પહેરો દેવો / બેસાડવો / ભરવો / મૂકવો
૨૭૨૯. પહેલ કરવી / પાડવી

૨૭૩૦. પહેલા ખોળાનું
૨૭૩૧. પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા
૨૭૩૨. પહેલે કોળિયે માખી આવી
૨૭૩૩. પહેલો ઘા પરમેશ્વરનો
૨૭૩૪. પહેલો સગો પાડોશી
૨૭૩૫. પહોળા થઈને ફરવું / થવું
૨૭૩૬. પહોંચ બહારની વાત
૨૭૩૭. પહોંચા કરડવા
૨૭૩૮. પહોંચતો માણસ
૨૭૩૯. પહોંચેલ માયા / બુટ્ટી
૨૭૪૦. પહોંચી વળવું / વળે તેવું
૨૭૪૧. પંકાઈ જવું
૨૭૪૨. પંખીના બચ્ચાને પાંખ આવે એટલે એ માળામાંથી ઊડી જાય
૨૭૪૩. પંખીનો મેળો ઘડીકનો હોય.
૨૭૪૪. પંખો કરવો / ખાવો / નાખવો
૨૭૪૫. પંગત ઊઠવી / પડવી / બેસવી
૨૭૪૬. પંચ કહે તે પરમેશ્વર
૨૭૪૭. પંચક બેસવું
૨૭૪૮. પંચતીર્થી કરવી
૨૭૪૯. પંચત્વ પામવું
૨૭૫૦. પંચમ આરો કઠણ છે, ધરમ કરશે તે સુખી થશે
૨૭૫૧. પંચાત કરવી / વહોરવી / માં પડવું
૨૭૫૨. પંચોલામાં જમવા બેસવું
૨૭૫૩. પંજામાં આવવું / પડવું / ફસાવું / લેવું
૨૭૫૪. પંથ વર ભાંગે હાડ, બીજ વર લડાવે લાડ

૨૭૫૫. પા પા પગલી ભરવી
૨૭૫૬. પાઈ પાઈનો મોહતાજ
૨૭૫૭. પાઈની પેદાશ નહિ ને ઘડીની કુરસદ નહિ
૨૭૫૮. પાકા ઘડે કાંઠા ન ચડે
૨૭૫૯. પાકું પાન છે, ગમે ત્યારે ખરી પડે
૨૭૬૦. પાકે પાપે કામ કરવું / વાત આવવી
૨૭૬૧. પાકો ગણતરીબાજ / ઘંટ
૨૭૬૨. પાગરણ પાથરવું
૨૭૬૩. પાઘડી આપી જગ્યા ભાડેથી લેવી
૨૭૬૪. પાઘડી ઉછાળવી
૨૭૬૫. પાઘડી બંધાવવી
૨૭૬૬. પાઘડી ફેરવી નાખવી
૨૭૬૭. પાઘડી સંભાળવી
૨૭૬૮. પાઘડી ભેંસ ચાવી ગઈ
૨૭૬૯. પાઘડીનો વળ છેડે આવે
૨૭૭૦. પાછળ ઠેલવું
૨૭૭૧. પાછા થવું
૨૭૭૨. પાછા પગ કરવા પિયર જવું
૨૭૭૩. પાછા પડવું
૨૭૭૪. પાછી પાની કરવી
૨૭૭૫. પાટલાસાસુ
૨૭૭૬. પાટલી ફેરવવી / બદલવી
૨૭૭૭. પાટલે બેસાડી પૂજા કરવી
૨૭૭૮. પાટિયાં બેસી જવાં
૨૭૭૯. પાટો બાઝવો

૨૭૮૦. પાઠ ભણાવવો
૨૭૮૧. પાઠ મળવો
૨૭૮૨. પાઠ લેવો / શીખવો
૨૭૮૩. પાડ કરવો / માનવો
૨૭૮૪. પાડા ઉપર પાણી
૨૭૮૫. પાડા મૂંડવાં
૨૭૮૬. પાડાના વાંકે પખાલીને ડામ
૨૭૮૭. પાડાની જેમ પડ્યા રહેવું
૨૭૮૮. પાણી ઉતરવું / ઉતારવું
૨૭૮૯. પાણી ચડવું / ચડાવવું
૨૭૯૦. પાણી જવું
૨૭૯૧. પાણી દેખાડવું
૨૭૯૨. પાણી પાવું
૨૭૯૩. પાણી ફરી વળવું / ફેરવવું
૨૭૯૪. પાણી બતાવવું
૨૭૯૫. પાણી ભરવું
૨૭૯૬. પાણી માપવું
૨૭૯૭. પાણી મૂકવું
૨૭૯૮. પાણી વિનાનું
૨૭૯૯. પાણી પહેલા પાળ બાંધી લેવી
૨૮૦૦. પાણી પાણી કરી નાખવું / થઈ જવું
૨૮૦૧. પાણી પીને ઘર પૂછવું
૨૮૦૨. પાણી માગે ત્યાં દૂધ હાજર
૨૮૦૩. પાણી માપવું
૨૮૦૪. પાણી મૂકવું

૨૮૦૫. પાણી વલોવ્યે ઘી ન નીકળે
૨૮૦૬. પાણીચું આપવું
૨૮૦૭. પાણીદાર
૨૮૦૮. પાણી ને તેલ એક થાય નહિ
૨૮૦૯. પાણીને ભાવે / મૂલે
૨૮૧૦. પાણીની જેમ પૈસા વાપરવા / વેરવા
૨૮૧૧. પાણીમાં બેસી જવું
૨૮૧૨. પાણીમાં રહીને મગર સાથે વેર ન બંધાય
૨૮૧૩. પાત્ર જોઈને જ દાન કરાય
૨૮૧૪. પાનું પડવું
૨૮૧૫. પાનો ચડવો / ચડાવવો
૨૮૧૬. પાપ છાપરે ચડીને પોકારે
૨૮૧૭. પાપ ટળવું / ધોવું / લાગવું
૨૮૧૮. પાપડતોડ પહેલવાન
૨૮૧૯. પાપડી ભેગી ઈયળ બફાય
૨૮૨૦. પાપના પોટલાં બાંધવાં
૨૮૨૧. પાપનો ઘડો ભરાય એટલે ફૂટવાનો જ
૨૮૨૨. પાપી પેટનો સવાલ છે
૨૮૨૩. પામી જવું
૨૮૨૪. પાયાનો પથ્થર બનવું
૨૮૨૫. પાયો ચણવો / નાખવો
૨૮૨૬. પાર પડવું / પાડવું
૨૮૨૭. પાર પામવો
૨૮૨૮. પારકો કજિયો ઉછીનો લેવો
૨૮૨૯. પારકા છોકરાને જતિ કરવા સૌ તૈયાર હોય

૨૮૩૦. પારકી અધિયારી / પંચાતમાં શું કામ પડવું?
૨૮૩૧. પારકી આશ સદા નિરાશ
૨૮૩૨. પારકી છઠ્ઠીનો જાગતલ
૨૮૩૩. પારકી મા જ કાન વિંધે
૨૮૩૪. પારકી લેખણ, પારકી શાહી, મત્તું મારે માવજીભાઈ!
૨૮૩૫. પારકી પીડા, પારકી પંચાત ન વહોરો મારા માવજીભાઈ
૨૮૩૬. પારકે પાટલે બેસવું ને વળી ખોંખારા ખાવા
૨૮૩૭. પારકે પાદર પહોળા થવું
૨૮૩૮. પારકે પૈસે તાગડધીન્ના / દિવાળી / પરમાનંદ
૨૮૩૯. પારકે બાજરે પોંક અને માવજીભાઈ પહોળા!
૨૮૪૦. પારકે ભાણે લાડુ મોટો દેખાય
૨૮૪૧. પારખું કરવું
૨૮૪૨. પારખું લેવું
૨૮૪૩. પારણાં કરવા
૨૮૪૪. પારણું બંધાવું
૨૮૪૫. પારાયણ કરવી
૨૮૪૬. પારાયણ માંડવી
૨૮૪૭. પારો ઊતરી જવો / ઊંચે ચડવો
૨૮૪૮. પારોઠના પગલાં ભરવાં / પીછેહઠ કરવી
૨૮૪૯. પાલવ પાથરવો
૨૮૫૦. પાશેરામાં પહેલી પૂણી છે
૨૮૫૧. પાસા અવળા પડવા
૨૮૫૨. પાસા પોબાર પડવા
૨૮૫૩. પાસા ફેંકવા
૨૮૫૪. પાસા સવળા પડવા

૨૮૫૫. પાસા સીધા પડવા
૨૮૫૬. પાળીપોષીને મોટું કરવું
૨૮૫૭. પાળેલો પોપટ
૨૮૫૮. પાંખમાં લેવું
૨૮૫૯. પાંખમાં ભરાવું
૨૮૬૦. પાંખો આવવી
૨૮૬૧. પાંખો કાપી નાખવી
૨૮૬૨. પાંગળા બની જવું
૨૮૬૩. પાંચમની છઠ્ઠ ક્યારે ન થાય
૨૮૬૪. પાંચમાં પૂછાય તેવો
૨૮૬૫. પાંચમી કતારિયો
૨૮૬૬. પાંચીકે રમવા જેવડી
૨૮૬૭. પાંચે આંગળીએ દેવ પૂજવા
૨૮૬૮. પાંચેય આંગળી ઘીમાં
૨૮૬૯. પાંચેય આંગળી સરખી ન હોય
૨૮૭૦. પાંચી પાડવી
૨૮૭૧. પાંદડાની જેમ થર થર ધૂજવું
૨૮૭૨. પાંસરુંદોર કરી નાખવું / થઈ જવું
૨૮૭૩. પિત્તો જવો / ઊછળવો
૨૮૭૪. પિયરની પાલખી કરતાં સાસરિયાની સૂળી સારી
૨૮૭૫. પિષ્ટપેષણ / પિંજણ કરવી
૨૮૭૬. પીછો કરવો
૨૮૭૭. પીછો છોડાવવો
૨૮૭૮. પીછો પકડવો
૨૮૭૯. પીઠ ઉઘાડી પડવી

૨૮૮૦. પીઠ ઢાંકવી
૨૮૮૧. પીઠ થાબડવી
૨૮૮૨. પીઠ ફેરવવી
૨૮૮૩. પીઠ પાછળ ઘા કરવો
૨૮૮૪. પીઠ પાછળ બોલવું
૨૮૮૫. પીઠી ચોળવી
૨૮૮૬. પીળું તેટલું સોનું નહિ, ઊજળું તેટલું દૂધ નહિ
૨૮૮૭. પીળું પચરક
૨૮૮૮. પીંખી નાખવું
૨૮૮૯. પીંજણ કરવી /માં પડવું
૨૮૯૦. પુણ્ય આડે આવવું
૨૮૯૧. પુણ્ય પરવારી જવું
૨૮૯૨. પુત્રના લક્ષણ પારણામાંથી ને વહુના લક્ષણ બારણામાંથી
૨૮૯૩. પુરાણ માંડવું
૨૮૯૪. પૂછતો નર પંડિત થાય
૨૮૯૫. પૂજો તો દેવ, નહિ તો પથ્થર
૨૮૯૬. પૂળો ચાંપવો / મૂકવો
૨૮૯૭. પૂંછડી પટપટાવવી
૨૮૯૮. પૂંછડું પકડી રાખવું / પકડ્યું તે પકડ્યું
૨૮૯૯. પેચ લડાવવા
૨૯૦૦. પેચૂટી / પેચોટી / પિચોટી ખસી જવી
૨૯૦૧. પેટ કરાવે વેઠ
૨૯૦૨. પેટ ખોલીને / પેટછૂટી વાત કરવી
૨૯૦૩. પેટ ચોળીને શૂળ ઊભું ન કરાય
૨૯૦૪. પેટ છે કે પાતાળ?

૨૯૦૫. પેટ ઠારવું
૨૯૦૬. પેટ બાળવું
૨૯૦૭. પેટ પકડીને હસવું
૨૯૦૮. પેટ પર પાટું મારવું
૨૯૦૯. પેટ મોટું રાખવું
૨૯૧૦. પેટ સાફ આવવું
૨૯૧૧. પેટછૂટી વાત કરવી
૨૯૧૨. પેટનું પાણી ન હલવું
૨૯૧૩. પેટને ભાડું આપવું
૨૯૧૪. પેટનો ખાડો પૂરવો
૨૯૧૫. પેટનો બળ્યો ગામ બાળે
૨૯૧૬. પેટપૂજા કરવી
૨૯૧૭. પેટમાં આગ ઊઠવી / બિલાડાં બોલવાં
૨૯૧૮. પેટમાં ક્યાં દુઃખે છે ?
૨૯૧૯. પેટમાં ઘુસી / પેસી જવું
૨૯૨૦. પેટમાં ચૂંક ઉપડવી
૨૯૨૧. પેટમાં તેલ રેડાવું
૨૯૨૨. પેટમાં ધ્રાસકો પડવો
૨૯૨૩. પેટમાં પેસીને પગ પહોળા કરવા
૨૯૨૪. પેટમાં ફાળ પડવી
૨૯૨૫. પેટમાં બળવું
૨૯૨૬. પેટવરાણે મજૂરી કરવી
૨૯૨૭. પેટિયું રળી લેવું
૨૯૨૮. પેટે પાટા બાંધવા
૨૯૨૯. પેટે પથરો પડવો

૨૯૩૦. પેરવી કરવી
૨૯૩૧. પેંગડામાં પગ ઘાલવો / નાખવો / મૂકવો
૨૯૩૨. પેંતરા રચવા
૨૯૩૩. પૈસા ઊડાવવા
૨૯૩૪. પૈસા ખોટા થવા /
૨૯૩૫. પૈસા પાણીમાં જવા
૨૯૩૬. પૈસા પાણીમાં ફેંકવા
૨૯૩૭. પૈસા તો ડાબા હાથનો મેલ છે
૨૯૩૮. પૈસાના કંઈ ઝાડ નથી ઊગતાં
૨૯૩૯. પૈસાનાં ચાળા / ખેલ
૨૯૪૦. પૈસાનું પાણી કરવું
૨૯૪૧. પૈસો પૈસાને ખેંચે
૨૯૪૨. પૈસો મારો પરમેશ્વર ને હું પૈસાનો દાસ
૨૯૪૩. પોચકાં મૂકવાં
૨૯૪૪. પોચા પડી જવું
૨૯૪૫. પોચું ભાળી જવું
૨૯૪૬. પોત પ્રકાશવું
૨૯૪૭. પોતાના પગ ઉપર કૂહાડો મારવો
૨૯૪૮. પોતાના પગ નીચે રેલો આવે ત્યારે જ ખબર પડે
૨૯૪૯. પોતાની ગલીમાં કુતરો પણ સિંહ
૨૯૫૦. પોતાની જાતને ઘસી નાખવી
૨૯૫૧. પોતાની વાત પકડી રાખવી
૨૯૫૨. પોતાનું ઘર ભરવું / સાજું કરવું
૨૯૫૩. પોતાનો જ કક્કો ખરો કરવો
૨૯૫૪. પોતાનો રૂપિયો ખોટો હોય તે બીજાને શું કહે?

૨૯૫૫. પોતાનો વાંસો કોઈને ન દેખાય
૨૯૫૬. પોતાનો હાથ ઉપર રાખવો
૨૯૫૭. પોતાં મૂકવાં
૨૯૫૮. પોતિયાં ઢીલા થઈ જવા
૨૯૫૯. પોતિયું કાઢીને ઊભા રહેવું
૨૯૬૦. પોતું કરવું
૨૯૬૧. પોતે, જાતે, પંડે
૨૯૬૨. પોથી માંહેના રીંગણા
૨૯૬૩. પોદળામાં સાંઠો
૨૯૬૪. પોપટ થઈ જવું / બનાવી દેવો / બની જવું
૨૯૬૫. પોપટની જેમ પટ પટ બોલવું / પોપટિયું જ્ઞાન
૨૯૬૬. પોપાબાઈનું રાજ
૨૯૬૭. પોબારા ગણી જવા
૨૯૬૮. પોર મૂઈ સાસુ ને ઓણ આવ્યાં આંસુ
૨૯૬૯. પોલ કાતરવી / ખૂલવી / છતી થવી
૨૯૭૦. પોલંપોલ ચલાવવી
૨૯૭૧. પોશપોશ આંસુ સારવા
૨૯૭૨. પ્રભુતામાં પગલાં પાડવા
૨૯૭૩. પ્રસાદ આપવો / પ્રસાદી ચખાડવી
૨૯૭૪. પ્રાણ ને પ્રકૃતિ સાથે જ જાય
૨૯૭૫. પ્રાણ પાથરવો
૨૯૭૬. પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરવી
૨૯૭૭. પ્રીત પરાણે ન થાય

૨૯૭૮. ફઈને મૂછ ઊગે તો તેને કાકો કહેવાય
૨૯૭૯. ફક્કડ ગિરધારી
૨૯૮૦. ફજેતીનો ફાળકો / ફજેતો કરવો
૨૯૮૧. ફટ કહેવું
૨૯૮૨. ફટ છે તને
૨૯૮૩. ફટકા મારવા
૨૯૮૪. ફટકાબાજી કરવી
૨૯૮૫. ફટકારવું
૨૯૮૬. ફટકારી દેવું
૨૯૮૭. ફટકી જવું
૨૯૮૮. ફટકીયું મોતી
૨૯૮૯. ફટકો ખાવો / પડવો
૨૯૯૦. ફટકો મારવો / લગાવવો
૨૯૯૧. ફટકો વાગવો
૨૯૯૨. ફટફટિયું
૨૯૯૩. ફટવવું
૨૯૯૪. ફટકડા ફોડી આઘા ખસી જવું
૨૯૯૫. ફટકડી / ફટકો
૨૯૯૬. ફટાણાં ગાવા
૨૯૯૭. ફટાફટ / ફટોફટ / ફડાક દઈને કામ પતાવી નાખવું
૨૯૯૮. ફટાયો કુંવર
૨૯૯૯. ફટીચર
૩૦૦૦. ફડક પેસી જવી / ફડકો પડી જવો

૩૦૦૧. ફડયામાં જવું / લઈ જવું
૩૦૦૨. ફડદું નીકળી જવું
૩૦૦૩. ફડાકા મારવા / ફડાકીદાસ / ફડાકેબાજ
૩૦૦૪. ફણગાવવું / ફણગો ફૂટવો
૩૦૦૫. ફતંગ દેવાળિયો
૩૦૦૬. ફદિયા / ફદિયું
૩૦૦૭. ફનાફાતિયા થઈ જવું / કરી નાખવું
૩૦૦૮. ફફડવું / ફફડી ઊઠવું / ફફડાટ થવો
૩૦૦૯. ફરકવું / ફરકાવવું
૩૦૧૦. ફરતલ / ફરતારામ
૩૦૧૧. ફરફર કરવી / મૂકવી
૩૦૧૨. ફરમાસુ
૩૦૧૩. ફરવા જવું
૩૦૧૪. ફરાર થઈ જવું
૩૦૧૫. ફરે તે ચરે ને બાંધ્યું ભૂખે મરે
૩૦૧૬. ફરી જવું
૩૦૧૭. ફરી વળવું
૩૦૧૮. ફરી ફરીને
૩૦૧૯. ફરીથી એકડો ઘૂંટવો / એકડે એક કરવું
૩૦૨૦. ફરંગટી ખાઈને પડી જવું
૩૦૨૧. ફલાણું-ઢીંકણું-પૂંછડું
૩૦૨૨. ફસકી જવું / પડવું
૩૦૨૩. ફસડાઈ પડવું
૩૦૨૪. ફસાઈ જવું / પડવું / ફસામણી થવી
૩૦૨૫. ફંગોળવું / ફંગોળાઈ જવું

૩૦૨૬. ફંદો કરવો
૩૦૨૭. ફંફોસવું
૩૦૨૮. ફાકામસ્તીથી જીવવું
૩૦૨૯. ફાગ બોલવા / ખેલવા
૩૦૩૦. ફાયર મારવી
૩૦૩૧. ફાટ પડવી
૩૦૩૨. ફાટ પડાવવી
૩૦૩૩. ફાટફાટ થવું
૩૦૩૪. ફાટફૂટ પડવી / પડાવવી
૩૦૩૫. ફાટી જવું
૩૦૩૬. ફાટી નીકળવું
૩૦૩૭. ફાટી પડવું
૩૦૩૮. ફાટી મુઓ
૩૦૩૯. ફાટીને ધુમાડે જવું / ફાટેલ મગજનું
૩૦૪૦. ફાડવું / ફાડી નાખવું
૩૦૪૧. ફારગતી આપવી / લખી આપવી
૩૦૪૨. ફાવટ આવવી
૩૦૪૩. ફાવ્યો તે વખણાય
૩૦૪૪. ફાળ પડવી
૩૦૪૫. ફાળ ભરવી
૩૦૪૬. ફાળિયું ખંખેરી ચાલતા થવું
૩૦૪૭. ફાળો કરવો / ફાળે આવતા પૈસા આપવા
૩૦૪૮. ફાંકો રાખવો
૩૦૪૯. ફાંકોડી / ફાંકેબાજ
૩૦૫૦. ફાંગી આંખે જોવું

૩૦૫૧. ફાંદાબાજ / ફાંદો કરવો
૩૦૫૨. ફાંદો વધારવો
૩૦૫૩. ફાંફાં મારવાં
૩૦૫૪. ફાંસ મારવી / ફાંસલામાં લેવું
૩૦૫૫. ફિલમ ઊતારવી
૩૦૫૬. ફિશિયારી મારવી
૩૦૫૭. ફીકું ફચ
૩૦૫૮. ફીફાં ખાંડવાં
૩૦૫૯. ફીરકી લેવી
૩૦૬૦. ફીંદવું
૩૦૬૧. ફુટકલિયું
૩૦૬૨. ફુટાડી દેવું
૩૦૬૩. ફૂટડું
૩૦૬૪. ફૂટી બદામના ભાવે
૩૦૬૫. ફુરચેફુરચા ઊડી જવા
૩૦૬૬. ફુરસદ કાઢવી / મળવી
૩૦૬૭. ફૂટી કોડીનું / ફૂટી બદામનું
૩૦૬૮. ફૂલ ગયું ને ફોરમ રહી
૩૦૬૯. ફૂલ નહિ તો ફૂલની પાંખડી
૩૦૭૦. ફૂલગુલાબી
૩૦૭૧. ફૂલણશી
૩૦૭૨. ફૂલની માફક રાખવું
૩૦૭૩. ફૂલફટાક થઈને ફરવું
૩૦૭૪. ફૂલવુંફાલવું
૩૦૭૫. ફૂલાઈને ફાળકો થઈ જવું

૩૦૭૬. ફૂંક મારવી
૩૦૭૭. ફૂંકી નાખવું / મારવું / દેવું
૩૦૭૮. ફૂંકી ફૂંકીને ડગલું દેવું / પગ મૂકવો
૩૦૭૯. ફૂંફાડો મારવો
૩૦૮૦. ફેર આવવા / ચડવા
૩૦૮૧. ફેર પડવો
૩૦૮૨. ફેફરાઈ જવું
૩૦૮૩. ફેરફૂદરડી રમવી / રમાડવી
૩૦૮૪. ફેરવી તોળવું
૩૦૮૫. ફેરા ફરવા / મારવા
૩૦૮૬. ફેરી કરવી
૩૦૮૭. ફેરો થવો
૩૦૮૮. ફેરો ફળવો
૩૦૮૯. ફેરો માથે પડવો
૩૦૯૦. ફેરો સફળ થવો
૩૦૯૧. ફેંકવું / ફેંકમફેંક કરવી
૩૦૯૨. ફેંટ પકડવી / મારવી
૩૦૯૩. ફોક કરવું
૩૦૯૪. ફોગટનો ફેરો ખાવો
૩૦૯૫. ફોગટિયો માણસ
૩૦૯૬. ફોડ પાડીને વાત કરવી
૩૦૯૭. ફોડી ખાવું / લેવું
૩૦૯૮. ફોતરા ઉડાવી દેવા / કાઢી નાખવા / ઝાટકી નાખવા
૩૦૯૯. ફોદેફોદા ઊડી જવા / કાઢી નાખવા
૩૧૦૦. ફોલવું / ફોલી ખાવું

૩૧૦૧. ફોસલાવવું

૩૧૦૨. ફોશી

બ

૩૧૦૩. બક બક કરવું

૩૧૦૪. બકરી ઈદ સૌ કરે, પણ વાઘ ઈદ કોઈ ન કરે

૩૧૦૫. બકરી બેં થઈ જવું

૩૧૦૬. બકરું કાઢતા ઊંટ પેઠું

૩૧૦૭. બકવાસ માણસ છે

૩૧૦૮. બકી ભરવી / બચી ભરવી

૩૧૦૯. બખાળાં કાઢવા

૩૧૧૦. બખેડો ઊભો કરવો / મચાવવો

૩૧૧૧. બખ્યાં થઈ જવાં

૩૧૧૨. બગભગત-ઠગભગત

૩૧૧૩. બગાસું ખાતા પતાસું મળ્યું

૩૧૧૪. બઘડાટી બોલાવવી

૩૧૧૫. બટકબોલું

૩૧૧૬. બડાઈ મારવી / બડાઈખોર

૩૧૧૭. બણગાં ફૂંકવાં

૩૧૧૮. બત્રીસ કોઠે દીવા પ્રગટ્યા

૩૧૧૯. બત્રીસલક્ષણો

૩૧૨૦. બથાવી પાડવું

૩૧૨૧. બદલી કામદાર

૩૧૨૨. બદલો આપવો

૩૧૨૩. બદલો લેવો

૩૧૨૪. બદલો વાળવો
૩૧૨૫. બધી વાતે પૂરો
૩૧૨૬. બધો ભાર અંતે કન્યાની કેડ પર આવે
૩૧૨૭. બનવા કાળ બની ગયું
૩૧૨૮. બનવાજોગ છે
૩૧૨૯. બનીઠનીને બહાર નીકળવું
૩૧૩૦. બફાટ કરવો / બાફી મારવું
૩૧૩૧. બબ્બે કટકા ગાળો દેવી
૩૧૩૨. બરકવું
૩૧૩૩. બરડો ખોખરો કરી નાખવો
૩૧૩૪. બરડો બેવડ વળી જવો
૩૧૩૫. બરાડા પાડવા / મારવા
૩૧૩૬. બરાબરની ટક્કર જામી!
૩૧૩૭. બલા ચોંટવી
૩૧૩૮. બલા જવી / ટળવી / ટાળવી
૩૧૩૯. બલા વહોરવી / વળગવી
૩૧૪૦. બલિદાનનો બકરો
૩૧૪૧. બલોયા પહેરવાં / પહેરાવવાં
૩૧૪૨. બસ કરવું
૩૧૪૩. બહાનું આપવું / લેવું
૩૧૪૪. બહાનેબાજ
૩૧૪૫. બહુ તાણીએ તો તૂટી જાય
૩૧૪૬. બહુ રત્ના વસુંધરા
૩૧૪૭. બહુચરાજીનો ભક્ત
૩૧૪૮. બળજબરી કરવી

૩૧૪૯. બળતણીયો સ્વભાવ
૩૧૫૦. બળતરા ઊપડવી
૩૧૫૧. બળતામાં ઘી હોમવું
૩૧૫૨. બળતામાં હાથ ઘાલી પછી નસીબનો વાંક કાઢવો
૩૧૫૩. બળતું ઘર કૃષ્ણાર્પણ કરવું
૩૧૫૪. બળાપો કરવો / કાઢવો
૩૧૫૫. બળિયાના બે ભાગ
૩૧૫૬. બળી મરવું / બળીને ભડયું થઈ જવું
૩૧૫૭. બક્ષિસ લાખની પણ હિસાબ કોડીનો
૩૧૫૮. બ્રહ્મસંકટ ઊભું થવું
૩૧૫૯. બંગડી પહેરવી
૩૧૬૦. બંધ બેસતી પાઘડી પહેરી લેવી
૩૧૬૧. બંધ બેસાડી દેવું
૩૧૬૨. બંબેબંબ ચલાવવું / ચાલવા દેવું
૩૧૬૩. બાઈ બાઈ ચારણી
૩૧૬૪. બાઈ બેસવી
૩૧૬૫. બાઈનાં ફૂલ બાઈને ને શોભા મારા ભાઈને
૩૧૬૬. બાઈને કોઈ લે નહિ ને ભાઈને કોઈ આપે નહિ
૩૧૬૭. બાકરી બાંધવી
૩૧૬૮. બાખડવું / બાખડી પડવું
૩૧૬૯. બાઘા થઈ જવું
૩૧૭૦. બાજ નજરે
૩૧૭૧. બાજી ખેલવી / રમવી
૩૧૭૨. બાજી ગુમાવવી
૩૧૭૩. બાજી જીતવી

૩૧૭૪. બાજી બગડવી
૩૧૭૫. બાજી મારવી
૩૧૭૬. બાજી સંકેલવી
૩૧૭૭. બાજી હાથથી જવી
૩૧૭૮. બાજી હારવી
૩૧૭૯. બાઝવું / બાટકવું / બાધવું
૩૧૮૦. બાડા ગામમાં બે બારશ
૩૧૮૧. બાથ ભીડવી
૩૧૮૨. બાધા છોડવી / મૂકવી
૩૧૮૩. બાધા રાખવી / લેવી
૩૧૮૪. બાન પકડવું / બાન રાખવું
૩૧૮૫. બાપ કમાઈ કે આપ કમાઈ?
૩૧૮૬. બાપ જન્મારે
૩૧૮૭. બાપ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટા
૩૧૮૮. બાપ શેર તો દીકરો સવા શેર
૩૧૮૯. બાપના કૂવામાં બૂડી / ડૂબી ન મરાય
૩૧૯૦. બાપના પૈસે તાગડધીન્ના
૩૧૯૧. બાપના બોલથી
૩૧૯૨. બાપનું નામ બોળવું / રાખવું
૩૧૯૩. બાપનું વહાણ ને બેસવાની તાણ
૩૧૯૪. બાપનો માલ સમજી બેઠો છો?
૩૧૯૫. બાપુની ભેંશને ડોબી નો કે'વાય!
૩૧૯૬. બાપે માર્યા વેર
૩૧૯૭. બાફી મારવું
૩૧૯૮. બાબરોભૂત

૩૧૯૯. બારણે હાથી ઝૂલવા
૩૨૦૦. બાર કોળાં ને તેર લાગા
૩૨૦૧. બાર ગાઉએ બોલી બદલાય
૩૨૦૨. બાર બાપની વેજા
૩૨૦૩. બાર બાવા ને તેર ચોકા
૩૨૦૪. બાર વરસનો બેઠો છું ને!
૩૨૦૫. બાર વરસે બાવો બોલ્યો, જા બેટા દુકાળ પડશે
૩૨૦૬. બાર વગાડી દેવા / વાગી જવા
૩૨૦૭. બાર હાથનું ચીભડું ને તેર હાથનું બી
૩૨૦૮. બારણું દોઢે ચડી જવું
૩૨૦૯. બારમું / તેરમું કરવું
૩૨૧૦. બારમો ચંદ્રમા હોવો
૩૨૧૧. બારે બુદ્ધિ, સોળે સાન
૩૨૧૨. બારે મેઘ ખાંગા થવા / સામટા વરસવા
૩૨૧૩. બારે ભાગોળ મોકળી
૩૨૧૪. બારે વહાણ ડૂબી જવા
૩૨૧૫. બાવડાના બળથી
૩૨૧૬. બાવળ વાવો તો કાંટા ઉગે અને આંબો વાવો તો કેરી મળે
૩૨૧૭. બાવા આદમના જમાનાનું
૩૨૧૮. બાવા બાર ને લાડવા ચાર
૩૨૧૯. બાવાના બેઉ બગડ્યા
૩૨૨૦. બાવો ઉઠ્યો બગલમાં હાથ
૩૨૨૧. બાવો થઈ જવું
૩૨૨૨. બાવો બેઠો જપે, જે આવે તે ખપે
૩૨૨૩. બાળોતિયાનું બળેલ

૩૨૨૪. બાંધછોડ કરવી
૩૨૨૫. બાંધી મુઠ્ઠી લાખની, ઉઘાડી વા ખાય
૩૨૨૬. બાંબુ મારવું
૩૨૨૭. બાંયો ચડાવવી
૩૨૨૮. બિલાડી આડી ઊતરવી
૩૨૨૯. બિલાડીના કીધે શીંકુ ન ટૂટે
૩૨૩૦. બિલાડીના ટોપની જેમ ફૂટી નીકળવું
૩૨૩૧. બિલાડીના પેટમાં ખીર ટકે તો બૈરાંના પેટમાં વાત ટકે
૩૨૩૨. બિલાડીની ડોકે ઘંટ બાંધે કોણ?
૩૨૩૩. બિલાડીનું બચ્ચું સાત ઘેર ફરે
૩૨૩૪. બિલાડીને દૂધ ભળાવો તો પછી શું થાય?
૩૨૩૫. બિલાડીને રમત થાય ને ઉંદરનો જીવ જાય
૩૨૩૬. બિસ્તરા પોટલાં બાંધવા
૩૨૩૭. બીકણ બિલાડી
૩૨૩૮. બીજાના ખંભે બંદૂક રાખીને ફોડવી
૩૨૩૯. બીજાની ચિતા પર પોતાની ભાખરી શેકી લેવી
૩૨૪૦. બીજે જઈને છેતરાશો નહિ (અમે શું ખોટાં છીએ?!))
૩૨૪૧. બીડું ઝડપવું
૩૨૪૨. બુકડો ભરવો / મારવો
૩૨૪૩. બુચકારો કરવો
૩૨૪૪. બુદ્ધિ આગળ બળ પાણી ભરે
૩૨૪૫. બુદ્ધિ કોના બાપની?
૩૨૪૬. બુદ્ધિ ફરી ગઈ છે / બહેર મારી ગઈ છે
૩૨૪૭. બુદ્ધિનો બારદાન / બેલ
૩૨૪૮. બૂકડા ભરવા

૩૨૪૯. બૂચ મારી દેવું
૩૨૫૦. બૂઝાતો દીપક વધુ તેજ આપે
૩૨૫૧. બૂસટ મારવી
૩૨૫૨. બૂંધ બેસવી / બૂંધિયાળ માણસ
૩૨૫૩. બે આંખની શરમ નડે છે
૩૨૫૪. બે આંગળનું છેટું રહી જવું
૩૨૫૫. બે કાન વચ્ચે માથું કરવું
૩૨૫૬. બે ઘરનો પરોણો ભૂખે મરે
૩૨૫૭. બે ઘોડે સવારી કરવી
૩૨૫૮. બે ચાર દિવસનો મહેમાન હોવું
૩૨૫૯. બે છેડા ભેગા કરવા
૩૨૬૦. બે પાડા લડે તેમાં ઝાડનો ખો નીકળે
૩૨૬૧. બે પાંદડે થવું
૩૨૬૨. બે બદામનો માણસ
૩૨૬૩. બે બાજુની ઢોલકી વગાડવી
૩૨૬૪. બે બિલાડીની લડાઈમાં વાંદરો ફાવે
૩૨૬૫. બે મોઢની વાત કરવી
૩૨૬૬. બે મોઢનો માણસ
૩૨૬૭. બે વેંત ચડે
૩૨૬૮. બે હાથ વગર તાળી ન પડે
૩૨૬૯. બેઉ હાથમાં લાડવા
૩૨૭૦. બેઉ બાજુની ડુગડુગી વગાડવી
૩૨૭૧. બેચરાઈ જવું
૩૨૭૨. બેઠ ઘાટનું
૩૨૭૩. બેઠ થવું

૩૨૭૪. બેઠથી બેગારી ભલી
૩૨૭૫. બેઠડુ સ્વભાવ
૩૨૭૬. બેઠં બેઠં ખાધે તો કુબેરના ભંડાર પણ ખૂટી જાય
૩૨૭૭. બેઠં બેઠં ખાવું
૩૨૭૮. બેડો પાર થઈ જવો
૩૨૭૯. બેતાળા આવવા
૩૨૮૦. બેબાકળા થઈ જવું
૩૨૮૧. બેવકૂફનો સરદાર
૩૨૮૨. બેવડો માણસ
૩૨૮૩. બેસણાંમાં જવું / બેસણું રાખવું
૩૨૮૪. બેસવા જવું
૩૨૮૫. બેસીએ જો જોઈ, તો ઉઠાડે ના કોઈ
૩૨૮૬. બૈરાંની બુદ્ધિ પગની પાનીએ
૩૨૮૭. બોકડો બનાવવો / વધેરવો
૩૨૮૮. બોકાસા નાખવા / પાડવા
૩૨૮૯. બોઘડ / બોઘો / બોચિયો / બોથડ
૩૨૯૦. બોચી ઝાલવી / પકડવી
૩૨૯૧. બોડી-બામણીનું ખેતર
૩૨૯૨. બોણી કરાવવી / બોણીનો ટાઈમ છે
૩૨૯૩. બોબડી / બોલતી બંધ થઈ જવી
૩૨૯૪. બોર આપી કલ્લી કઢાવી લેવી
૩૨૯૫. બોર બોર આંસુએ રોવું
૩૨૯૬. બોલબાલા થઈ જવી
૩૨૯૭. બોલી બગાડવું
૩૨૯૮. બોલીને ફરી જવું

૩૨૯૯. બોલે તેના બોર વેંચાય
 ૩૩૦૦. બોલ્યું ચાલ્યું માફ કરજો (નહિતો થાય તે કરી લેજો!)
 ૩૩૦૧. બોળી મારવું
 ૩૩૦૨. બ્રાહ્મણ ભટ્ટ લાડુ ચટ્ટ
 ૩૩૦૩. બ્રાહ્મણી વંઠે તો તરકડે જાય

ભ

૩૩૦૪. ભગવાન તો ભાવનો ભૂખ્યો છે
 ૩૩૦૫. ભગવાનના ઘરનો માણસ
 ૩૩૦૬. ભગાના ભાઈ જેવું કામ કરવું
 ૩૩૦૭. ભગો કરવો / થઈ જવો
 ૩૩૦૮. ભડ ભડ કરતી આગ ભભૂકી ઊઠી
 ૩૩૦૯. ભડ માણસ
 ૩૩૧૦. ભડક પેસી જવી
 ૩૩૧૧. ભડકવું / ભડકી જવું
 ૩૩૧૨. ભડકે બળવું
 ૩૩૧૩. ભડકો કરવો / થવો / સળગાવવો
 ૩૩૧૪. ભડનો દીકરો
 ૩૩૧૫. ભડભડિયો માણસ / સ્વભાવ
 ૩૩૧૬. ભડાકા કરવા / ભડાકે દેવું
 ૩૩૧૭. ભડાંગ કરતાં પડી જવું
 ૩૩૧૮. ભણકારા થવા / વાગવા
 ૩૩૧૯. ભણતાં પંડિત નીપજે, લખતાં લહિયો થાય
 ૩૩૨૦. ભણીગણીને ઊંધા પડી જવું / પોપટ થવું
 ૩૩૨૧. ભણેગણે તે નામું લખે, ન ભણે તે દીવો ધરે

૩૩૨૨. ભણેલો ભૂલે ત્યારે ભીંત ભૂલે
 ૩૩૨૩. ભણ્યો પણ ગણ્યો નહિ
 ૩૩૨૪. ભભકો કરવો
 ૩૩૨૫. ભભૂકી ઊઠવું
 ૩૩૨૬. ભમ કરતું પડી જવું / ભમ થઈ જવું
 ૩૩૨૭. ભમરડો ચિતરવો / ફેરવવો
 ૩૩૨૮. ભમી જવું
 ૩૩૨૯. ભમ્મર ચડાવવી
 ૩૩૩૦. ભય વિના પ્રીતિ નહિ
 ૩૩૩૧. ભયો ભયો કરવું / થઈ જવું
 ૩૩૩૨. ભરખવું / ભરખાઈ જવું
 ૩૩૩૩. ભરડી મારવું
 ૩૩૩૪. ભરડો લેવો
 ૩૩૩૫. ભરણપોષણ કરવું
 ૩૩૩૬. ભરણું કરવું / ભરવું / ભરાવું
 ૩૩૩૭. ભરત કરવું / ભરવું / ભરતગૂંથણ
 ૩૩૩૮. ભરમ ખોલવો / ભાંગવો
 ૩૩૩૯. ભરાઈ પડવું
 ૩૩૪૦. ભરાવો થવો
 ૩૩૪૧. ભરી પીવું
 ૩૩૪૨. ભરેલ પેટે ખાંડવી ખારી લાગે
 ૩૩૪૩. ભરેલું નાળિયેર
 ૩૩૪૪. ભરોસાની ભેંશ પાડો જણે
 ૩૩૪૫. ભર્યા પેટે સાકર ખાટી લાગે
 ૩૩૪૬. ભલભલાનું.....

૩૩૪૭. ભલભલાને ભૂ પાઈ દેવું
૩૩૪૮. ભલમનશાઈ કરવી / રાખવી
૩૩૪૯. ભલાઈનો જમાનો રઘો નથી
૩૩૫૦. ભલીવાર ન હોવી
૩૩૫૧. ભલું થયું ભાંગી જંજાળ, સુખે ભજશું શ્રીગોપાળ
૩૩૫૨. ભલું હશે તો...
૩૩૫૩. ભલુંબૂરું સંભળાવવું
૩૩૫૪. ભવ બગાડવો / સુધારવો
૩૩૫૫. ભવન ફરી જવું
૩૩૫૬. ભવની ભાવટ ભાંગવી
૩૩૫૭. ભવાડો કરવો
૩૩૫૮. ભવાં ચડી જવાં
૩૩૫૯. ભવોભવનો ઓશિંગણ
૩૩૬૦. ભસતો કૂતરો કરડે નહિ
૩૩૬૧. ભસી નાખવું / મારવું
૩૩૬૨. ભાઈ બાપા કરવા
૩૩૬૩. ભાઈ ભાગ પાડવા
૩૩૬૪. ભાખોડિયાં ભરવા / ભાખોડિયાભેર ચાલવું
૩૩૬૫. ભાગ લેવો / ભાગે પડતું
૩૩૬૬. ભાગતા ભૂતની ચોટલી ભલી
૩૩૬૭. ભાગતા ભોંય ભારે થઈ પડવી
૩૩૬૮. ભાગ્ય ઊઘડવું
૩૩૬૯. ભાગ્ય જાગવું
૩૩૭૦. ભાગ્ય ફરવું
૩૩૭૧. ભાગ્ય ફૂટવું

૩૩૭૨. ભાગ્યનો સિતારો ચમકવો
૩૩૭૩. ભાગ્યશાળીને ભૂત રળે
૩૩૭૪. ભાજી મૂળાના ભાવે /ની જેમ ગણવું
૩૩૭૫. ભાઠાં ખાવાં / દેવા / મારવા
૩૩૭૬. ભાઠે ભરાવું
૩૩૭૭. ભાડમાં જાય / પડે
૩૩૭૮. ભાડાનો ટટ્ટુ
૩૩૭૯. ભાણું સાચવવું / ભાણે ખપતું
૩૩૮૦. ભાણે આવ્યું તે જમવું ને કર્મે લખ્યું તે વેઠવું
૩૩૮૧. ભાત ઊઠવી / ઊપસવી / પડવી / પાડવી
૩૩૮૨. ભાતું / ભાથું આપવું / ખાવું / બંધાવવું / બાંધવું
૩૩૮૩. ભાદરવાની ભેંશ
૩૩૮૪. ભાદરવાનો ભીંડો
૩૩૮૫. ભાન કરાવવું
૩૩૮૬. ભાન થવું
૩૩૮૭. ભાનમાં આવવું
૩૩૮૮. ભાન લાવવું
૩૩૮૯. ભાભો રહે ભારમાં તો વહુ રહે લાજમાં
૩૩૯૦. ભાર ઉતારવો / વેંઢારવો
૩૩૯૧. ભાર દઈને / મૂકીને કહેવું
૩૩૯૨. ભારમાં રહેવું
૩૩૯૩. ભારાડી માણસ
૩૩૯૪. ભારે કરી / ભારે થઈ
૩૩૯૫. ભારે પડી જવું
૩૩૯૬. ભાવ આપવો

૩૩૯૭. ભાવ ખાવો
૩૩૯૮. ભાવ થવો
૩૩૯૯. ભાવ પુછાવો
૩૪૦૦. ભાવ ભજવવો
૩૪૦૧. ભાવટ ભાંગવી
૩૪૦૨. ભાવતું'તું ને વૈદે કહ્યું
૩૪૦૩. ભાવમાં ચીરી નાખવું
૩૪૦૪. ભાંગ ચડવી / ભાંગ પીને લવારો કરવો
૩૪૦૫. ભાંગરો વાટવો
૩૪૦૬. ભાંગ્યાનો ભેરુ
૩૪૦૭. ભાંગ્યું તો ય ભરુચ
૩૪૦૮. ભાંજગડ કરવી
૩૪૦૯. ભાંજગડ ચાલવા દેવી / થવા દેવી
૩૪૧૦. ભાંજગડમાં પડવું
૩૪૧૧. ભાંડો ફૂટી જવો / ફોડવો
૩૪૧૨. ભાંભરડા દેવા / નાખવા / ભાંભરવું
૩૪૧૩. ભીખના હાંલ્લા શીકે ન ચડે
૩૪૧૪. ભીખને માથે ભઠ
૩૪૧૫. ભીડ ટાળવી
૩૪૧૬. ભીડ પડવી
૩૪૧૭. ભીડ ભાંગવી
૩૪૧૮. ભીડમાં આવી જવું
૩૪૧૯. ભીનું સંકેલવું / સંકેલી લેવું
૩૪૨૦. ભીને વાન
૩૪૨૧. ભીંડો મારવો

૩૪૨૨. ભીંત સાથે માથું પછાડવું
૩૪૨૩. ભીંતને પણ કાન હોય છે
૩૪૨૪. ભીંસમાં આવી જવું / લેવું
૩૪૨૫. ભુખાળવો / ભુખ્ખડ
૩૪૨૬. ભુરાયું થવું
૩૪૨૭. ભુલાવામાં પડવું
૩૪૨૮. ભુવો ધૂણે પણ નાળિયેર તો ઘર ભણી જ ફેંકે
૩૪૨૯. ભૂકા કાઢી નાખવા / બોલાવી દેવા
૩૪૩૦. ભૂકા નીકળી જવા
૩૪૩૧. ભૂકેભૂકા ઊડી જવા
૩૪૩૨. ભૂખ ઊઘડવી
૩૪૩૩. ભૂખ ઊડી જવી
૩૪૩૪. ભૂખ ગમે તેટલી લાગે પણ બે હાથે ન ખવાય
૩૪૩૫. ભૂખ જેવું દુઃખ નહિ, ખાધા જેવું સુખ નહિ
૩૪૩૬. ભૂખ ટળવી
૩૪૩૭. ભૂખ ન જુએ કાંકરો, ઊંઘ ન જુએ સાથરો
૩૪૩૮. ભૂખ ભાંગવી
૩૪૩૯. ભૂખ મટવી
૩૪૪૦. ભૂખ મરી જવી
૩૪૪૧. ભૂખ વિના ખાવું શું ને મન વિના ગાવું શું?
૩૪૪૨. ભૂખ વેઠવી
૩૪૪૩. ભૂખ લાગવી
૩૪૪૪. ભૂખડી બારશ
૩૪૪૫. ભૂખના વડચકા
૩૪૪૬. ભૂખભેગા થવું

૩૪૪૭. ભૂખે ચોડવાવું / મરવું / મારવું
૩૪૪૮. ભૂખે ભૂંડું ભાવે, ઊંઘ ઉકરડે આવે
૩૪૪૯. ભૂખખડ
૩૪૫૦. ભૂખ્યો ડાંસ
૩૪૫૧. ભૂત ગયું ને પલીત આવ્યું / ભૂત મરે ને પલીત જાગે
૩૪૫૨. ભૂત ભરાવું / ભરાવી દેવું / વળગવું
૩૪૫૩. ભૂતનું સ્થાનક પીપળો / ભૂતને પીપળો મળી રહે!
૩૪૫૪. ભૂતનો ભાઈ છે
૩૪૫૫. ભૂતોભાઈ પણ ઓળખતો નથી
૩૪૫૬. ભૂરકી છાંટવી / નાખવી
૩૪૫૭. ભૂલ તો ભગવાનનીય થાય
૩૪૫૮. ભૂલચૂક લેવીદેવી
૩૪૫૯. ભૂલથાપ ખવડાવવી / ખાઈ જવી
૩૪૬૦. ભૂલનો ભોગ બની જવું
૩૪૬૧. ભૂલમાં ને ભૂલમાં...
૩૪૬૨. ભૂલું પડી જવું
૩૪૬૩. ભૂલેચૂકે
૩૪૬૪. ભૂલ્યા ત્યાંથી ફરી ગણો
૩૪૬૫. ભૂસું ભરાવું
૩૪૬૬. ભૂંગળ વિનાની ભવાઈ
૩૪૬૭. ભૂંડાં કામ તે ભાણકીનાં જ હોય
૩૪૬૮. ભૂંડાથી ભૂત ભાગે
૩૪૬૯. ભૂંડાને પણ સારો કહેવડાવે તેવો છે
૩૪૭૦. ભૂંડાબોલી ગાળ
૩૪૭૧. ભૂંડું કરવું / બોલવું

૩૪૭૨. ભૂંડું ભૂખ જેવું
૩૪૭૩. ભૂંડું ભૂંડાનો ભાવ ભજવ્યા વિના રહે નહિ
૩૪૭૪. ભેખ લેવો
૩૪૭૫. ભેખડે ભરાવી દેવો
૩૪૭૬. ભેજાગેપ
૩૪૭૭. ભેજાનું દહીં કરવું
૩૪૭૮. ભેજામાં ઉતરવું / ઊતારવું
૩૪૭૯. ભેજું ખલાસ થઈ જવું
૩૪૮૦. ભેજું ચસકી જવું
૩૪૮૧. ભેજું પાકી જવું
૩૪૮૨. ભેજું ફરી જવું
૩૪૮૩. ભેર ખેંચવી / તાણવી
૩૪૮૪. ભેંકડો તાણવો
૩૪૮૫. ભેંશ આગળ ભાગવત વાંચવું
૩૪૮૬. ભેંશ ભાગોળે, છાશ છાગોળે અને ઘેર ધમાધમ
૩૪૮૭. ભેંશ, ભામાણ ને ભાજી, ત્રણે ય પાણીથી રાજી
૩૪૮૮. ભેંશના શીંગડા ભેંશને ભારી
૩૪૮૯. ભોઈની પટલાઈ
૩૪૯૦. ભોગ આપવો
૩૪૯૧. ભોગ ચડાવવો
૩૪૯૨. ભોગ ધરવો
૩૪૯૩. ભોગ લેવો
૩૪૯૪. ભોગ લાગવો
૩૪૯૫. ભોગ લાગ્યા મારા કે...
૩૪૯૬. ભોગજોગે

૩૪૯૭. ભોપાળું કરવું
 ૩૪૯૮. ભોપાળું નીકળી જવું
 ૩૪૯૯. ભોપાળું બહાર પડવું
 ૩૫૦૦. ભોળો ભટક
 ૩૫૦૧. ભોંઠપ લાગવી
 ૩૫૦૨. ભોંઠા પડી જવું
 ૩૫૦૩. ભોંડું બહાર કાઢવું
 ૩૫૦૪. ભોંય ભારે પડવી
 ૩૫૦૫. ભોંયભેગા થઈ જવું

મ

૩૫૦૬. મકરસંક્રાંતિ પુણ્યપર્વણી, ધરમની જે
 ૩૫૦૭. મગ જે પાણીએ ચડતા હોય તે પાણીએ જ ચડાવાય
 ૩૫૦૮. મગજ ઠેકાણે ન હોવું
 ૩૫૦૯. મગજ ફરી જવું
 ૩૫૧૦. મગજ બહેર મારી જવું
 ૩૫૧૧. મગજ ભમી જવું
 ૩૫૧૨. મગજમારી કરવી
 ૩૫૧૩. મગજમાં આવવું / ઊતરવું
 ૩૫૧૪. મગજમાં કીડો સળવળવો
 ૩૫૧૫. મગજમાં ગુમાન ભરાઈ જવું
 ૩૫૧૬. મગજમાં પવન ભરાઈ જવું
 ૩૫૧૭. મગજમાં ફાંકો રાખીને ફરવું
 ૩૫૧૮. મગજમાં ભૂત ભરાઈ જવું
 ૩૫૧૯. મગજમાં રાઈ ચડી જવી

૩૫૨૦. મગનું નામ મરી ન પાડે
૩૫૨૧. મગરનાં આંસુ સારવા
૩૫૨૨. મગને ભાવે મરી મળવા
૩૫૨૩. મઘમઘાટ થઈ જવો
૩૫૨૪. મચક ન આપવી
૩૫૨૫. મજરે આપવું
૩૫૨૬. મજા ઉડાવવી
૩૫૨૭. મજા કરવી
૩૫૨૮. મજા ચખાડવી
૩૫૨૯. મજા પડવી
૩૫૩૦. મજા માણવી
૩૫૩૧. મજા મારવી
૩૫૩૨. મજા લૂંટવી
૩૫૩૩. મજા લેવી
૩૫૩૪. મડાગાંઠ પડવી
૩૫૩૫. મણ મણની ચોપડાવવી
૩૫૩૬. મણનું માથું ભલે જાય પણ નવટાંકનું નાક ન જાય
૩૫૩૭. મતલબ કાઢી લેવી / મતલબનો યાર
૩૫૩૮. મતિ ફરવી
૩૫૩૯. મતિ બગડવી
૩૫૪૦. મતિ મારી જવી
૩૫૪૧. મતિ મૂંઝાઈ જવી
૩૫૪૨. મતિ સૂઝવી
૩૫૪૩. મતિભ્રમ થવો
૩૫૪૪. મત્તું મારવું

૩૫૪૫. મથરાવટી મેલી હોવી
૩૫૪૬. મથાળું બાંધવું
૩૫૪૭. મદ ઊતરવો
૩૫૪૮. મધલાળ આપવી
૩૫૪૯. મધલાળ ચટાડવી
૩૫૫૦. મધલાળ દેખાડવી
૩૫૫૧. મધલાળ પાથરવી
૩૫૫૨. મન ઉપર લેવું
૩૫૫૩. મન ઊઠી જવું
૩૫૫૪. મન ઊતરી જવું
૩૫૫૫. મન ઊંચું થઈ જવું
૩૫૫૬. મન કોચવાવું
૩૫૫૭. મન ખાટું થઈ જવું
૩૫૫૮. મન ખોલવું
૩૫૫૯. મન ચકડોળે / ચકાવે ચડવું
૩૫૬૦. મન ચોટવું
૩૫૬૧. મન ચોરવું
૩૫૬૨. મન જાણે પાપ ને મા જાણે બાપ
૩૫૬૩. મન ઢચુપચું થઈ જવું
૩૫૬૪. મન દઈને કામ કરવું
૩૫૬૫. મન ઠરવું
૩૫૬૬. મન પરોવવું
૩૫૬૭. મન પીગળવું
૩૫૬૮. મન ફરવું
૩૫૬૯. મન બાળવું

૩૫૭૦. મન ભારે થઈ જવું
૩૫૭૧. મન ભાંગી જવું
૩૫૭૨. મન ભાંગે કવેણ
૩૫૭૩. મન મનાવવું
૩૫૭૪. મન મળી જવું
૩૫૭૫. મન માનવું જોઈએ ને?
૩૫૭૬. મન મારીને બેસી રહેવું
૩૫૭૭. મન મૂકીને નાચવું-ગાવું
૩૫૭૮. મન મૂઝાવું
૩૫૭૯. મન મેળ હોવો
૩૫૮૦. મન મેળ થઈ જવો
૩૫૮૧. મન મોકળું કરી રડી લેવું
૩૫૮૨. મન મોટું કરવું
૩૫૮૩. મન મોટું રાખવું
૩૫૮૪. મન મોળું પડી જવું
૩૫૮૫. મન રોકવું
૩૫૮૬. મન લલચાવું
૩૫૮૭. મન લાગવું
૩૫૮૮. મન વાળી લેવું
૩૫૮૯. મન હળવું કરવું / થવું
૩૫૯૦. મન હોય તો માળવે જવાય
૩૫૯૧. મન, મોતી ને કાચ, ભાંગ્યા સંઘાય નહિ
૩૫૯૨. મનથી ઊતરી જવું
૩૫૯૩. મનના ઘોડા દોડાવવા
૩૫૯૪. મનની મનમાં રહી ગઈ

૩૫૯૫. મનનું પોચું
૩૫૯૬. મનનું મેલું
૩૫૯૭. મનનું મોળું
૩૫૯૮. મનનો ઊભરો ઢાલવવો
૩૫૯૯. મનનો માનેલો
૩૬૦૦. મનનો મેલો
૩૬૦૧. મનમાં આણવું
૩૬૦૨. મનમાં આવે તેમ બોલી નાખવું
૩૬૦૩. મનમાં કડવાશ ઊભી થવી
૩૬૦૪. મનમાં ખાંડ ખાય છે
૩૬૦૫. મનમાં ગલગલિયાં થાય એવું
૩૬૦૬. મનમાં ગાંઠ વાળવી
૩૬૦૭. મનમાં ઘા ખાઈ જવો
૩૬૦૮. મનમાં ઘોળાયા કરવું
૩૬૦૯. મનમાં ચચરવું
૩૬૧૦. મનમાં ચાટી ગઈ
૩૬૧૧. મનમાં ડંખ રહી જવો
૩૬૧૨. મનમાં ન લાવવું
૩૬૧૩. મનમાં પરણવું ને મનમાં રાંડવું
૩૬૧૪. મનમાં ભાવે, મૂંડી હલાવે
૩૬૧૫. મનમાં રાખવું / સમસમી જવું
૩૬૧૬. મનમોજી
૩૬૧૭. મનુષ્ય યત્ન, ઈશ્વર કૃપા
૩૬૧૮. મફતના મરી તીખાં ન લાગે
૩૬૧૯. મમત પર ચડી જવું

૩૬૨૦. મમત મૂકી દેવી
૩૬૨૧. મમમમથી / રોટલાથી કામ છે કે ટપટપથી?
૩૬૨૨. મમરો મૂકવો
૩૬૨૩. મરકમરક હસવું
૩૬૨૪. મરયાં લાગવા
૩૬૨૫. મરયાં લેવાં
૩૬૨૬. મરયાં વાટવાં
૩૬૨૭. મરચું મીઠું ભભરાવીને વાત કરવી
૩૬૨૮. મરજાદ પાળવી / રાખવી
૩૬૨૯. મરતાંને મર ન કહે એવો
૩૬૩૦. મરતાંને સૌ મારે
૩૬૩૧. મરતો ગયો ને મારતો ગયો
૩૬૩૨. મરદની મૈયતમાં જવાય, નામદની જાનમાં ન જવાય
૩૬૩૩. મરદનો બોલ
૩૬૩૪. મરદનો ઘા
૩૬૩૫. મરવાના વાંકે જીવતું / મરિયલ ટટ્ટુ
૩૬૩૬. મરી પડવું
૩૬૩૭. મરી ફીટવું
૩૬૩૮. મરી મસાલો છાંટવા / ભભરાવવો
૩૬૩૯. મરે મારો રોયો પીટ્યો
૩૬૪૦. મરો થઈ જવો
૩૬૪૧. મરો યા મારો
૩૬૪૨. મર્મ પામવો
૩૬૪૩. મલાઈ ખાઈ જવી
૩૬૪૪. મલાજો પાળવો / રાખવો

૩૬૪૫. મલાવી મલાવીને વાત કરવી
 ૩૬૪૬. મલીદો હજમ કરી જવો
 ૩૬૪૭. મસકો મારવો
 ૩૬૪૮. મસ્કાબાજ
 ૩૬૪૯. મસાણામાંથી મડાં બેઠા કરવાં
 ૩૬૫૦. મસીદમાં ગયું'તું જ કોણ?
 ૩૬૫૧. મહાજન મા-બાપ છે પણ મારી ખીલી નહિ ખસે
 ૩૬૫૨. મહાત કરવું
 ૩૬૫૩. મહાદેવના ગુણ પૂજારી જાણે
 ૩૬૫૪. મહાભારત કરવું / કામ હાથ પર લેવું
 ૩૬૫૫. મહાભારત મંડાવું / સર્જવું
 ૩૬૫૬. મહારાજ જમશો? તો કહે જમીશું ને સીધું પણ લેશું
 ૩૬૫૭. મહેણું ઉતારવું
 ૩૬૫૮. મહેણું મારવું / ભાંગવું
 ૩૬૫૯. મહેતો મારે ય નહિ અને ભણાવે ય નહિ
 ૩૬૬૦. મહોર મારવી / લગાવવી
 ૩૬૬૧. મળે તો ઈદ, ન મળે તો રોજા
 ૩૬૬૨. મળી જવું
 ૩૬૬૩. મંકોડી પહેલવાન
 ૩૬૬૪. મંગાળે મશ ન વળવા દેવી
 ૩૬૬૫. મંજીરા વગાડવા
 ૩૬૬૬. મંડી પડવું
 ૩૬૬૭. મા કરતાં માસી વહાલી લાગે
 ૩૬૬૮. મા તે મા, બીજા બધા વગડાના વા
 ૩૬૬૯. મા તેવી ઠીકરી, ઘડો તેવી ઠીકરી

૩૬૭૦. મા મને કોઠીમાંથી કાઢ
૩૬૭૧. મા મૂળો ને બાપ ગાજર
૩૬૭૨. માખણ ચોપડવું / લગાવવું
૩૬૭૩. માખી મારવી
૩૬૭૪. માખીના ટાંગા જેટલું
૩૬૭૫. માગવું ને મરવું બરાબર લેખાય
૩૬૭૬. માગીતાગીને કામ રોડવવું
૩૬૭૭. માગું દીકરીનું હોય - માગું વહુનું ન હોય
૩૬૭૮. માગ્યા મુક્તાફળ મળે પણ ભીખને માથે ભદ્ર
૩૬૭૯. માગ્યા વિના મા પણ ન પીરસે
૩૬૮૦. માગ્યા મેહ વરસવા
૩૬૮૧. માગ્યાં મોત મળતા નથી
૩૬૮૨. માઝા મૂકવી
૩૬૮૩. માટી થાજે
૩૬૮૪. માટીપગા થવું
૩૬૮૫. માઠું લગાડવું / લાગવું
૩૬૮૬. માણસ જોઈને વાત કરાય
૩૬૮૭. માણસ ધારે કેંક ને ઈશ્વર કરે કેંક
૩૬૮૮. માણસ માત્ર ભૂલને પાત્ર
૩૬૮૯. માણસ વહાલો નથી, માણસનું કામ વહાલું છે
૩૬૯૦. માણસાઈ રાખવી
૩૬૯૧. માથા કરતા પાઘડી મોટી
૩૬૯૨. માથા માથે માથું ન રહેવું
૩૬૯૩. માથાકૂટ કરવી /માં પડવું
૩૬૯૪. માથાના થવું

૩૬૯૫. માથાનું મળી જવું
 ૩૬૯૬. માથાનો ઘા
 ૩૬૯૭. માથાનો ફરેલ
 ૩૬૯૮. માથાનો દુઃખાવો
 ૩૬૯૯. માથાફોડ કરવી
 ૩૭૦૦. માથાબોળ નાહવું
 ૩૭૦૧. માથાભારે માણસ
 ૩૭૦૨. માથામાં પવન ભરાવો / ભૂત / ભૂસું ભરાઈ જવું
 ૩૭૦૩. માથામાં મારવું
 ૩૭૦૪. માથામાંથી ખોડો કાઢવો
 ૩૭૦૫. માથું ઊંચકવું
 ૩૭૦૬. માથું ઊંચું કરવું / ઊંચું રાખીને ફરવું
 ૩૭૦૭. માથું કાપીને પાઘડી બંધાવવી
 ૩૭૦૮. માથું કૂટવું / પટકવું
 ૩૭૦૯. માથું ખલાસ થઈ જવું
 ૩૭૧૦. માથું ખંજવાળવું
 ૩૭૧૧. માથું ખાવું
 ૩૭૧૨. માથું ધુણાવવું
 ૩૭૧૩. માથું પડે ને ઘડ લડે
 ૩૭૧૪. માથું પાકી જવું
 ૩૭૧૫. માથું ફરવું
 ૩૭૧૬. માથું ફાટી જવું
 ૩૭૧૭. માથું નીચું થઈ જવું
 ૩૭૧૮. માથું ભમી જવું
 ૩૭૧૯. માથું મારવું

૩૭૨૦. માથું ભાંગે એવું
૩૭૨૧. માથે ચડાવવું
૩૭૨૨. માથે ચડી બેસવું
૩૭૨૩. માથે ચાર હાથ હોવા
૩૭૨૪. માથે ચોક્કાળ ઓઢીને રોવું
૩૭૨૫. માથે છાણાં થાપવાં
૩૭૨૬. માથે દુઃખનાં ઝાડ ઉગવાં
૩૭૨૭. માથે નાખવું / મારવું
૩૭૨૮. માથે પડવું
૩૭૨૯. માથે પડેલા મફતલાલ
૩૭૩૦. માથે પડે એટલે એની મેળે બધું આવડે
૩૭૩૧. માથે માછલાં ધોવાં
૩૭૩૨. માથે મોત ભમવું
૩૭૩૩. માથે રહીને કામ કરાવવું
૩૭૩૪. માથે રહીને મરાવે એવો
૩૭૩૫. માથે લટકતી તલવાર હોવી
૩૭૩૬. માથે લેવું
૩૭૩૭. માથે હાથ દઈને રડવું
૩૭૩૮. માથે હાથ દેવો
૩૭૩૯. માથે હાથ મૂકવો
૩૭૪૦. માથે હાથ રાખવો
૩૭૪૧. માન મરતબો સાચવવા
૩૭૪૨. માનતા માનવી
૩૭૪૩. માનમાં રહેવું
૩૭૪૪. માનભંગ થવું

૩૭૪૫. માના પેટમાં શીખીને કોઈ અવતરતું નથી
૩૭૪૬. માના પેટમાંય સખણો નહિ રહ્યો હોય
૩૭૪૭. માને બાપની બૈરી ન કહેવાય
૩૭૪૮. માનો તો દેવ નહિ તો પથ્થર
૩૭૪૯. માફક આવવું
૩૭૫૦. મામલો રફે-દફે કરી નાખવો
૩૭૫૧. મામા બનાવવા
૩૭૫૨. મામા માસીનાનું કામ પહેલું થાય
૩૭૫૩. મામો રોજ / દર વખતે લાડવો ન આપે
૩૭૫૪. માપમાં રહેવું
૩૭૫૫. માર બૂધું ને કર સીધું
૩૭૫૬. માર માર કરતાં આવવું / ભાગવું
૩૭૫૭. માર મોર તોબા પોકારવી
૩૭૫૮. મારકણી નજર
૩૭૫૯. મારગ કાઢવો
૩૭૬૦. મારવો તો ખીર ને ખાવી તો ખીર
૩૭૬૧. મારા છગન-મગન બે સોનાના, ગામનાં છોકરાં ગારાના
૩૭૬૨. મારા હાથની વાત નથી
૩૭૬૩. મારી ખાવું
૩૭૬૪. મારી બલા જાણે
૩૭૬૫. મારી મચડીને
૩૭૬૬. મારીને મુસલમાન કરવો
૩૭૬૭. મારું કે મરું
૩૭૬૮. મારે તેની તલવાર
૩૭૬૯. મારે મોગલ ને ફુલાય પિંજારો

૩૭૭૦. માલ પચી જવો / માલ વગરનો
૩૭૭૧. માલમલીદા ઉડાવવા
૩૭૭૨. માલામાલ થઈ જવું
૩૭૭૩. માવડિયો
૩૭૭૪. માશીબાનું રાજ નથી
૩૭૭૫. માહોલ ખડો થવો / જામવો
૩૭૭૬. માંકડને મોં આવવું
૩૭૭૭. માંગી ખાવું ને મસીદમાં સૂવું
૩૭૭૮. માંજરી આંખવાળાનો ભરોસો નહિ
૩૭૭૯. માંડવાળ કરવી / માંડી વાળવું
૩૭૮૦. માંડવો બાંધવા સૌ આવે પણ છોડવા કોઈ ન આવે
૩૭૮૧. માંડી વાળવું
૩૭૮૨. માંડી વાળેલ
૩૭૮૩. માંચલો મૂંઝાઈ જવો
૩૭૮૪. મિચ્છામી દુક્કડમ
૩૭૮૫. મિજાજ કરવો
૩૭૮૬. મિજાજ ખસવો
૩૭૮૭. મિજાજ ખોવો
૩૭૮૮. મિજાજ ગુમાવવો
૩૭૮૯. મિજાજ જવો
૩૭૯૦. મિજાજ ઠેકાણે ન હોવો
૩૭૯૧. મિજાજ ફાટવો
૩૭૯૨. મિજાજ તો ખાંડી એકનો છે
૩૭૯૩. મિજાજ તો માધિયાની મા જેટલો છે
૩૭૯૪. મિજાજનું ઘોયું

૩૭૯૫. મિયાં ચોરે મૂઠે ને અલ્લા ચોરે ઊંટે
૩૭૯૬. મિયાં મહાદેવનો મેળ કેમ મળે?
૩૭૯૭. મિયાંની મીંદડી
૩૭૯૮. મીઠડાં લેવાં
૩૭૯૯. મીઠા ઝાડના મૂળ ન ખવાય
૩૮૦૦. મીઠા વિનાનું / મીઠાની તાણ
૩૮૦૧. મીઠી છૂરી
૩૮૦૨. મીઠી જીભ
૩૮૦૩. મીઠી નજર
૩૮૦૪. મીઠી મારવી / મીઠી લેવી
૩૮૦૫. મીઠું મરયું ભભરાવીને વાત કરવી
૩૮૦૬. મીણ કાઢવું / થઈ જવું
૩૮૦૭. મીણો ચડવો
૩૮૦૮. મીણો ભણવો
૩૮૦૯. મીન મેખ ન થવાં
૩૮૧૦. મીંડલો બાંધવો / લેવો
૩૮૧૧. મીંડું વળી જવું
૩૮૧૨. મીંઢે માણસ
૩૮૧૩. મુખત્યારનામું આપવું / કરી આપવું / લખી આપવું
૩૮૧૪. મુઠ્ઠી ઊંચેરો માનવી
૩૮૧૫. મુઠ્ઠીઓ વાળીને નાસી જવું / ભાગવું
૩૮૧૬. મુઠ્ઠી ગરમ કરવી
૩૮૧૭. મુઠ્ઠીફાટ / મુઠ્ઠીભર
૩૮૧૮. મુઠ્ઠીમાં રાખવું
૩૮૧૯. મુદલ કરતાં વ્યાજ વધુ વહાલું લાગે

૩૮૨૦. મુવા નહિ ને પાછા થયા
 ૩૮૨૧. મુવા ફાટી પડ્યા!
 ૩૮૨૨. મુવા મોર મોંકાણ
 ૩૮૨૩. મુવા સાટે જીવતું લે એવો
 ૩૮૨૪. મુસાભાઈના વા ને પાણી
 ૩૮૨૫. મુંડાના વાંદરાની જેમ રઝળવું
 ૩૮૨૬. મુંબઈની કમાણી મુંબઈમાં સમાણી
 ૩૮૨૭. મુંબઈમાં રોટલો મળી રહે પણ ઓટલો ન મળે
 ૩૮૨૮. મૂઈ ભેંશના ડોળા મોટા
 ૩૮૨૯. મૂછ ઊંચી કરવી / રાખી ફરવું
 ૩૮૩૦. મૂછ નીચી થઈ જવી
 ૩૮૩૧. મૂછ મૂંડાવી નાખવી
 ૩૮૩૨. મૂછના મોવાળા તોડ્યે મડદાનું વજન ઓછું ન થાય
 ૩૮૩૩. મૂછમાં હસવું
 ૩૮૩૪. મૂછે તાવ / વળ આપવો
 ૩૮૩૫. મૂછે લીંબું લટકાવીને ફરવું
 ૩૮૩૬. મૂઠ ઉતારવી / મારવી
 ૩૮૩૭. મૂડી કરતાં વ્યાજ વધુ વહાલું હોય
 ૩૮૩૮. મૂરખ મિત્ર કરતાં દાનો દુશ્મન સારો
 ૩૮૩૯. મૂરખના ગાડાં ન ભરાય
 ૩૮૪૦. મૂરખની માથે શિંગડા ન ઉગે
 ૩૮૪૧. મૂળાના પત્તીકા જેવા રૂપિયા
 ૩૮૪૨. મૂળાના પાંદડે લીલાલહેર કરવી
 ૩૮૪૩. મૂળિયાં ઊખડી જવા / ઊંડાં હોવા
 ૩૮૪૪. મેખ મારવી

૩૮૪૫. મેણું મારવું
૩૮૪૬. મેથી મારવી
૩૮૪૭. મેથીપાક આપવો / ચખાડવો
૩૮૪૮. મેદાન મારવું / મેદાનમાં આવવું
૩૮૪૯. મેદાને ઊતરવું / પડવું
૩૮૫૦. મેલ કરવત મોચીના મોચી
૩૮૫૧. મેલી નજરે જોવું
૩૮૫૨. મેળ કરવો
૩૮૫૩. મેળ ખાવો / પડવો / બેસવો
૩૮૫૪. મેળ બેસાડવો
૩૮૫૫. મેળ મળવો / મેળવવો
૩૮૫૬. મેળવવું / મેળવણ નાખવું
૩૮૫૭. મેળો ભરવો
૩૮૫૮. મેંદી મૂકાવવી
૩૮૫૯. મોકાણ માંડવી
૩૮૬૦. મોકાણના સમાચાર આપવા / આવવા
૩૮૬૧. મોકાનો લાભ લેવો / મોકો જોઈને કામ કરવું
૩૮૬૨. મોકો ખોવો / ગુમાવવો / હાથથી જવા દેવો
૩૮૬૩. મોખરે કરવું / ધરવું
૩૮૬૪. મોખરો સાચવવો
૩૮૬૫. મોટપ દેખાડવી
૩૮૬૬. મોટપમાંથી બહાર ન આવવું
૩૮૬૭. મોટા ઊપાડે...
૩૮૬૮. મોટા કરે એ લીલા ને નાના કરે તે છિનાળું
૩૮૬૯. મોટા ગજાનો માણસ

૩૮૭૦. મોટા ગામતરે જવું
૩૮૭૧. મોટા મનનો માણસ
૩૮૭૨. મોટા ભા થવું
૩૮૭૩. મોટાઈ દેખાડવી
૩૮૭૪. મોટાના પગરખામાં પગ ઘાલવાનું રહેવા દે
૩૮૭૫. મોટાની પૂંઠે ભમીએ તો વગર મોતે મરીએ
૩૮૭૬. મોટાની સોડમાં ક્યારે ય ન ભરાવું
૩૮૭૭. મોટાની હોય મોટી વાત
આપે અડધો રોટલો ને દળાવે આખી રાત
૩૮૭૮. મોટી મોથ મારવી
૩૮૭૯. મોટું માથું
૩૮૮૦. મોટો વાઘ મારવો
૩૮૮૧. મોઢા ઉપર કાળી શાહી રેડાઈ જવી
૩૮૮૨. મોઢા પર ચૂંકવું
૩૮૮૩. મોઢા પરથી માખ ઊડતી નથી
૩૮૮૪. મોઢા મોઢ કહેવું / ચોડી દેવું
૩૮૮૫. મોઢાનો મોળો
૩૮૮૬. મોઢામાં આંગળી નાખીને બોલાવવું
૩૮૮૭. મોઢામાં પાણી આવવું / છૂટવું
૩૮૮૮. મોઢામાં જીભ છે કે નહિ? મગ ભર્યા છે?
૩૮૮૯. મોઢામાં જીભ ઘાલીને બેસવું
૩૮૯૦. મોઢામાંથી ફાટે તો ખબર પડે ને?
૩૮૯૧. મોઢા સુધી વાત આવી જવી
૩૮૯૨. મોઢું ઊઘડવું / ઊઘાડવું
૩૮૯૩. મોઢું કટાણું કરવું

૩૮૯૪. મોઢું કાળું કરવું / કાળું થઈ જવું
૩૮૯૫. મોઢું ચડાવવું / ચડાવીને ફરવું
૩૮૯૬. મોઢું છુપાવવું
૩૮૯૭. મોઢું તોડી લેવું
૩૮૯૮. મોઢું ધોવા જવું
૩૮૯૯. મોઢું પડી જવું
૩૯૦૦. મોઢું પહોળું થઈ જવું
૩૯૦૧. મોઢું ફિક્કું પડી જવું
૩૯૦૨. મોઢું ફરી જવું
૩૯૦૩. મોઢું બંધ કરવું
૩૯૦૪. મોઢું બગાડવું
૩૯૦૫. મોઢું ભાંગી જવું
૩૯૦૬. મોઢું મચકોડવું
૩૯૦૭. મોઢું મીઠું કરાવવું
૩૯૦૮. મોઢું લટકાવીને ફરવું
૩૯૦૯. મોઢું લેવાઈ જવું
૩૯૧૦. મોઢું વકાસીને બેસી રહેવું
૩૯૧૧. મોઢું વાંકું કરવું
૩૯૧૨. મોઢું વીલું થઈ જવું
૩૯૧૩. મોઢું સંતાડતા ફરવું
૩૯૧૪. મોઢું સિવાઈ જવું
૩૯૧૫. મોઢું જોઈને ચાંદલો કરાય
૩૯૧૬. મોઢું વાઘનું પણ છાતી શિયાળની
૩૯૧૭. મોઢે ચડાવેલું
૩૯૧૮. મોઢે છે / થઈ જવું

૩૯૧૯. મોઢે થઈ આવવું
૩૯૨૦. મોઢે મેશ ચોપડવી
૩૯૨૧. મોત બગડવું / બગાડવું
૩૯૨૨. મોત વહાલું કરવું
૩૯૨૩. મોતના મોંમાંથી પાછા ફરવું / મોતને હાથતાળી દેવી
૩૯૨૪. મોતને મૂરત ન હોય
૩૯૨૫. મોતનો મલાજો રાખવો
૩૯૨૬. મોતિયા મરી જવા
૩૯૨૭. મોથ મારવી
૩૯૨૮. મોરના ઈંડાને ચીતરવા ન પડે
૩૯૨૯. મોસાળમાં જમણ અને મા પીરસનાર
૩૯૩૦. મોળાં પડી જવું
૩૯૩૧. મોં ઊતરી જવું
૩૯૩૨. મોં નાનું થઈ જવું
૩૯૩૩. મોં પર લોટ ઊડે છે
૩૯૩૪. મોં પરથી માખી ઉડતી નથી
૩૯૩૫. મોં ભારમાં રાખવું
૩૯૩૬. મોં ભાંગી જવું
૩૯૩૭. મોં મચકોડવું
૩૯૩૮. મોં મરકમરક થવું
૩૯૩૯. મોં મલકાવવું
૩૯૪૦. મોં માથાના મેળ વિનાની વાત
૩૯૪૧. મોં લેવાઈ જવું
૩૯૪૨. મોં વીલું પડી જવું
૩૯૪૩. મોંએ ચડાવેલું

૩૯૪૪. મોંઘા થવું
 ૩૯૪૫. મોંબદલો આપવો / દેવો / લેવો
 ૩૯૪૬. મોંભેર પટકાવું
 ૩૯૪૭. મોંમાં આવેલો કોળિયો ઝૂંટવાઈ જવો
 ૩૯૪૮. મોંમાંથી લાળ ટપકવી

૫-૨

૩૯૪૯. યથા રાજા તથા પ્રજા
 ૩૯૫૦. યા હોમ કરીને પડો ફતોહ છે આગે
 ૩૯૫૧. યાદવાસ્થળી જામવી
 ૩૯૫૨. યુક્તિ લડાવવી
 ૩૯૫૩. યેન કેન પ્રકારેણ
 ૩૯૫૪. યોગ ઊભો થવો / સાધવો
 ૩૯૫૫. યોગાનુયોગ
 ૩૯૫૬. રકઝક કરવી
 ૩૯૫૭. રકાસ થવો
 ૩૯૫૮. રખડતા રામ
 ૩૯૫૯. રખડાવવું / રખડી પડવું
 ૩૯૬૦. રખેને
 ૩૯૬૧. રગ / રગેરગ ઓળખવી / જાણવી
 ૩૯૬૨. રગ પકડવી / પકડાવી / હાથમાં આવવી
 ૩૯૬૩. રગડવું / રગડપટ્ટી કરવી / રગડો કરવો
 ૩૯૬૪. રગદોળવું / રગદોળાવું
 ૩૯૬૫. રગડધગડ કામ ચાલવું / રગશિયું ગાડું
 ૩૯૬૬. રગવું

૩૯૬૭. રઘવાટ ઊપડવો / રઘવાયા થઈ જવું
 ૩૯૬૮. રચ્યુંપચ્યું રહેવું
 ૩૯૬૯. રજનું ગજ કરવું
 ૩૯૭૦. રજવાડી કારભાર એમ જ ચાલે!
 ૩૯૭૧. રજવાડી ઠાઠમાઠ
 ૩૯૭૨. રજા આપી દેવી
 ૩૯૭૩. રજેરજનો જાણકાર
 ૩૯૭૪. રડારોળ કરવી
 ૩૯૭૫. રડ્યુંખડ્યું કોક
 ૩૯૭૬. રઠ ઉપડવી / લાગવી / લેવી
 ૩૯૭૭. રણીધણી થઈને બેસવું
 ૩૯૭૮. રણે ચડવું
 ૩૯૭૯. રઙ્ગચક્કર થઈ જવું
 ૩૯૮૦. રફેદફે કરવું / થવું
 ૩૯૮૧. રમકાવવું
 ૩૯૮૨. રમત રમવી
 ૩૯૮૩. રમતવાતમાં
 ૩૯૮૪. રમતારામ
 ૩૯૮૫. રમઝટ કરવી / જમાવવી / જામવી / બોલાવવી
 ૩૯૮૬. રમતા રામ
 ૩૯૮૭. રમતું કરવું / મૂકવું / મેલવું
 ૩૯૮૮. રવાડે ચડી જવું / ચડાવી દેવું
 ૩૯૮૯. રવાના કરવું / થવું
 ૩૯૯૦. રસ આવવો
 ૩૯૯૧. રસ કાઢવો / ચાખવો / પીવો / માણવો

૩૯૯૨. રસ ઊડી જવો
૩૯૯૩. રસ ધરાવવો
૩૯૯૪. રસ પડવો
૩૯૯૫. રસ લેવો
૩૯૯૬. રસ હોવો
૩૯૯૭. રસ ગળે ને કટકાં પડે તેવી વાત
૩૯૯૮. રસના છાંટણાં હોય, કૂંડાં નહિ
૩૯૯૯. રસનું ઘોયું
૪૦૦૦. રસાતળ જવું
૪૦૦૧. રસ્તા પર આવી જવું / પર લાવવું
૪૦૦૨. રસ્તાની બોરડી સૌ કોઈ ઝૂટે
૪૦૦૩. રસ્તે ચડાવવું
૪૦૦૪. રસ્તે પડવું
૪૦૦૫. રસ્તો કરવો / કાઢવો
૪૦૦૬. રસ્તો માપવો
૪૦૦૭. રળી ખાવું
૪૦૦૮. રંગ ગયા પણ ઢંગ ન ગયા
૪૦૦૯. રંગ ચડવો
૪૦૧૦. રંગ છે તને!
૪૦૧૧. રંગ જમાવવો / જામવો
૪૦૧૨. રંગ જોવો
૪૦૧૩. રંગ દેખાડવો
૪૦૧૪. રંગ બદલવો / બદલાઈ જવો
૪૦૧૫. રંગ રાખવો
૪૦૧૬. રંગ લાગવો

૪૦૧૭. રંગમાં આવી જવું / ભંગ પડવો
૪૦૧૮. રંગીન મિજાજના હોવું
૪૦૧૯. રંગે રંગાવું
૪૦૨૦. રંગેયંગે કામ પતી જવું
૪૦૨૧. રંગોળી કાઢવી / ચિતરવી / પૂરવી
૪૦૨૨. રંજાડવું
૪૦૨૩. રંદો / રંધો ફેરવવો / મારવો / લગાવવો
૪૦૨૪. રા. બ. (રાવ બહાદૂર)
૪૦૨૫. રા. રા. (રાજમાન રાજેશરી)
૪૦૨૬. રા. સા. (રાવ સાહેબ)
૪૦૨૭. રાઈના પહાડ રાતે ગયા
૪૦૨૮. રાઈનો પહાડ કરવો
૪૦૨૯. રાગડાં તાણવાં
૪૦૩૦. રાગ આવવો / થવો
૪૦૩૧. રાગે ચડવું
૪૦૩૨. રાજ આવવું / કરવું
૪૦૩૩. રાજા, વાજા ને વાંદરા, ત્રણેય સરખા
૪૦૩૪. રાજાને ગમી તે રાણી, છાણા વીણતી આણી
૪૦૩૫. રાજાપાઠમાં આવી જવું
૪૦૩૬. રાજી રાજી / રાજીના રેડ થઈ જવું
૪૦૩૭. રાજીપો અનુભવવો
૪૦૩૮. રાડ ઊઠવી
૪૦૩૯. રાડ નાખવી
૪૦૪૦. રાડ પડાવવી
૪૦૪૧. રાડ પાડવી

૪૦૪૨. રાડ બોલાવવી
૪૦૪૩. રાડરાડી કરવી
૪૦૪૪. રાણાને કાણો કેમ કહેવાય?
૪૦૪૫. રાત ગઈ અને વાત ગઈ
૪૦૪૬. રાત થોડી ને વેશ ઝાઝા
૪૦૪૭. રાત માથે લેવી
૪૦૪૮. રાતી રાયણ જેવું / રાતું ચોળ
૪૦૪૯. રાતુંપીળું થઈ જવું
૪૦૫૦. રાતે પાણીએ રોવાનો વખત
૪૦૫૧. રાન રાન ને પાન પાન થઈ જવું
૪૦૫૨. રાફડો ફાટ્યો છે
૪૦૫૩. રાબેતા મુજબ
૪૦૫૪. રામ રમી જવા / રમાડી દેવા
૪૦૫૫. રામ રામ કરવા
૪૦૫૬. રામ રાખે તેને કોણ ચાખે
૪૦૫૭. રામ બોલો ભાઈ રામ થઈ જવું / રામશરણ પહોંચવું
૪૦૫૮. રામકહાણી થવી
૪૦૫૯. રામનું નામ લો, વાત પૂરી થઈ ગઈ
૪૦૬૦. રામના નામે પથ્થર તરે
૪૦૬૧. રામનું રાજ
૪૦૬૨. રામનું સોણું ભરતને ફળ્યું
૪૦૬૩. રામને રળવું નહિ અને સીતાને દળવું નહિ
૪૦૬૪. રામબાણ ઈલાજ
૪૦૬૫. રામબાણ વાગ્યા હોય તે જાણે
૪૦૬૬. રામાયણ કરવી / માંડવી

૪૦૬૭. રાંકનું રતન
૪૦૬૮. રાંડ્યા પછીનું ડહાપણ
૪૦૬૯. રાંધવા ગયા કંસાર અને થઈ ગયું થૂલું
૪૦૭૦. રાંધ્યા ધાન રઝળી પડવા
૪૦૭૧. રિસામણાં મનામણાં કરવાં
૪૦૭૨. રિસાવું મનાવું
૪૦૭૩. રીડીયારમણ કરી મૂકવું
૪૦૭૪. રીંગણાં જોખવા
૪૦૭૫. રુઆબ કરવો / છાંટવો / દેખાડવો
૪૦૭૬. રુઆબ પડવો / રાખવો
૪૦૭૭. રૂખ કાઢવી / જોવી
૪૦૭૮. રૂઝ આવવી
૪૦૭૯. રૂડાં વાનાં થવાં
૪૦૮૦. રૂપ રૂપનો અંબાર
૪૦૮૧. રૂપે રૂડાં ને કરમના કૂડાં
૪૦૮૨. રુંગું આવવું
૪૦૮૩. રુંધામણ અનુભવવી
૪૦૮૪. રુંવાડાં ઊભાં થવાં
૪૦૮૫. રુંવાડું ન ફરકવું
૪૦૮૬. રુંવેરુંવાં ઊભા થઈ જવા
૪૦૮૭. રેચ આપવો / લાગવો
૪૦૮૮. રેઢિયાળ ખાતું
૪૦૮૯. રેઢું પડવું / મૂકવું
૪૦૯૦. રેતી પીલે તેલ ન નીકળે
૪૦૯૧. રેતીમાં વહાણ ચલાવવું

૪૦૯૨. રેવડી ઉડાવવી / થવી / દાણાદાણ કરી નાખવી
૪૦૯૩. રેવડીવાળાનો ભાઈ ગંડેરીવાળો
૪૦૯૪. રૈયત તો રાજા રામની પણ થઈ ન હતી
૪૦૯૫. રોકકળ કરવી
૪૦૯૬. રોકડું પરખાવવું
૪૦૯૭. રોકડો જવાબ આપવો
૪૦૯૮. રોકડો હિસાબ ગણી દેવો
૪૦૯૯. રોગ ને શત્રુ ઉગતાં જ ડામવા પડે
૪૧૦૦. રોજ ઊઠીને
૪૧૦૧. રોજ મરે એને કોણ રોવે
૪૧૦૨. રોજની રામાયણ
૪૧૦૩. રોટલા ભેગું થવું
૪૧૦૪. રોટલાથી કામ કે ટપટપથી
૪૧૦૫. રોટલે પહોળું / મોટું હોવું
૪૧૦૬. રોટલો અભડાવવો
૪૧૦૭. રોટલો કરી નાખવો
૪૧૦૮. રોટલો રળી ખાવો
૪૧૦૯. રોટલો રોટલો ટળી જવો
૪૧૧૦. રોડવવું / રોડવી લેવું
૪૧૧૧. રોડાં નાખવા
૪૧૧૨. રોણું, જોણું અને વગોણું થાય એવું કામ કદી ન કરવું
૪૧૧૩. રોતલ માવડી
૪૧૧૪. રોતીસુરત
૪૧૧૫. રોતો રોતો જાય તે મુવાની ખબર લઈ આવે
૪૧૧૬. રોદણાં રડવાં / રોવાં

૪૧૧૭. રોફ ચલાવવો / છાંટવો / બેસાડવો / મારવો
 ૪૧૧૮. રોલાં લેવાં
 ૪૧૧૯. રોષનો ભોગ બનવું
 ૪૧૨૦. રોળીટોળી નાખવું
 ૪૧૨૧. રોંઢો કરવો
 ૪૧૨૨. રોંઢા ખાવા / લેવડાવવા

લ

૪૧૨૩. લક્ષ્મી ચાંદલો કરવા આવે ત્યારે મોં ધોવા ન જવાય
 ૪૧૨૪. લક્ષ્મી પધારવી
 ૪૧૨૫. લખણ ઝળકાવવા
 ૪૧૨૬. લખણ ન બદલે લાખા
 ૪૧૨૭. લખણ લખેસરીનાં અને કરમ કોડીનાં
 ૪૧૨૮. લખલખું આવી જવું
 ૪૧૨૯. લખલૂંટ / જલિમ ખર્ચા કરવા
 ૪૧૩૦. લખાપટ્ટી કરવી
 ૪૧૩૧. લખી આપવું / દેવું
 ૪૧૩૨. લખી રાખવું / લેવું
 ૪૧૩૩. લખેલું વંચાય
 ૪૧૩૪. લખ્યા લેખ લલાટે મિથ્યા થાય નહિ
 ૪૧૩૫. લગન ઉકેલવા / માંડવા / લખવા / લેવાં
 ૪૧૩૬. લગનનાં ગીત લગન વખતે જ ગવાય
 ૪૧૩૭. લગને લગને કુંવારા લાલ
 ૪૧૩૮. લગામ ખેંચવી / છૂટી મૂકી દેવી / પકડવી

૪૧૩૯. લગ્ન એટલે લાકડાના લાડુ, ખાય તે પસ્તાય
અને ન ખાય તે પણ પસ્તાય
૪૧૪૦. લચકો દાળ
૪૧૪૧. લચ્છો મારવો
૪૧૪૨. લટ કાતરવી / ગૂંથવી / બાંધવી / સમારવી / વાળવી
૪૧૪૩. લટક મટક / લટકાળી
૪૧૪૪. લટકતું મૂકવું / લટકાવી રાખવું
૪૧૪૫. લટકો, ચટકો ને મટકો
૪૧૪૬. લટાર મારવી
૪૧૪૭. લટિયા-ઝંટિયા ઓળવાં, ઊડવાં, પકડવાં, પીંખવાં
૪૧૪૮. લટુડાપટુડા કરવાં
૪૧૪૯. લટ્ટું બની જવું
૪૧૫૦. લડ નહિ તો લડવાવાળો દે
૪૧૫૧. લડથડિયાં / લથડિયાં આવવાં / ખાવાં
૪૧૫૨. લડધો થયો તોય કાંઈ સમજતો નથી
૪૧૫૩. લઢણ પડવી
૪૧૫૪. લત પડવી / લાગવી
૪૧૫૫. લતાડ / લપડાક ખાવી / લાગવી / વાગવી
૪૧૫૬. લપ કરવી
૪૧૫૭. લપ વળગવી
૪૧૫૮. લપલપિયો કાચબો
૪૧૫૯. લપસી પડ્યો તો કહે નમસ્કાર કર્યા
૪૧૬૦. લપેટમાં આવવું / લેવું
૪૧૬૧. લપેટો મારવો / લેવો
૪૧૬૨. લપોડશંખ પાસે માગો લાખ તો કહે આપું સવા લાખ

૪૧૬૩. લખનછપ્પન કરવી / રાખવી
૪૧૬૪. લફડામાં પડવું
૪૧૬૫. લફડું કરવું / વળગવું
૪૧૬૬. લફડેબાજ
૪૧૬૭. લબડતાં રહી જવું
૪૧૬૮. લબડતું મૂકવું
૪૧૬૯. લબડધક્કે ચડાવવું
૪૧૭૦. લબડી પડવું
૪૧૭૧. લબાચા ઉપાડવા / ઊઠાવવા / ફેરવવા
૪૧૭૨. લમણાંઝીક કરવી
૪૧૭૩. લલ્લા પપ્પા કરવા
૪૧૭૪. લલ્લુ-પંજુ સમજવા
૪૧૭૫. લવકારા મારવા
૪૧૭૬. લવરી કરવી / એ ચડવું / લવારો કરવો
૪૧૭૭. લસણ ખાઈને લાગી પડવું
૪૧૭૮. લહાણી કરવી / વહેંચવી
૪૧૭૯. લહાવો લૂંટવો / લેવો
૪૧૮૦. લહેરી લાલો
૪૧૮૧. લંકા લૂંટવી / લૂંટાઈ જવી
૪૧૮૨. લંકાની લાડી ને ઘોઘાનો વર
૪૧૮૩. લંકામાં સોનું તો ઘણું હોય પણ આપણને એ શું કામનું?
૪૧૮૪. લંગર નાખવું
૪૧૮૫. લંગોટીયો યાર
૪૧૮૬. લંપટવેડા કરવાં
૪૧૮૭. લાઈન લેવી

૪૧૮૮. લાઈનસર થવું
૪૧૮૯. લાઈને ચડવું
૪૧૯૦. લાકડા ભેગા થવું
૪૧૯૧. લાકડાની તલવારથી કામ લેવું / લડવું
૪૧૯૨. લાકડાનો લાડુ
૪૧૯૩. લાકડાં લડાવવાં / સંકોરવા
૪૧૯૪. લાકડું ઘાલવું / ઘુસાડવું / નાખવું
૪૧૯૫. લાકડે માકડું વળગાવી દેવું
૪૧૯૬. લાખ ભેગા સવા લાખ
૪૧૯૭. લાખ મરજો પણ લાખોનો પાલનહાર ન મરજો
૪૧૯૮. લાખ મળ્યા નહિ ને લખેશરી થયા નહિ
૪૧૯૯. લાખ વાતની એક વાત
૪૨૦૦. લાખના બાર હજાર કરવા
૪૨૦૧. લાખના રાખ કરવા છે કે રાખના લાખ?
૪૨૦૨. લાખે લેખાં થવાં / લાખોમાં રમવું
૪૨૦૩. લાગ આપવો / મળવો
૪૨૦૪. લાગ જોઈને ઘા કરવો / તીર ફેંકવું / સોગઠી મારવી
૪૨૦૫. લાગનો હોવું
૪૨૦૬. લાગમાં લેવું
૪૨૦૭. લાગુ થઈ જવું / પડી જવું
૪૨૦૮. લાગો ઉઘરાવવો / નાખવો / લેવો / વસૂલ કરવો
૪૨૦૯. લાગ્યું તો તીર, નહિ તો તુક્કો
૪૨૧૦. લાજ આવવી
૪૨૧૧. લાજ કાઢવી
૪૨૧૨. લાજ તજવી / મૂકવી

૪૨૧૩. લાજ રાખવી
૪૨૧૪. લાજ લૂંટવી
૪૨૧૫. લાજ વિનાનું
૪૨૧૬. લાજવાને બદલે ગાજવું
૪૨૧૭. લાજી મરવું
૪૨૧૮. લાડ કરવા / લડાવવાં
૪૨૧૯. લાડવો કાઢવો / ખાવો / દાટ્યો હોવો / મળી જવો / લેવો
૪૨૨૦. લાડી અને પાડીના નીવડે જ વખાણ કરાય
૪૨૨૧. લાડી, વાડી ને ગાડી
૪૨૨૨. લાભ ખાટવો
૪૨૨૩. લાભ ખોવો / ગુમાવવો
૪૨૨૪. લાભ મેળવવો / લેવો
૪૨૨૫. લાભેલોભે તણાવું
૪૨૨૬. લાલઘૂમ / લાલચોળ થવું
૪૨૨૭. લાલનપાલન કરવું
૪૨૨૮. લાલપીળાં થવું
૪૨૨૯. લાલબત્તી દેખાડવી
૪૨૩૦. લાલબાઈ / લાય મૂકવી / મેલવી
૪૨૩૧. લાલચ બૂરી બલા છે
૪૨૩૨. લાલો લાભ વિના ન લોટે
૪૨૩૩. લાલ-લશ્કર સાથે
૪૨૩૪. લાસરિયાવેડા કરવા
૪૨૩૫. લાલ્હ બળવી / લાગવી
૪૨૩૬. લાળ પડવી / પાડવી
૪૨૩૭. લાળાં ચાવવાં

૪૨૩૮. લાંઘણ કરવી / થવી
૪૨૩૯. લાંછન લાગવું
૪૨૪૦. લાંબા જોડે ટૂંકો જાય, મરે નહિ તો માંદો થાય
૪૨૪૧. લાંબા થઈ જવું / થવું
૪૨૪૨. લાંબી ફાળ ભરવી / લાંબો કૂદકો મારવો
૪૨૪૩. લાંબું ખેંચવું
૪૨૪૪. લાંબું ચલાવવું
૪૨૪૫. લાંબું જોવું
૪૨૪૬. લાંબું લપસીંદર
૪૨૪૭. લિખિતંગ
૪૨૪૮. લીધી વાત ન મૂકવી
૪૨૪૯. લીલા તોરણે પાછા ફરવું
૪૨૫૦. લીલા લહેર કરવા / થઈ જવા
૪૨૫૧. લીલી વાડી જોઈને જવું
૪૨૫૨. લીલીસૂકી જોવી
૪૨૫૩. લીલો દુઃકાળ પડવો
૪૨૫૪. લુખ્યાગીરી કરવી
૪૨૫૫. લુખ્યો માણસ
૪૨૫૬. લુલી વાસીદું વાળે ને બે જણી કેડ ઝાલે
૪૨૫૭. લુલીને લગામમાં રાખવી
૪૨૫૮. લૂગડાં ઉતારી લેવાં / ખંખેરી ચાલતાં થવું
૪૨૫૯. લૂણ ઉતારવું
૪૨૬૦. લૂણ ખાવું
૪૨૬૧. લૂણ હરામ કરવું
૪૨૬૨. લૂણની ફરજ અદા કરવી

૪૨૬૩. લૂણી ધોને તાણી જાય
૪૨૬૪. લૂણો ખાઈ જવો / લાગવો
૪૨૬૫. લે લાકડી ને કર મેરાયું
૪૨૬૬. લે લોટી ને માર લંગોટી
૪૨૬૭. લેખ પર મેખ મારવી
૪૨૬૮. લેખાં લેવા
૪૨૬૯. લેખે લાગવું
૪૨૭૦. લેતાં લાજે ને આપતાં ગાજે
૪૨૭૧. લેફ્ટ-રાઈટ લેવી
૪૨૭૨. લેમેલ લેમેલ થઈ પડવું
૪૨૭૩. લેવાઈ જવું
૪૨૭૪. લેવાદેવા વિના
૪૨૭૫. લેવાનાં કાટલાં જુદાં અને આપવાનાં કાટલાં જુદાં
૪૨૭૬. લોચા લાપસી કરવા
૪૨૭૭. લોચા વાળવાં
૪૨૭૮. લોચામાં પડવું
૪૨૭૯. લોચો કરવો
૪૨૮૦. લોચો થઈ / પડી જવો
૪૨૮૧. લોચો વળી જવો
૪૨૮૨. લોઢના ચણા ચાવવાં
૪૨૮૩. લોઢું લોઢને કાપે
૪૨૮૪. લોભને થોભ ન હોય
૪૨૮૫. લોભિયા હોય ત્યાં ધુતારા ભૂખે ન મરે
૪૨૮૬. લોભે લક્ષણ જાય
૪૨૮૭. લોલીપોપ આપવા / બતાવવા

૪૨૮૮. લોલું
 ૪૨૮૯. લોલેલોલ કરવું
 ૪૨૯૦. લોહી ઉકાળા કરવા / ઉકળી ઊઠવું
 ૪૨૯૧. લોહી ઊડી જવું
 ૪૨૯૨. લોહી ગરમ થવું
 ૪૨૯૩. લોહી પાણી એક કરવાં / લોહીનું પાણી કરવું
 ૪૨૯૪. લોહી પીવું
 ૪૨૯૫. લોહી બાળવું
 ૪૨૯૬. લોહી રેડવું
 ૪૨૯૭. લૌકિક પ્રથા સદંતર બંધ છે. કોઈએ ઘરે આવવું નહિ
 ૪૨૯૮. લોંઠકો માણસ

વ.

૪૨૯૯. વકરો એટલો નફો ગણીએ તો વહેલા ઊઠી જઈએ
 ૪૩૦૦. વખ ઘોળવું
 ૪૩૦૧. વખત જોઈને વાત કરાય
 ૪૩૦૨. વખાણી ખીચડી દાંતે વળગે
 ૪૩૦૩. વખાનો માર્યો
 ૪૩૦૪. વગ ચલાવવી / લગાડવી
 ૪૩૦૫. વગર વિચાર્યું જે કરે, પાછળથી પસ્તાય
 ૪૩૦૬. વઘાર કરવો / દેવો
 ૪૩૦૭. વચ્ચે કુદી પડવું
 ૪૩૦૮. વજન પડવું
 ૪૩૦૯. વજ્જરની છાતી
 ૪૩૧૦. વટ કરવો

૪૩૧૧. વટ પડવો / પાડવો
૪૩૧૨. વટ રાખવો
૪૩૧૩. વટક વાળવું
૪૩૧૪. વટનો કટકો
૪૩૧૫. વટનો માર્યો
૪૩૧૬. વટાણા વેરી નાખવા
૪૩૧૭. વટે ચડી જવું
૪૩૧૮. વડચકું ભરી લેવું
૪૩૧૯. વડનાં વાંદરાં ઉતારે એવું
૪૩૨૦. વડીલોનાં પુણ્ય આડાં આવ્યા
૪૩૨૧. વઢકણી વહુ ને દીકરો જણ્યો
૪૩૨૨. વતું કરવું / કરાવવું
૪૩૨૩. વદાડ કરવો
૪૩૨૪. વધતું ઓછું ચલાવી લેવાનું
૪૩૨૫. વધામણા લેવાં / વધામણી આપવી / ખાવી
૪૩૨૬. વધાવવું / વધાવી લેવું
૪૩૨૭. વર મરો કે કન્યા મરો, ગોરનું તરભાણું ભરો
૪૩૨૮. વર રહ્યો વાસી ને કન્યા ગઈ નાસી
૪૩૨૯. વર વગરની જાન
૪૩૩૦. વરઘોડો કાઢવો
૪૩૩૧. વરને વખાણે કોણ? વરની મા!
૪૩૩૨. વરસ દેખાવા
૪૩૩૩. વરસના વચલા દહાડે
૪૩૩૪. વરસી પડવું
૪૩૩૫. વરસી વાળવી

૪૩૩૬. વરસોનાં વરસ
૪૩૩૭. વરાળ કાઢવી
૪૩૩૮. વરો કરવો
૪૩૩૯. વર્ષાતપ કરવો / વર્ષાદાન કરવું
૪૩૪૦. વર્ષોના વહાણાં વહી જવાં
૪૩૪૧. વલ પડવો
૪૩૪૨. વલખા નાખવાં / મારવાં
૪૩૪૩. વલણ ચૂકવવું / ચૂકતે કરવું
૪૩૪૪. વલે કરવી / થવી
૪૩૪૫. વલોપાત કરવો
૪૩૪૬. વશ કરવું
૪૩૪૭. વશ થવું
૪૩૪૮. વશમાં હોવું
૪૩૪૯. વસમું પડવું / લાગવું
૪૩૫૦. વસવસો રહી જવો
૪૩૫૧. વસુ વિનાનો નર પશુ
૪૩૫૨. વસેકાઈ કરવી
૪૩૫૩. વહાણ કિનારે આવીને ડૂબી ગવું
૪૩૫૪. વહાલા થવા જવું / વહાલેશરી થવું
૪૩૫૫. વહેતા પાણી નિર્મળા
૪૩૫૬. વહેતા પાણીમાં હાથ ધોઈ લેવા
૪૩૫૭. વહેતી ગંગામાં ડુબકી લગાવવી
૪૩૫૮. વહેતું મૂકી દેવું
૪૩૫૯. વહેમનું કોઈ ઓસડ નથી
૪૩૬૦. વહેલો તે પહેલો, ભૂલે તે છેલ્લો

૪૩૬૧. વહેવાર વધાર્યો વધે ને ઘટાડ્યો ઘટે
૪૩૬૨. વહોરાવાળું નાહું પકડી ન રખાય
૪૩૬૩. વળ આપવો / ઉતારવો / ચડાવવો / દેવો
૪૩૬૪. વળતાં પાણી થવાં
૪૩૬૫. વ્યાજના ઘોડાને કોઈ ન પહોંચે
૪૩૬૬. વંજો માપવો
૪૩૬૭. વંશવેલો વધવો
૪૩૬૮. વા જોઈને વહાણ હંકારાય
૪૩૬૯. વા વાતને લઈ જાય
૪૩૭૦. વાઘ પર સવારી કરવી સહેલી છે પણ નીચે ઉતરવું અઘરું છે
૪૩૭૧. વાઘ મારવો
૪૩૭૨. વાઘની બોડમાં હાથ ઘાલવો
૪૩૭૩. વાઘની માસી - બિલાડી
૪૩૭૪. વાઘને કોણ કહે કે તારુ મોં ગંધાય છે
૪૩૭૫. વાઘા ચડાવવા / પહેરવા
૪૩૭૬. વાજ આવી જવું
૪૩૭૭. વાજતું ગાજતું માંડવે આવશે
૪૩૭૮. વાજિંત્ર બની જવું
૪૩૭૯. વાટ જોનારને વેળા લાંબી લાગે
૪૩૮૦. વાટ જોવી
૪૩૮૧. વાટકી વહેવાર કરવો
૪૩૮૨. વાટવું / વાટી નાખવું
૪૩૮૩. વાડ ચીભડાં ગળે
૪૩૮૪. વાડ ઠેકવી
૪૩૮૫. વાડ વિના વેલો ન ચડે

૪૩૮૬. વાડ વેલાને ગળી જાય ત્યાં ફરિયાદ કોને થાય?
૪૩૮૭. વાડી લૂંટાઈ જવી
૪૩૮૮. વાઢી આંગળી ઉપર ન મૂતરે તેવો
૪૩૮૯. વાણિયા એટલે ડાહી માના દીકરા
૪૩૯૦. વાણિયા વાણિયા ફેરવી તોળ
૪૩૯૧. વાણિયાગત / વાણિયાવિદ્યા કરવી
૪૩૯૨. વાણિયાની મૂછ નીચી તો કહે સાત વાર નીચી
૪૩૯૩. વાણિયો પેટમાં પેસીને પગ પહોળા કરે
૪૩૯૪. વાણિયો મગનું નામ મરી ન પાડે
૪૩૯૫. વાણિયો રીઝે તો તાળી આપે
૪૩૯૬. વાણિયો વટલે નહિ ને સોનું સડે નહિ
૪૩૯૭. વાણી ઉપરથી પ્રાણી પરખાય
૪૩૯૮. વાત આગળ વધવી / વધારવી
૪૩૯૯. વાત આડે પાટે ચડી જવી / આડે પાટે ચડાવી દેવી
૪૪૦૦. વાત ઉકેલવી
૪૪૦૧. વાત ઉખેડવી
૪૪૦૨. વાત ઊડવી
૪૪૦૩. વાત ઉડાવી દેવી
૪૪૦૪. વાત ગળે ઉતરવી / ઉતારી દેવી
૪૪૦૫. વાત ચલાવવી
૪૪૦૬. વાત ટલ્લે ચડાવી દેવી
૪૪૦૭. વાત ટાળી નાખવી
૪૪૦૮. વાત દાટી દેવી
૪૪૦૯. વાત પકડી રાખવી
૪૪૧૦. વાત માનવી

૪૪૧૧. વાત રાખવી
૪૪૧૨. વાત રોળી-ટોળી નાખવી
૪૪૧૩. વાત લાંબી કરવામાં / ખેંચવામાં માલ નથી
૪૪૧૪. વાત વણસી જવી
૪૪૧૫. વાત વધારવી / વધી જવી
૪૪૧૬. વાત વટે ચડી જવી
૪૪૧૭. વાત વહેતી મૂકવી
૪૪૧૮. વાત વાતમાં શુંનું શું થઈ ગયું ?
૪૪૧૯. વાત વાતમાં કામ કઢવી લેવું
૪૪૨૦. વાતનું વતેસર કરવું
૪૪૨૧. વાતને વળ ચડાવવો
૪૪૨૨. વાતનો ઊંધો અર્થ કાઢવો
૪૪૨૩. વાતમાં કંઈ માલ નથી / કોઈ દમ નથી
૪૪૨૪. વાતમાં મોણ ઘાલવું
૪૪૨૫. વાતમાંથી વાત કાઢવી / નીકળવી
૪૪૨૬. વાતુંના વડા કર્યે કંઈ ન વળે
૪૪૨૭. વાતે ચડવું / વળગવું
૪૪૨૮. વાતે ચડાવી / વળગાડી દેવું
૪૪૨૯. વાતે વાતે વાંકું પડવું
૪૪૩૦. વાતોના તડાકાં મારવાં
૪૪૩૧. વાદ કરવો / વાદે ચડવું
૪૪૩૨. વાધરી માટે ભેંશ મારે એવો
૪૪૩૩. વામણાં દેખાવું / પુરવાર થવું
૪૪૩૪. વાયકા ઊડવી
૪૪૩૫. વાયડા થવું / વાયડાઈ કરવી

૪૪૩૬. વાયા વિરમગામ
૪૪૩૭. વાર કરવો
૪૪૩૮. વાર તહેવારે
૪૪૩૯. વાર લગાડવી / લાગવી
૪૪૪૦. વારા ફરતો વારો, મારા પછી તારો, મે પછી ગારો
૪૪૪૧. વારી જવું
૪૪૪૨. વારો બાંધવો
૪૪૪૩. વાર્યા ન વળે તે હાર્યા વળે
૪૪૪૪. વાવટો ફરકાવવો / બતાવવો
૪૪૪૫. વાવડી ચસ્કી
૪૪૪૬. વાવો તેવું લણો, કરો તેવું પામો
૪૪૪૭. વાસણ ઉટકવા / માંજવાં
૪૪૪૮. વાસી વધે નહિ ને કુત્તા ખાય નહિ
૪૪૪૯. વાસીદામાં સાંબેલું જાય
૪૪૫૦. વાહ વાહ કરવી / થઈ જવી
૪૪૫૧. વાળ ઓળવા
૪૪૫૨. વાળ વાંકો ન થવો
૪૪૫૩. વાળુ કરવું / વાળુપાણી કરવાં
૪૪૫૪. વાળંદના વાંકા હોય તો કોથળીમાંથી કરડે
૪૪૫૫. વાંકદેખો
૪૪૫૬. વાંકમાં આવવું
૪૪૫૭. વાંકા ચાલવું
૪૪૫૮. વાંકું થવું
૪૪૫૯. વાંકું પડવું
૪૪૬૦. વાંકું બોલવું

૪૪૬૧. વાંકું મોં કરવું
૪૪૬૨. વાંઢને કન્યા જોવા ન મોકલાય
૪૪૬૩. વાંદરાને દારુ પાવો
૪૪૬૪. વાંદરાને નિસરણી ન અપાય
૪૪૬૫. વાંદરાવેડા કરવા
૪૪૬૬. વાંદરો ઘરડો થાય પણ ગુલાંટ ન ભૂલે
૪૪૬૭. વાંધા એટલા સાંધા
૪૪૬૮. વાંધા વચકા ઊભા થવા / કાઢવા
૪૪૬૯. વાંધો ઉઠાવવો
૪૪૭૦. વાંધો કાઢવો
૪૪૭૧. વાંધો પડવો
૪૪૭૨. વાંધો લેવો
૪૪૭૩. વિ.વિ. (વિશેષ વિનંતી કે)
૪૪૭૪. વિકેટ ઊડવી / પડી જવી
૪૪૭૫. વિગતવાર નોંધ કરવી / લખવું
૪૪૭૬. વિગતવાર વાત કરવી
૪૪૭૭. વિચારવાયુ થવો
૪૪૭૮. વિચાર્યા વગર બોલવું નહિ
૪૪૭૯. વિદ્યા વાપરી વધે
૪૪૮૦. વિદ્યા વિનયથી શોભે
૪૪૮૧. વિધિના લેખ ભૂંસ્યા ના ભૂંસાય
૪૪૮૨. વિધિના લેખમાં મેખ મારવી
૪૪૮૩. વિના સહકાર નહિ ઉદ્ધાર
૪૪૮૪. વિનાશકાળે વિપરીત બુદ્ધિ
૪૪૮૫. વિવાહની વરસી કરી નાખવી

૪૪૮૬. વિવાહમાંથી વરસી થઈ જવી
૪૪૮૭. વિશ્વાસે વહાણ તરે
૪૪૮૮. વિષય ઉપાડવો / કાઢવો / છેડવો
૪૪૮૯. વિહાર કરવો
૪૪૯૦. વીતી હોય તે જાણે
૪૪૯૧. વીમો ખેડવો / લેવો
૪૪૯૨. વીરગતિ પામવું
૪૪૯૩. વીસનખી વાઘણ વળગશે એટલે ખબર પડશે
૪૪૯૪. વીંછીના દાબડામાં હાથ નાખીએ તો પરિણામ શું આવે?
૪૪૯૫. વીંટ આવવી
૪૪૯૬. વીંટો વાળી દેવો
૪૪૯૭. વેગડી વિચાઈ જવી
૪૪૯૮. વેચી આવે / ખાય એવો / નાખે એવો
૪૪૯૯. વેઠ ઉતારવી / કાઢવી / વાળવી
૪૫૦૦. વેઢે ગણાય એટલું
૪૫૦૧. વેણ આવવી / ઉપડવી
૪૫૦૨. વેણ રાખવું
૪૫૦૩. વેણ સંભળાવવું
૪૫૦૪. વેતરણ કરવી / રાખવી / માં હોવું
૪૫૦૫. વેતરાઈ જવું / વેતરી નાખવું
૪૫૦૬. વેતા બળ્યું / વિનાનું
૪૫૦૭. વેન લેવું
૪૫૦૮. વેરવિખેર થઈ જવું / વેરાઈ જવું
૪૫૦૯. વેશ ભજવવો / લજવવો
૪૫૧૦. વેળા વેળાની છાંયડી

૪૫૧૧. વેંત એક ચડે એવું
 ૪૫૧૨. વેંત એકની છો ને આવડો જીભડો?
 ૪૫૧૩. વૈકુંઠ નાનું ને ભગતડાં ઝાઝાં
 ૪૫૧૪. વૈદ, વકીલ અને વેશ્યા, ઘરાક ગોતે રોકડિયા
 ૪૫૧૫. વૈદ-ગાંધીનું સહિયારું
 ૪૫૧૬. વ્યાજ વટોળનો ધંધો કરવો
 ૪૫૧૭. વ્રત ઊજવવું
 ૪૫૧૮. વ્રત કરવું
 ૪૫૧૯. વ્રત છોડવું
 ૪૫૨૦. વ્રત તોડવું
 ૪૫૨૧. વ્રત પાળવું
 ૪૫૨૨. વ્રત રાખવું / લેવું
 ૪૫૨૩. વહેંતિયો

શ

૪૫૨૪. શકરવાર વળવો
 ૪૫૨૫. શઢમાંથી હવા નીકળી જવી
 ૪૫૨૬. શનિની દશા બેસવી
 ૪૫૨૭. શરત મારવી / લગાવવી
 ૪૫૨૮. શરમના શેરડા પડવા
 ૪૫૨૯. શરમની પૂંછડી
 ૪૫૩૦. શરમની વાત / શરમાવા જેવું કામ
 ૪૫૩૧. શરમથી પાણી પાણી / લાલ થઈ જવું
 ૪૫૩૨. શરમે ધરમે કામ કરાવી લેવું / કરી આપવું
 ૪૫૩૩. શરીર અકડાવું

૪૫૩૪. શરીર કસવું
૪૫૩૫. શરીર ઘસાવું
૪૫૩૬. શરીર જામવું
૪૫૩૭. શરીર તૂટવું
૪૫૩૮. શરીર ભરાવું
૪૫૩૯. શરીર ભારે લાગવું
૪૫૪૦. શરીર લેવાવું
૪૫૪૧. શરીર વળવું
૪૫૪૨. શરીર વાળવું
૪૫૪૩. શરીર સુધરવું
૪૫૪૪. શંકા ભૂત અને મંછા ડાકણ
૪૫૪૫. શંભુમેળો કરવો / ભરવો / ભરાવો
૪૫૪૬. શ્રાવણના સરવડાં
૪૫૪૭. શાતા રાખવી
૪૫૪૮. શાતામાં રહેવું
૪૫૪૯. શાતા વળવી
૪૫૫૦. શાપ આપવો / દેવો / લાગવો
૪૫૫૧. શાહુકારી કરવી
૪૫૫૨. શાંત પાણી ઊંડા હોય
૪૫૫૩. શાંતિ પમાડે તે સંત
૪૫૫૪. શાંતિ રાખો, સૌ સારા વાના થઈ રહેશે
૪૫૫૫. શિકલ ફરી જવી
૪૫૫૬. શિયાવિયા થઈ જવું
૪૫૫૭. શિયાળ તાણે સીમ ભણી અને કૂતરું તાણે ગામ ભણી
૪૫૫૮. શિયાળો ભોગીનો, ઉનાળો જોગીનો

૪૫૫૯. શિરોમાન્ય કરવું / ગણવું
૪૫૬૦. શિંગડાં ભરાવવા
૪૫૬૧. શીરા માટે શ્રાવક થવું
૪૫૬૨. શીળસ નીકળવું
૪૫૬૩. શીંગડે ઝાલો તો બાંડો, પૂંછડે ઝાલો તો બાંડો
૪૫૬૪. શું મોઢું લઈને બોલે ? ક્યા મોઢે બોલે ?
૪૫૬૫. શુકન પુરતું
૪૫૬૬. શુક્કરવાર વળવો
૪૫૬૭. શૂર આવવું / ચડવું / છૂટવું
૪૫૬૮. શૂરાતન ચઢી જવું
૪૫૬૯. શૂળીનું દુઃખ સોઈથી ગયું
૪૫૭૦. શેક્યો પાપડ ભાંગવાની તાકાત નથી
૪૫૭૧. શેખચલ્લીની જેમ વિચારવું
૪૫૭૨. શેખી કરવી
૪૫૭૩. શેખી નીકળી જવી
૪૫૭૪. શેખી મારવી
૪૫૭૫. શેઠ આવ્યા તો કહે નાખો વખારે
૪૫૭૬. શેઠ કરતાં વાણોતર ડાહ્યાં
૪૫૭૭. શેઠની ફાંદે ફોડકી થઈ, પંપાળીને મોટી કરી
૪૫૭૮. શેઠની શિખામણ ઝાંપા સુધી
૪૫૭૯. શેઠે આવીને શિરામણ કરવું
૪૫૮૦. શેર માટીની ખોટ
૪૫૮૧. શેર લોહી ચડવું
૪૫૮૨. શેરના માથે સવા શેર
૪૫૮૩. શેરો મારવો

૪૫૮૪. શેહ ખાઈ જવી
 ૪૫૮૫. શેહ દેવી
 ૪૫૮૬. શેહમાં આવી જવું
 ૪૫૮૭. શેહ લાગવી
 ૪૫૮૮. શેહશરમ રાખવી / માં રહેવું
 ૪૫૮૯. શોક પાળવો / મૂકવો
 ૪૫૯૦. શોખ જાગવો / થવો
 ૪૫૯૧. શોખીન જીવડો
 ૪૫૯૨. શોભાનો ગાંઠિયો
 ૪૫૯૩. શ્રી ગણેશાય નમઃ કરવું
 ૪૫૯૪. શ્રીફળ આપવું / પકડાવી દેવું
 ૪૫૯૫. શ્વાસ ઊડી જવો
 ૪૫૯૬. શ્વાસ ખાવાનો સમય ન હોવો
 ૪૫૯૭. શ્વાસ ખાવો
 ૪૫૯૮. શ્વાસ હેઠો બેસવો

૫-સ

૪૫૯૯. ૫ડ્ ઋતુ - વસંત, ગ્રીષ્મ, વર્ષા, શરદ, હેમંત અને શિશિર એવી વર્ષની છ ઋતુ જે ભારતમાં જોવા મળે છે.
૪૬૦૦. ૫ડ્ દર્શન - વૈદિક ફિલસૂફી અનુસાર પરમાત્મા પાસેથી માનવજાતિને જાણવા મળેલું મૂળભૂત સત્ય એ શ્રુતિ કહેવાય. આ શ્રુતિ ચાર પ્રકારની છે - સંહિતા, બ્રાહ્મણ, આરણ્યક અને ઉપનિષદ્. આ ચાર શ્રુતિમાંના સત્ય સુધી છ જુદા જુદા પ્રકારે પહોંચી શકાય. આ છ પ્રકાર અથવા છ માર્ગને ૫ડ્ દર્શન કહેવામાં આવે છે અને તે આ પ્રમાણે છે : ન્યાય, વૈશેષિક, સાંખ્ય,

યોગ, મીમાંસા અને વેદાંત.

યાદ રાખજો, આપણી વૈદિક ફિલસૂફી જડ કે એકાંગી નથી. આ ષડ્ દર્શનમાં બ્રહ્મ પણ સત્ય છે અને આ સ્થુળ જગત સત્ય છે એમ બન્ને પ્રકારની વાતો કહેવામાં આવી છે. આપણા મૂળ તત્ત્વજ્ઞાનમાં આ ભૌતિક જગતનો મહિમા ગાનારા અને મર્યા પછી મળનારા સુખની લાલચ રાખીને જીવતરને બોજરૂપ બનાવવા કરતાં જીવતે જીવ સુખ માણવાને વધુ મહત્ત્વ આપનારા ચાર્વાક ઋષિનું મહત્ત્વ જરા પણ ઓછું આંકવામાં આવ્યું નથી. આપણને એકાંગી આધ્યાત્મને રવાડે ચડાવીને આ જીવનનું અને સંસારનું મહત્ત્વ સાવ ઓછું આંકનારા ચિંતકોની આપણા દેશમાં બોલબાલા કેમ થઈ તે સંશોધનનો વિષય છે.

૪૬૦૧.

ષડ્ ભાષા - ભારતમાં સંસ્કૃત ભાષામાંથી કાળક્રમે ઉતરી આવેલી મધ્યયુગની છ ભાષાઓ ષડ્ ભાષા કહેવાય છે. તે આ પ્રમાણે છે : (૧) મહારાષ્ટ્રી અથવા પ્રાકૃત (૨) શૌરસેની (૩) માગધી (૪) પૈશાચી (૫) ચૂલાકા પૈશાચી અને (૬) અપભ્રંશ. આપણી હાલની ગુજરાતી ભાષા હેમચંદ્રાચાર્યના સમયની એટલે કે મધ્યયુગની શૌરસેનીમાંથી ઉતરી આવી છે અને આજની મરાઠી ભાષા પ્રાકૃતમાંથી જન્મી છે. માત્ર ગુજરાતમાં નહિ પણ ભારતભરના ભાષાશાસ્ત્રીઓમાં બધે હેમચંદ્રાચાર્યના ગુણગાન એટલા માટે ગવાય છે કે તેમણે મધ્યયુગની આ છ યે છ ભાષાના સાંગોપાંગ વ્યાકરણની રચના કરી છે. સિદ્ધરાજના સમયમાં પાટણમાં જે ગ્રંથને હાથીની અંબાડી પર મૂકી ફેરવવામાં આવ્યો હતો તેનું નામ સિદ્ધહૈમ શબ્દાનુશાસન હતું અને તેમાં મધ્યયુગની આ ષડ્ ભાષાની છણાવટ કરી તેને નિયમબદ્ધ કરવામાં આવી હતી. તે

વખતે ગુજરાતી ભાષાનું અસ્તિત્વ ન હતું. પોતાની રચનાને ગુજરાતી ભાષાની રચના કહેનારો પહેલો સર્જક પ્રેમાનંદ હતો. પ્રેમાનંદ (ઈ.સ. ૧૬૩૬-૧૭૩૪) અગાઉના કોઈ કવિ કે લેખકે પોતાની ભાષાને ગુજરાતી ભાષા તરીકે ઓળખાવી હોય તેવો કોઈ ઉલ્લેખ હજુ સુધી મળ્યો નથી.

૪૬૦૨. ષડ્ રસ - ગળ્યો, ખાટો, ખારો, કડવો, તીખો અને તૂરો એ તમામ છ રસ આયુર્વેદની દૃષ્ટિએ નિત્ય સેવન કરવા યોગ્ય ગણાય છે.
૪૬૦૩. ષડ્ રિપુ - કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ અને મત્સર એ છ આંતરિક શત્રુઓને વશમાં રાખવા જોઈએ.
૪૬૦૪. ષોડશ ઉપચાર - મૂર્તિનું પૂજન કરવાની પ્રાચીન સોળ રીત અથવા ઉપચાર આ પ્રમાણે છે : આવાહન, આસન, પાદ, અર્ધ્ય, આચમન, સ્નાન, વસ્ત્ર, ઉપવીત, ગંધ, પુષ્પ, ધૂપ, દીપ, નૈવેદ્ય, નમસ્કાર, પ્રદક્ષિણા અને વિસર્જન. સમય જતાં આવાહનને બદલે પ્રાણ પ્રતિષ્ઠાની પ્રથા પ્રચલિત બની.
૪૬૦૫. સ.ન.વિ.વિ. (સવિનય નમસ્કાર સાથે વિશેષ વિનંતી કે)
૪૬૦૬. સઈ, સોની ને સાળવી ન મૂકે સગી બેનને જાળવી
૪૬૦૭. સઈની સાંજ ને મોચીની સવાર ક્યારે ય ન પડે
૪૬૦૮. સક્કરમીની જીભ ને અક્કરમીના ટાંટિયા
૪૬૦૯. સકંજામાં / સાણસામાં આવવું / ફસાવું / લેવું
૪૬૧૦. સખ પડવું / વળવું
૪૬૧૧. સખણાં રહેવું
૪૬૧૨. સખળડખળ કરવું
૪૬૧૩. સગડ મૂકવા / મેલવા
૪૬૧૪. સગપણ રાખવું
૪૬૧૫. સગપણમાં સાદુ ને જમણમાં લાડુ

૪૬૧૬. સગવડીયો ધરમ પાળવો
૪૬૧૭. સગી આંખે જોયેલું
૪૬૧૮. સગેવગે કરવું / થઈ જવું
૪૬૧૯. સજોડે પધારજો
૪૬૨૦. સજ્જડ થઈ જવું
૪૬૨૧. સજ્જડબંબ
૪૬૨૨. સડક થઈ જવું
૪૬૨૩. સણકા / સબાકા આવવા / મારવા
૪૬૨૪. સત ચડવું
૪૬૨૫. સત્તર પંચા પંચાણું ને બે મૂક્યા છૂટના
લાવો પટેલ સોમાં બે ઓછા
૪૬૨૬. સતી શાપ દે નહિ, શંખણીના શાપ લાગે નહિ
૪૬૨૭. સત્તા આગળ શાણપણ નકામું
૪૬૨૮. સત્તાની સાઠમારી
૪૬૨૯. સત્યાનાશ કાઢવું
૪૬૩૦. સત્યાનાશ જવું
૪૬૩૧. સત્યાનાશ નીકળવું
૪૬૩૨. સત્યાનાશ વાળવું
૪૬૩૩. સનસનાટી ફેલાઈ જવી
૪૬૩૪. સન્માનભૂખ્યા સમાજસેવકો
૪૬૩૫. સપરમા દહાડે
૪૬૩૬. સપાટામાં લેવું
૪૬૩૭. સપાટો કરવો / મારવો / લગાવવો
૪૬૩૮. સફાઈ મારવી
૪૬૩૯. સફાઈ હાંકવી

૪૬૪૦. સફાઈમાંથી ઊંચા ન આવવું / હાથ બહાર ન કાઢવો
૪૬૪૧. સફેદ જૂઠ
૪૬૪૨. સફેદ ઠગ
૪૬૪૩. સફેદ હાથી ઘરે બાંધવો
૪૬૪૪. સબડકા ભરવા
૪૬૪૫. સમ આપવા
૪૬૪૬. સમ ખાવા
૪૬૪૭. સમ ખાવા પૂરતું
૪૬૪૮. સમ ખાવા જેટલું
૪૬૪૯. સમ ખાવાની જરૂર ખોટા માણસને જ પડે
૪૬૫૦. સમ દેવા
૪૬૫૧. સમય ઓળખવો
૪૬૫૨. સમય જોવો
૪૬૫૩. સમય પાકી જવો
૪૬૫૪. સમય બદલાવો
૪૬૫૫. સમય વરતે સાવધાન
૪૬૫૬. સમય સમયની વાત છે
૪૬૫૭. સમયની બલિહારી
૪૬૫૮. સમસમી જવું
૪૬૫૯. સમાવેશ કરવો / થવો
૪૬૬૦. સમું કરવું
૪૬૬૧. સમુંનમું કરવું
૪૬૬૨. સમુંસૂતરું પાર ઉતરવું / પડવું
૪૬૬૩. સર કરવું
૪૬૬૪. સરકણી ગાંઠ મારવી

૪૬૬૫. સરખાઈ આવવી / થઈ જવી
૪૬૬૬. સરખું પડવું
૪૬૬૭. સરત રહેવી / રાખવી
૪૬૬૮. સરભર કરવું
૪૬૬૯. સરભરા કરવી
૪૬૭૦. સરસાઈ ભોગવવી / મેળવવી
૪૬૭૧. સરસ્વતી સંભળાવવી
૪૬૭૨. સરાણે ચડવું / ચડાવવું
૪૬૭૩. સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખવા
૪૬૭૪. સલવાઈ જવું
૪૬૭૫. સવળું પડવું
૪૬૭૬. સવા નવ ને પાંચ (લપ)
૪૬૭૭. સવા મણ રૂની તળાઈમાં સૂવું
૪૬૭૮. સવાયું કરવું
૪૬૭૯. સવાયું થવું
૪૬૮૦. સવાલ નાખવો
૪૬૮૧. સસણી બોલવી
૪૬૮૨. સસરાને ઘેર ઘોડો ને જમાઈને હણહણાટ
૪૬૮૩. સસ્તુ ભાડું ને સિદ્ધપુરની જાત્રા
૪૬૮૪. સહિયારી સાસુની ઉકરડે મોંકાણ
૪૬૮૫. સળ ન સૂઝવી / બેસવી
૪૬૮૬. સળગતામાં હાથ ઘાલો તો હાથ તો દાઝે જ ને
૪૬૮૭. સળગતી આગમાં તેલ રેડવું
૪૬૮૮. સળગતું લાકડું ઘરમાં ન ઘલાય
૪૬૮૯. સળવળાટ ઉપડવો / થવો

૪૬૯૦. સળંગ ડાહ્યો
૪૬૯૧. સળી કરવી
૪૬૯૨. સળોખડાં જેવું કાઠું
૪૬૯૩. સંગ તેવો રંગ
૪૬૯૪. સંઘ કાશીએ પહોંચવો
૪૬૯૫. સંઘર્યો સાપ પણ કામ આવે
૪૬૯૬. સંઘેડા ઉતાર
૪૬૯૭. સંજવારીમાં સાંબેલું ચાલ્યું જવું
૪૬૯૮. સંતલસ કરવી
૪૬૯૯. સંતોષી નર સદા સુખી
૪૭૦૦. સંપ ત્યાં જંપ
૪૭૦૧. સંસાર છે ચાલ્યા કરે
૪૭૦૨. સંસાર તરવો
૪૭૦૩. સંસાર ભોગવવો / માણવો / માંડવો
૪૭૦૪. સ્પષ્ટવક્તા સદા સુખી
૪૭૦૫. સ્મશાનવૈરાગ આવી જવો
૪૭૦૬. સ્વભાવનું ઓસડ નથી
૪૭૦૭. સાક્ષાત્કાર કરવો / થવો
૪૭૦૮. સાગ, સીસમ ને સોનું, કદી ન થાય જૂનું
૪૭૦૯. સાગમટે પધારજો
૪૭૧૦. સાચને કદી ન આવે આંચ
૪૭૧૧. સાચુંખોટું કરવું / રામ જાણે
૪૭૧૨. સાજન માજન સાથે વાજતે ગાજતે
૪૭૧૩. સાજા ખાય અન્ન ને માંદા ખાય ધન
૪૭૧૪. સાટાદોઢ કરવા

૪૭૧૫. સાટું કરવું / વાળવું
૪૭૧૬. સાઠમારી કરવી / ભોગવવી
૪૭૧૭. સાઠે બુદ્ધિ નાઠી
૪૭૧૮. સાડલો કરવો
૪૭૧૯. સાડાસાતી આવવી / બેસવી
૪૭૨૦. સાડી બાર ન હોવી
૪૭૨૧. સાડી સત્તર વાર ગરજ હોય તો આવજે
૪૭૨૨. સાડી સાત વાર પરવડે છે?
૪૭૨૩. સાણસામાં આવવું / ફસાવું / લેવું
૪૭૨૪. સાત ખોટનું
૪૭૨૫. સાત ગરણીએ ગાળીને પાણી પીએ એવું
૪૭૨૬. સાત પેઢીના ચોપડા ઉખેડવા
૪૭૨૭. સાત પેઢીની ચોપડાવવી / સંભળાવવી
૪૭૨૮. સાત વાર ગરજ હોય તો...
૪૭૨૯. સાત સાંધે ત્યાં તેર તૂટે
૪૭૩૦. સાતમા આસમાનમાં પહોંચી જવું
૪૭૩૧. સાથે ઊઠવા-બેસવાનો સંબંધ
૪૭૩૨. સાદડી રાખવી / પ્રથા બંધ છે
૪૭૩૩. સાન ઠેકાણે આવવી
૪૭૩૪. સાનમાં સમજવું
૪૭૩૫. સાપ કાઢતાં ઘો પેઢી
૪૭૩૬. સાપ ગયા અને લિસોટા રહ્યા
૪૭૩૭. સાપ મરે નહીં અને લાઠી ભાંગે નહીં
૪૭૩૮. સાપના દરમાં હાથ નાખવો
૪૭૩૯. સાપને ઘેર સાપ પરોણો

૪૭૪૦. સાપે છછુંદર ગળ્યા જેવી હાલત
૪૭૪૧. સાફ કરી નાખવું / થઈ જવું
૪૭૪૨. સાફો બંધાવવો
૪૭૪૩. સામું થવું
૪૭૪૪. સામું બોલવું
૪૭૪૫. સામું સંભળાવવું
૪૭૪૬. સામા વહેણે તરવું / સામે પૂર તરવું
૪૭૪૭. સામૈયું કરવું
૪૭૪૮. સારા કામમાં સો વિઘન
૪૭૪૯. સારા પગલાંનું હોવું
૪૭૫૦. સારાવાટ હોવી
૪૭૫૧. સારાં વાનાં થઈ જવાં
૪૭૫૨. સાલ કાઢવું / ઘાલવું / ઘૂસી જવું
૪૭૫૩. સાલવણું થવું
૪૭૫૪. સાવ ડબ્બા જેવો / ડોબો છે
૪૭૫૫. સાવ ભગાના ભાઈ જેવો છે
૪૭૫૬. સાવરણી ફેરવવી
૪૭૫૭. સાસરે સંપ નહિ અને પિયર જંપ નહિ
૪૭૫૮. સાસુ કોઈની સાકર નહિ ને મા કોઈની ડાકણ નહિ
૪૭૫૯. સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરવા
૪૭૬૦. સાંકડમોકળ ચલાવી લેવું
૪૭૬૧. સાંગાભાઈ સલવાણા
૪૭૬૨. સાંધા એટલાં વાંધા
૪૭૬૩. સાંધા કરવા
૪૭૬૪. સાંધા ઝલાઈ જવા

૪૭૬૫. સાંધો બેસવો / મળવો
૪૭૬૬. સાંસા પડવા / હોવા
૪૭૬૭. સિતારો ચડતો હોવો
૪૭૬૮. સિસકારો કરવો
૪૭૬૯. સિસોટી મારવી / વગાડવી
૪૭૭૦. સિંહ કે શિયાળ?
૪૭૭૧. સિંહ ભૂખ્યો થાય તોય ઘાસ ન ખાય
૪૭૭૨. સીતાનું હરણ થયું પછી હરણની સીતા થઈ કે નહિ?
૪૭૭૩. સીદીભાઈને સીદકાં વહાલાં
૪૭૭૪. સીદીભાઈનો ડાબો કાન
૪૭૭૫. સીધી આંગળીએ ઘી ન નીકળે
૪૭૭૬. સીધી રીતે પતે તો સારું
૪૭૭૭. સીધી લાઈનનો માણસ
૪૭૭૮. સીધું દોર કરી નાખવું
૪૭૭૯. સીધું દોર થઈ જવું
૪૭૮૦. સીધું ને સટ
૪૭૮૧. સીધું સંભળાવી દેવું / સીધો જવાબ આપવો
૪૭૮૨. સીમંતવિધિ કરવી
૪૭૮૩. સીસામાં ઉતારી દેવું
૪૭૮૪. સીંદરી બળે પણ વળ ન મૂકે
૪૭૮૫. સુખ દુઃખના સાથી
૪૭૮૬. સુખડી આપવી
૪૭૮૭. સુખનાં સગાં સૌ થાય
૪૭૮૮. સુખનો રોટલો ખાવો
૪૭૮૯. સુખમાં સાંભરે સોની ને દુઃખમાં સાંભરે રામ

૪૭૯૦. સુતારનું મન બાવળીએ
૪૭૯૧. સુરતનું જમણ ને કાશીનું મરણ
૪૭૯૨. સુસ્તી ઉડાડી દેવી / ઊડી જવી / કાઢી નાખવી
૪૭૯૩. સૂકા ભેગુ લીલું બળે
૪૭૯૪. સૂકી દાટી આપવી
૪૭૯૫. સૂક્કો દમ આપવો
૪૭૯૬. સૂગ ચડવી / સુગાળવા થવું
૪૭૯૭. સૂડી વચ્ચે સોપારી જેવી હાલત
૪૭૯૮. સૂતેલો સાપ / સિંહ છંછેડવો નહિ
૪૭૯૯. સૂધબૂધ ઊડી જવી
૪૮૦૦. સૂનું સૂનું લાગવું
૪૮૦૧. સૂપડાં સાફ કરી નાખવા / થઈ જવાં
૪૮૦૨. સૂર પલટાઈ જવો / બદલાઈ જવો
૪૮૦૩. સૂરજ ચડતી કળાએ / તપતો હોવો
૪૮૦૪. સૂરજ છાબડે ઢાંક્યો ન ઢંકાય
૪૮૦૫. સૂરજ સામે ધૂળ ઉછાળીએ તો આપણી આંખમાં પડે
૪૮૦૬. સૂરત હરામ કરવી
૪૮૦૭. સૂંઠના ગાંગડે ગાંધી ન થવાય
૪૮૦૮. સૂંડલો ભરીને
૪૮૦૯. સેર છૂટવી
૪૮૧૦. સેવા કરે તેને મેવા મળે
૪૮૧૧. સો ગળણે ગળીને વાત કરીએ
૪૮૧૨. સો જોશી ને એક ડોશી
૪૮૧૩. સો ટકા સાચી વાત
૪૮૧૪. સો તારી રામદુહાઈ પણ એક મારું ઊંહું

૪૮૧૫. સો દવા એક હવા
૪૮૧૬. સો દહાડા સાસુના તો એક દહાડો વહુનો
૪૮૧૭. સો મણ તેલે અંધારું
૪૮૧૮. સો વાતની એક વાત
૪૮૧૯. સો શાણા પણ અક્કલ એક
૪૮૨૦. સો સો વાનાં કરવાં
૪૮૨૧. સોએ વરસ પૂરાં થઈ જવાં
૪૮૨૨. સોગ પાળવો / રાખવો
૪૮૨૩. સોગઠી ઉડાવી દેવી
૪૮૨૪. સોગઠી મારવી
૪૮૨૫. સોગઠી વાગવી
૪૮૨૬. સોટી વાગે ચમચમ ને વિદ્યા આવે રમઝમ
૪૮૨૭. સોડ તાણીને સૂવું
૪૮૨૮. સોડ પ્રમાણે પગ લાંબા કરાય / સાથરો હોય
૪૮૨૯. સોડમાં ભરાવું
૪૮૩૦. સોથ વળી જવો / વાળી નાખવો
૪૮૩૧. સોધરી વળવી
૪૮૩૨. સોના કરતાં ઘડામણ મોંઘું
૪૮૩૩. સોના સાઠ કરવા
૪૮૩૪. સોનાના નળીયાં થઈ જવાં
૪૮૩૫. સોનાની જાળને પાણીમાં ન ફેંકાય
૪૮૩૬. સોનાની થાળીમાં લોઢાનો મેખ
૪૮૩૭. સોનાનું ઈંદુ આપતી મરઘીને મારી ન નખાય
૪૮૩૮. સોનાને ઢોળ ન ચડાવાય
૪૮૩૯. સોનાને પારણે ઝૂલવું / સોનાનો સૂરજ ઉગવો

૪૮૪૦. સોનામાં સુગંધ મળે
૪૮૪૧. સોનીના સો ઘા તો લુહારનો એક ઘા
૪૮૪૨. સોનું સડે નહિ ને વાણિયો વટલાય નહિ
૪૮૪૩. સોપો પડી જવો
૪૮૪૪. સોબત તેવી અસર
૪૮૪૫. સોમાં શૂરો પણ એકેયમાં નહિ પૂરો
૪૮૪૬. સોલો ઊપડવો / ચડવો
૪૮૪૭. સોસ પડવો
૪૮૪૮. સોળ આની પાક ઊતરવો
૪૮૪૯. સોળ ઊઠવા
૪૮૫૦. સોળ કળાએ ખિલવું
૪૮૫૧. સોળ વાલ ને એક રતી
૪૮૫૨. સોળે શણગાર સજવા
૪૮૫૩. સોળે સરાવીને બેઠો છું
૪૮૫૪. સોળે સાન, વીસે વાન
૪૮૫૫. સોં વળવી
૪૮૫૬. સોંઢાડવું
૪૮૫૭. સોંથ કાઢી નાખવી / નીકળી જવી
૪૮૫૮. સોંસરવું નીકળવું
૪૮૫૯. સોંસરું ઊતરી જવું / સોંસરો ઘા કરવો
૪૮૬૦. સૌ ગયાં સગેવગે ને વહુ રહ્યાં ઊભે પગે
૪૮૬૧. સૌ સારા વાના થઈ રહેશે
૪૮૬૨. સૌ સારું જેનું છેવટ સારું
૪૮૬૩. સ્કૂ ઢીલો હોવો
૪૮૬૪. સ્ત્રી ચરિત્રને કોણ પામી શકે ?

૪૮૬૫. સ્ત્રી રહે તો આપથી અને જાય તો સગા બાપથી
૪૮૬૬. સ્નાન કે સૂતકનો ય સંબંધ નથી
૪૮૬૭. સ્મશાન વૈરાગ્ય આવવો
૪૮૬૮. સ્વચ્છતા એટલે પ્રભુતા
૪૮૬૯. સ્વધામ પહોંચાડી દેવું
૪૮૭૦. સ્વસ્તિ વચન બોલવાં
૪૮૭૧. સ્વાદ ચખાડવો
૪૮૭૨. સ્વાદ ચાખી જવો
૪૮૭૩. સ્વાદ દાઢે લાગવો / વળગવો
૪૮૭૪. સ્વાહા કરી દેવું / થઈ જવું

હ-ળ

૪૮૭૫. હકાલપટ્ટી કરવી / થવી
૪૮૭૬. હક્કાબક્કા છૂટી જવા
૪૮૭૭. હચમચી જવું / હચમચાવી દેવું
૪૮૭૮. હજમ કરવું / થઈ જવું
૪૮૭૯. હજરાહજુર દેવ
૪૮૮૦. હજાર હાથવાળો ઉપર બેઠો છે
૪૮૮૧. હજી તો દૂધિયા દાંત છે
૪૮૮૨. હટાણું કરવું / હટાણો જવું
૪૮૮૩. હઠ કરવી
૪૮૮૪. હઠ પકડવી
૪૮૮૫. હઠ લેવી
૪૮૮૬. હઠાગ્રહ કરવો / હઠે ચડવું
૪૮૮૭. હડકવા ઉપડવો

૪૮૮૮. હડકવા થવો
૪૮૮૯. હડકવા હાલવો
૪૮૯૦. હડકાયા થવું
૪૮૯૧. હડહડ કરવું / થવું
૪૮૯૨. હડહડતું અપમાન
૪૮૯૩. હડહડતું જુઠાણું
૪૮૯૪. હડહડતો અન્યાય
૪૮૯૫. હડહડતો કળજુગ
૪૮૯૬. હડદો ખમવો
૪૮૯૭. હડદો ખાવો
૪૮૯૮. હડદો લાગવો
૪૮૯૯. હડધૂત કરવું
૪૯૦૦. હડપ કરવું
૪૯૦૧. હડસેલો દેવો / મારવો
૪૯૦૨. હડિયાણામાં હરબાઈ ડાહી, પૂછે વાલ મોટો કે ગદિયાણો?
૪૯૦૩. હડિયાપટ્ટી કરવી
૪૯૦૪. હડી કાઢવી
૪૯૦૫. હડી મેલવી
૪૯૦૬. હડે હડે (હૈડ હૈડ) કરવું / થવું
૪૯૦૭. હણહણવું
૪૯૦૮. હત કરવું
૪૯૦૯. હત તારી / હત્ તેરેકી
૪૯૧૦. હતું ન હતું થઈ જવું
૪૯૧૧. હતું શું ને ગયું શું?
૪૯૧૨. હથિયાર હેઠે મૂકી દેવાં

૪૯૧૩. હથેળીમાં ખૂજલી / ચળ આવવી
૪૯૧૪. હથેળીમાં ચાંદ બતાવવો / સ્વર્ગ બતાવવું
૪૯૧૫. હથેળીમાં નચાવવું
૪૯૧૬. હથેળીમાં રમાડવું
૪૯૧૭. હથેળીમાં રાખવું
૪૯૧૮. હથોટી પડવી / બેસવી
૪૯૧૯. હદ કરવી / હદ વટાવવી
૪૯૨૦. હપ્તો આપવો
૪૯૨૧. હપ્તો ખાવો
૪૯૨૨. હપ્તો બાંધવો / ભરવો
૪૯૨૩. હપ્તો વસુલ કરવો
૪૯૨૪. હબક ખાવી / હબકી જવું
૪૯૨૫. હબસીભાઈનો ડાબો કાન
૪૯૨૬. હબૂક કરતું ખાઈ જવું
૪૯૨૭. હમચી ખૂંદવી
૪૯૨૮. હરખ કરવો / હરખ કરવા જવું
૪૯૨૯. હરખનું માર્યું
૪૯૩૦. હરખપદ્મડા થવું
૪૯૩૧. હરણજ્ઞાળ ભરવી
૪૯૩૨. હરતું ફરતું
૪૯૩૩. હરવું ફરવું
૪૯૩૪. હરામ હાડકાંનું / હરામના હાડકાં હોવા
૪૯૩૫. હરામના પૈસા
૪૯૩૬. હરામનું ખાવું
૪૯૩૭. હરામનો માલ

૪૯૩૮. હરાયા ઢોરની જેમ ભટકવું
૪૯૩૯. હરિનો લાલ
૪૯૪૦. હરિશ્ચંદ્રનો અવતાર
૪૯૪૧. હલકું લોહી હવાલદારનું
૪૯૪૨. હલકું ફૂલ
૪૯૪૩. હલબલાવવું / હલબલાવી દેવું / નાખવું
૪૯૪૪. હવનમાં હાડકાં હોમવા
૪૯૪૫. હલમદસ્તો
૪૯૪૬. હવા ઊડવી
૪૯૪૭. હવા ખાવી
૪૯૪૮. હવા લાગી જવી
૪૯૪૯. હવાઈ કિલ્લા બાંધવા
૪૯૫૦. હવાઈ જવું
૪૯૫૧. હવાફેર કરવા જવું
૪૯૫૨. હવાતિયાં મારવાં
૪૯૫૩. હવામાં ઊડવું
૪૯૫૪. હવામાં ઊડી જવું
૪૯૫૫. હવામાં બાયકાં ભરવા
૪૯૫૬. હવામાં વાત કરવી
૪૯૫૭. હવાલો આપી દેવો
૪૯૫૮. હવે તો આ પાર કે પેલે પાર
૪૯૫૯. હવે તો બસ કર
૪૯૬૦. હવેલી લેતા ગુજરાત ખોઈ
૪૯૬૧. હસવામાંથી ખસવું થવું
૪૯૬૨. હસવું અને લોટ ફાકવો બન્ને સાથે ન થાય

૪૯૬૩. હસી કાઢવું
૪૯૬૪. હસી નાખવું
૪૯૬૫. હસી હસીને ઊંધા પડી જવું
૪૯૬૬. હસી હસીને પેટ દુઃખી જવું
૪૯૬૭. હસે તેનું ઘર વસે
૪૯૬૮. હળવા થવું
૪૯૬૯. હળવાશ અનુભવવી
૪૯૭૦. હળાહળ કળજુગ
૪૯૭૧. હા કહે તો હાથ વઢાય ને ના કહે તો નાક કપાય
૪૯૭૨. હા જી હા કરવું
૪૯૭૩. હા ના કરતાં વર્ષો વીતી ગયાં
૪૯૭૪. હાઉકલી કરવી
૪૯૭૫. હાક વાગવી
૪૯૭૬. હાકલ કરવી
૪૯૭૭. હાકલા-પડકારા કરવા
૪૯૭૮. હાકેમ બદલાય પણ હુકમ ના બદલાય
૪૯૭૯. હાજાં ગગડી જવા
૪૯૮૦. હાટડી નાની ને હરકત ઘણી
૪૯૮૧. હાડકાં ખોખરાં કરવા
૪૯૮૨. હાડકાં નરમ થઈ જવાં
૪૯૮૩. હાડકાં પાસળાં એક થઈ જવા
૪૯૮૪. હાડકાં ભાંગવાં
૪૯૮૫. હાડકાં રંગી નાખવાં
૪૯૮૬. હાડકું ઊતરી જવું
૪૯૮૭. હાડનું રાંક / હાડનો નરમ

૪૯૮૮. હાડમારી ભોગવવી / વેઠવી
૪૯૮૯. હાડહાડ કરવું / થવું
૪૯૯૦. હાડોહાડ લાગી આવવું
૪૯૯૧. હાથ અજમાવવો
૪૯૯૨. હાથ આપવો
૪૯૯૩. હાથ ઉગામવો
૪૯૯૪. હાથ ઉઠાવવો
૪૯૯૫. હાથ ઉપર રાખવો
૪૯૯૬. હાથ ઉપાડવો
૪૯૯૭. હાથ ઊંચા કરી દેવા
૪૯૯૮. હાથ ઊંચો રાખવો
૪૯૯૯. હાથ કરી લેવું
૫૦૦૦. હાથ કાપી આપવા
૫૦૦૧. હાથ કાળા કરવા
૫૦૦૨. હાથ ખંખેરી નાખવા / ખંખેરી ચાલતાં થવું
૫૦૦૩. હાથ ખેંચવો / ખેંચમાં હોવો
૫૦૦૪. હાથ ગરમ કરવો
૫૦૦૫. હાથ ઘસતા રહી જવું
૫૦૦૬. હાથ ચાટવાથી ભૂખ ન ભાંગે
૫૦૦૭. હાથ ચોખ્ખો હોવો
૫૦૦૮. હાથ છૂટો હોવો / તંગ હોવો
૫૦૦૯. હાથ ઝાલવો / પકડવો
૫૦૧૦. હાથ દાઝવો
૫૦૧૧. હાથ દેખાડવો
૫૦૧૨. હાથ ધોઈ નાખવા

૫૦૧૩. હાથ ધોઈને પાછળ પડી જવું
૫૦૧૪. હાથ નાખવો
૫૦૧૫. હાથ પગ દોરડી ને પેટ ગાગરડી
૫૦૧૬. હાથ પીળા કરવા
૫૦૧૭. હાથ બાળવાં
૫૦૧૮. હાથ બેસવો
૫૦૧૯. હાથ ભીડમાં હોવો / સાંકડમાં હોવો
૫૦૨૦. હાથ માગવો
૫૦૨૧. હાથ લંબાવવો / લાંબો કરવો
૫૦૨૨. હાથ વળવો
૫૦૨૩. હાથ વેંતમાં
૫૦૨૪. હાથ સાફ કરવો
૫૦૨૫. હાથ હલાવવો
૫૦૨૬. હાથ હેઠા પડવાં
૫૦૨૭. હાથ હોવો
૫૦૨૮. હાથચાલાકી કરવી
૫૦૨૯. હાથજોડ કરવી / ભાઈબાપા કરવું / રગવું
૫૦૩૦. હાથતાળી આપવી / દેવી
૫૦૩૧. હાથથી જવું
૫૦૩૨. હાથનાં કર્યા હૈયે વાગ્યાં
૫૦૩૩. હાથની ચળ ઊતારવી / ભાંગવી
૫૦૩૪. હાથનો ચોખ્ખો
૫૦૩૫. હાથનો છૂટો
૫૦૩૬. હાથપગ ગળી જવા / ઢીલાં પડી જવા
૫૦૩૭. હાથપગ હલાવવા

૫૦૩૮. હાથફેરો કરવો / મારવો
૫૦૩૯. હાથમાં ચળ આવવી / ઉપડવી
૫૦૪૦. હાથમાં આવ્યું તે હથિયાર
૫૦૪૧. હાથમાં ચૂડી પહેરી છે?
૫૦૪૨. હાથમાં જશરેખા હોવી
૫૦૪૩. હાથવગું હોવું
૫૦૪૪. હાથવાટકો
૫૦૪૫. હાથવેતમાં
૫૦૪૬. હાથી આગળ મગતરું
૫૦૪૭. હાથી ઘોડાનો ફરક
૫૦૪૮. હાથી જીવે તો લાખનો, મરે તો સવા લાખનો
૫૦૪૯. હાથી તો રાજદરબારે જ શોભે
૫૦૫૦. હાથીના દાંત, દેખાડવાના જુદા અને ચાવવાના જુદા
૫૦૫૧. હાથીના હાથી ચાલ્યા જાય પણ પૂંછડું અટકી પડે
૫૦૫૨. હાથીની અંબાડીએ ચડી છાણાં ન વિણાય
૫૦૫૩. હાથીની પાછળ કૂતરા ભસ્યા કરે
૫૦૫૪. હાથે કરીને
૫૦૫૫. હાથે તે સાથે
૫૦૫૬. હાથે પગે લાગીને કામ કઢાવી લેવું
૫૦૫૭. હાથો બનવું
૫૦૫૮. હાથોહાથની મારામારી
૫૦૫૯. હામ આપવી / રાખવી
૫૦૬૦. હામ, દામ અને ઠામ હોય તો વેપાર થાય
૫૦૬૧. હામી ભરવી
૫૦૬૨. હાય પોકરાવવી / પોકારવી / લેવી

૫૦૬૩. હાય વોયમાં પડવું / હાય હાય કરવું
૫૦૬૪. હાર્યો જુગારી બમણું રમે
૫૦૬૫. હાલત પતલી થઈ જવી / બગડી જવી
૫૦૬૬. હાલહવાલ ખરાબ થઈ જવા
૫૦૬૭. હાલી નીકળવું / મરવું
૫૦૬૮. હાલીમવાલીની જેમ ભટકવું
૫૦૬૯. હાશકારો થવો
૫૦૭૦. હાહાહીહી કરવું
૫૦૭૧. હાંઉ કરવું
૫૦૭૨. હાંક મારવી / હાંકોટા-પડકારા કરવા
૫૦૭૩. હાંકયે રાખવું
૫૦૭૪. હાંજા ગગડી જવા / છૂટી જવા
૫૦૭૫. હાંડલાં કુસ્તી કરવાં
૫૦૭૬. હાંફ ચડવી / હાંફી જવું
૫૦૭૭. હાંફળા ફાંફળા થઈ જવું
૫૦૭૮. હિકમત કરવી
૫૦૭૯. હિજરાવું
૫૦૮૦. હિલોળે ચડવું
૫૦૮૧. હિસાબ ચૂકતે કરવો / પતાવવો
૫૦૮૨. હિસાબ લેવો
૫૦૮૩. હિંમત હારી જવી
૫૦૮૪. હીબકાં ભરવાં
૫૦૮૫. હીબકે ચડી જવું
૫૦૮૬. હીબકે હીબકે રોવું
૫૦૮૭. હીર ગુમાવવું

૫૦૮૮. ઢીર તપાસવું
૫૦૮૯. ઢીરાની કિંમત ઝવેરી જ જાણે
૫૦૯૦. ઢીરો ઘોઘે જઈ આવ્યો અને ડેલે હાથ દઈ આવ્યો
૫૦૯૧. ઢીરો ઢીરાને કાપે
૫૦૯૨. હુક્કાપાણી બંધ કરવાં
૫૦૯૩. હૂડબડાઈ કરવી
૫૦૯૪. હુતો ને હુતી બે જણ
૫૦૯૫. હુરિયો બોલાવવો
૫૦૯૬. હું કરીશ ત્રાગડો, તું રાખજે ટેક
પરોણા થાકી ઘેર જશે એટલે આપણે એકના એક!
૫૦૯૭. હું તને જોઈ લઈશ
૫૦૯૮. હું પહોળી ને શેરી સાંકડી
૫૦૯૯. હું બાર વરસનો બેઠો છું ને!
૫૧૦૦. હું મરું પણ તને રાંડ કરું
૫૧૦૧. હું મારું ફોડી લઈશ
૫૧૦૨. હું રાણી, તું રાણી તો કોણ ભરે પાણી?
૫૧૦૩. હુંકારો કરવો
૫૧૦૪. હૂડબડાઈ કરવી
૫૧૦૫. હૂલ આપવી
૫૧૦૬. હૂંફ આપવી
૫૧૦૭. હૂંશિયારી કરવી / દેખાડવી
૫૧૦૮. હે પકડાવવી
૫૧૦૯. હેડકી આવવી
૫૧૧૦. હેડકી ઉપડવી
૫૧૧૧. હેડમાં પૂરાવું

૫૧૧૨. હેબત ખાઈ જવી / હેબતાઈ જવું
૫૧૧૩. હેવા પડવા
૫૧૧૪. હેવાયું કરવું
૫૧૧૫. હેવાયું થવું
૫૧૧૬. હૈયા ઉકલત
૫૧૧૭. હૈયા ઉપર રાખવું / લેવું
૫૧૧૮. હૈયાધારણ આપવી
૫૧૧૯. હૈયાફૂટ્યું
૫૧૨૦. હૈયાનું સાજું
૫૧૨૧. હૈયામાં કોતરી રાખવું
૫૧૨૨. હૈયાસગડી થવી
૫૧૨૩. હૈયાવરાળ કાઢવી
૫૧૨૪. હૈયું ખાલી કરવું
૫૧૨૫. હૈયું ઠલવવું
૫૧૨૬. હૈયું નાચી ઊઠવું
૫૧૨૭. હૈયું પીગળી જવું
૫૧૨૮. હૈયું ફાટ ફાટ થવું
૫૧૨૯. હૈયું ફાટી પડવું
૫૧૩૦. હૈયું બાળવું તેના કરતા હાથ બાળવા સારા
૫૧૩૧. હૈયું ભરાઈ આવવું
૫૧૩૨. હૈયું હાથમાં ન રહેવું
૫૧૩૩. હૈયે તેવું હોઠે
૫૧૩૪. હૈયે છો પણ હોઠે નથી
૫૧૩૫. હૈયે રામ વસવા
૫૧૩૬. હૈયેહૈયું દળાય એટલી ભીડ

૫૧૩૭. હૈસો હૈસો કરવું
૫૧૩૮. હોઠ ભીડવા
૫૧૩૯. હોઠ સાજા તો ઉત્તર ઝાઝા
૫૧૪૦. હોબાળો કરવો / ચગાવવો
૫૧૪૧. હોય તો ઈંદ, ન હોય તો રોજા
૫૧૪૨. હોશકોશ ઊડી જવા / હોશમાં આવવું
૫૧૪૩. હોશિયાર રહેવું
૫૧૪૪. હોશિયારી કરવી
૫૧૪૫. હોશિયારી દેખાડવી / બતાવવી
૫૧૪૬. હોશિયારી મારવી
૫૧૪૭. હોશિયારી રાખવી
૫૧૪૮. હોળી સળગાવવી
૫૧૪૯. હોળીનું નાળિયેર બનવું / બનાવવું
૫૧૫૦. હોંકારો આપવો / દેવો / ભણવો
૫૧૫૧. હોંશ થવી
૫૧૫૨. હોંશ પૂરી કરવી
૫૧૫૩. હોંશ ભાંગી જવી
૫૧૫૪. હૃદય પીગળવું / ભરાઈ આવવું
૫૧૫૫. હૃદયના ધબકારા વધી જવા

માવજીભાઈની ઈચ્છા ગુજરાતમાં પ્રચલિત અનેક ભાંગીતૂટી હિન્દી કહેવતને પણ ગુજરાતી ગણી તેને ગુજરાતી કહેવતનો દરજ્જો આપવાની છે કેમકે તેનો સૌથી વધુ ઉપયોગ ગુજરાતીઓ જ કરે છે. શું થાય, 'બાવા બન્યા હૈ તો હિન્દી બોલ્યા વિના સૂટકા નહિ હૈ!' આપણે બધાં વાતેવાતમાં આવી કહેવાતી હિન્દી કહેવત ટાંકતાં જ હોઈએ છીએ.

૫૧૫૬. અક્કલ બડી કે ભેંશ?
૫૧૫૭. અક્કલમંદ કો ઈશારા કાફી હૈ
૫૧૫૮. અજગર કરૈ ના ચાકરી, પંછી કરૈ ના કામ
દાસ મલૂકજી કહ ગયે સબ કે દાતા રામ!
૫૧૫૯. અજબ તેરી દુનિયા ગજબ તેરા ખેલ
છછુંદર કે સર પે ચમેલી કા તેલ!
૫૧૬૦. અપના રખ, પરાયા ચખ
૫૧૬૧. અપના હાથ જગન્નાથ
૫૧૬૨. અપની તાન મેં ગદ્દા ભી મસ્તાન
૫૧૬૩. અબ પછતાયે ક્યા હોત હૈ જબ ચિડીયાં યુગ ગઈ ખેત
૫૧૬૪. અબી બોલા, અબી ફોક
૫૧૬૫. અબે તબે કા સોલ હી આના, અઠે કઠે કા બાર
ઈકડં તીકડં આઠ હી આના, શું શાં પૈસા ચાર
૫૧૬૬. અલ્લા યાર તો બેડા પાર
૫૧૬૭. અંત ભલા તો સબ ભલા
૫૧૬૮. આ બૈલ, મૂઝે માર
૫૧૬૯. આગુ સે ચલી આતી હૈ
૫૧૭૦. આગે આગે ગોરખ જાગે
૫૧૭૧. આગે લાત, પીછે બાત

૫૧૭૨. આદત સે મજબૂર
 ૫૧૭૩. આપ ભલા તો જગ ભલા
 ૫૧૭૪. આપ મુઆ પીછે ડૂબ ગઈ દુનિયા
 ૫૧૭૫. આપ લીખે ઓર ખુદા બાંચે
 ૫૧૭૬. આપકી સો લાપસી, પરાઈ સો કુસકી
 ૫૧૭૭. આદમી અચ્છા હૈ લેકિન ભરોસા નહિ કરને કા
 ૫૧૭૮. આચારામ-ગચારામ
 ૫૧૭૯. આવ બલા, પકડ ગલા
 ૫૧૮૦. આસમાન સે ગિરા, ખજૂર પે અટકા
 ૫૧૮૧. ઈન, મીન ને સાડે તીન
 ૫૧૮૨. ઉતાવળા સો બાવરા, ધીરા સો ગંભીર
 ૫૧૮૩. ઊંચી દૂકાન ઔર ફિક્કા પકવાન !
 ૫૧૮૪. એક તંદુરસ્તી, હજાર ન્યામત
 ૫૧૮૫. એક નૂર આદમી હજાર નૂર કપડાં
 ૫૧૮૬. એક પંથ દો કાજ
 ૫૧૮૭. એક હાથ દો, એક હાથ લો
 ૫૧૮૮. કબાબ મેં હડ્ડી
 ૫૧૮૯. કમ ખાના, ગમ ખાના ઔર નમ જાના
 ૫૧૯૦. કમજોર ઔર ગુસ્સા બહોત
 ૫૧૯૧. કર ભલા તો હોગા ભલા
 ૫૧૯૨. કલ કરે સો આજ કર આજ કરે સો અબ
 જિંદગી એસે બિત જાયેગી ફીર કરેગા કબ
 ૫૧૯૩. કહેતા ભી દીવાના ઓર સૂનતા ભી દીવાના
 ૫૧૯૪. કાજી દૂબલે ક્યું તો બોલે સારે ગાંવકી ફીકર
 ૫૧૯૫. ખાનાપીના ખેરસલ્લા ઓર ધીંગામસ્તી બહોત

૫૧૯૬. ખેલ ખતમ, પૈસા હજમ
 ૫૧૯૭. ખેંચ-પકડ મુઝે જોર આતા હૈ
 ૫૧૯૮. ખુદા દેતા હૈ તો છપ્પર ફાડકે દેતા હૈ
 ૫૧૯૯. ખુદા મહેરબાન તો ગદ્દા પહેલવાન
 ૫૨૦૦. ખુશામત તો ખુદાને પણ પ્યારી છે
 ૫૨૦૧. ગરવ કીયો સોઈ નર હાર્યો
 ૫૨૦૨. ગરીબ કી જોરુ સબ કી ભાભી
 ૫૨૦૩. જ્ઞાની સે જ્ઞાની મિલે કરે જ્ઞાનની બાત
 ગધે સે ગધ્યા મિલે કરે લાતંલાત
 ૫૨૦૪. ઘઉં ખેત મેં, બેટા પેટ મેં, ને લગન પાંચમનાં લીધાં!
 ૫૨૦૫. ઘર કા જોગી જોગટા, બહારગાંવ કા સિદ્ધ
 ૫૨૦૬. ઘર કી મુરઘી દાલ બરાબર
 ૫૨૦૭. ઘાયલ કી ગત ઘાયલ જાને
 ૫૨૦૮. ચટ મંગની ને પટ બ્યાહ
 ૫૨૦૯. ચટ રોટી ને પટ દાળ
 ૫૨૧૦. ચડ જા બેટા શૂળી પર, ખુદા તેરા ભલા કરે
 ૫૨૧૧. ચંપા તુજ મેં તીન ગુણ, રૂપ, રંગ ઓર બાસ
 અવગુણ એક હી ભયો, ભ્રમર ન આવે પાસ
 ૫૨૧૨. ચાર દિન કી ચાંદની ફિર અંધેરી રાત
 ૫૨૧૩. જબ તક સાંસ, તબ તક આશ
 ૫૨૧૪. જંગ જીત્યો મારો કાણિયો, બહુ ચલે તબ જાણિયો!
 ૫૨૧૫. જા બિલ્લી કૂત્તે કો માર
 ૫૨૧૬. જાગેગા સો પાવેગા, સોવેગા સો ખોવેગા
 ૫૨૧૭. જાન બચી લાખો પાચે, ઘર કે બુધ્ધુ ઘર કો આચે
 ૫૨૧૮. જાન હૈ તો જહાન હૈ

૫૨૧૯. જિસ કે તડમેં લક્ષુ ઉસકે તડ મેં હમ
૫૨૨૦. જિસ કી લાઠી, ઉસકી ભૈંસ
૫૨૨૧. જૈસે કો મિલા તૈસા
૫૨૨૨. જોર કા ઝટકા ધીરે સે લગે
૫૨૨૩. ઝમેલો ખડો કરવો
૫૨૨૪. ટાંગ અડાના / ડાલના / તોડ દેના / મારના
૫૨૨૫. ટૂટી કી બુટ્ટી નહિ
૫૨૨૬. ઠાઠ, તિલક ઔર મધુરી બાની
યહી હૈ દગાબાજ કી નિશાની
૫૨૨૭. ડરના તો કરના નહિ ને કરના તો ડરના નહિ
૫૨૨૮. તાલ સે કદમ
૫૨૨૯. તિસમારખાં
૫૨૩૦. તુલસી ઈસ સંસારમેં ભાત ભાત કે લોગ
સબસે હિલમિલ ચાલિયે, નદી નાવ સંયોગ
૫૨૩૧. તેરા તેલ ગયા, મેરા ખેલ ગયા
૫૨૩૨. તેરી બી ચૂપ ઓર મેરી બી ચૂપ
૫૨૩૩. તૂં કિસ ખેત કી મૂલી હૈ?
૫૨૩૪. તેરે માંગન બહોત તો મેરે ભૂપ અનેક
૫૨૩૫. દગા કિસીકા સગા નહિ.
૫૨૩૬. દાને દાને પે લિખા હૈ ખાનેવાલે કા નામ
૫૨૩૭. દામ કરે કામ અને બીબી કરે સલામ
૫૨૩૮. દાલ ભાત ખાઓ, પ્રભુ કે ગુણ ગાઓ
૫૨૩૯. દિલ લગા ગધ્ધી સે તો પરી ક્યા ચીજ હૈ!
૫૨૪૦. દુનિયા ઝૂકતી હૈ, ઝુકાનેવાલા ચાહિયે
૫૨૪૧. દો રોટી, એક લંગોટી બસ છે.

- पर४२. न रहेगा बांस, न बजेगी बांसुरी
- पर४३. नमन नमन में डेर है, बडोत नमे नादान
नमे दूजा दगलबाळ, चित्ता, योर, कमान
- पर४४. नाक कट्टा तो कट्टा पण घी तो यट्टा!
- पर४५. नागर बय्या कभी न बोले सय्या
जो बोले सय्या तो उसका गुरु कय्या!
- पर४६. नादान की दोस्ती और जान का भतरा
- पर४७. नीम लकीम, भतरे जान
- पर४८. नूरिया-जमालिया
- पर४९. नेकी कर और कूअे में डाल
- पर५०. परमानन्दम्, परम सुभम्
नडि वित्तम्, नडि दुःभम्!!
- पर५१. पीर बडा कि यकीन?
- पर५२. पंच की लकडी अक का भोज
- पर५३. पैसा डेंको, तमाशा देजो
- पर५४. अकरे की मां कब तक भैर मनायेंगी?
- पर५५. बडोत गई ओर थोडी रडी
- पर५६. बडोत लंबा भेवकूई
- पर५७. आप लाभ, भेटा यालीस डजार
- पर५८. बुढी घोडी लाल लगाम
- पर५९. भुंढ से भीगडी वो डोज से नडि आती
- पर६०. भूभे भजन न डोई गोपाला
- पर६१. मन मन भावे, मूंडी लवावे
- पर६२. मन यंगा तो कथरोट में गंगा
- पर६३. मइत का यंदन घस भे लालिया

५२६४. मान न मान मैं तेरा भलेमान
 ५२६५. भियां पड्या पण टंगडी ठिंयी
 ५२६६. भियां बीबी राज तो क्या करेगा काज
 ५२६७. भियां शेर तो बीबी सवा शेर
 ५२६८. मुज में राम, बगल में छूरी, भगत थया पण दानत बूरी
 ५२६९. मुल्ले की दौड मस्जिद तक
 ५२७०. मेरी बिल्की ओर मूळ से भ्याँ
 ५२७१. रामनाम जपना, पराया माल अपना
 ५२७२. लातों के भूत बातों से नहीं मानते
 ५२७३. लालच बूरी बला है
 ५२७४. लेना देना गंडु का काम है, मडोभत बडी यीज है
 ५२७५. लेने गँध पूत और जो आँधँ ईसम
 ५२७६. वंदे मातरम्, भिस्सा कातरम्
 ५२७७. वासी वधे नडि ने कूत्ता जाय नडि
 ५२७८. वो दिन कडां कि भियां के पाँव में जूतिया
 ५२७९. शकुरीओ सुधरी वीँओ, बीडी छोडी गांजे पर आवी गीनो
 ५२८०. सख्ये का बोलबावा, जूठे का मूँड कावा
 ५२८१. सब अपनी अपनी संभालियोँ, मैं मेरी झोडता हूँ
 ५२८२. सब अंदर का वेपारी
 ५२८३. सब से बडी रूप
 ५२८४. समय समय बलवान है नडि मनुज बलवान
 काबे अरजुन कुंठियो वडी धनुष वडी बाण
 ५२८५. समरथ को नडि दोष गुंसाँ
 ५२८६. सर सलामत तो पघडियां बडोत
 ५२८७. सडज भिला वो दूध बराबर, मांग लिया सो पानी

૫૨૮૮. સાધુ તો ચલતા ભલા
૫૨૮૯. સાસરા, દો દિન કા આશરા,
ત્રીસરા દિન જાયેગા તો ખાયેગા ખાસડા
૫૨૯૦. સૌ કા હુઆ સાઠ, આધા ગયા નાઠ
દશ દેંગે, દશ દિલવાયેંગે
બાકી દશ મેં લેના ક્યા ઔર દેના ક્યા!
૫૨૯૧. સૌ ચૂહે માર કે બિલ્લી ચલી હજ કો
૫૨૯૨. સૌ તેરી રામદુહાઈ એક મેરા ઊંહું!
૫૨૯૩. હમ ભી ડીચ!
૫૨૯૪. હમારે દાદે ને ઘી ખાયા થા, હમારી હથેલી સૂંઘો!
૫૨૯૫. હાજર સો હથિયાર
૫૨૯૬. હાથ કંગન કો આરસી ક્યા, પઢે લીખે કો ફારસી ક્યા
૫૨૯૭. હાલ જાય હવાલ જાય પણ બંદે કા ખયાલ ન જાય
૫૨૯૮. હાંક સુલેમાન ગાલ્લી
૫૨૯૯. હિમ્મતે મર્દા તો મદદે ખુદા
૫૩૦૦. હીરા મુખ સે ના બોલે લાખ હમારા મોલ
૫૩૦૧. હોતી હૈ, ચલતી હૈ